

AVUKATLIK KANUNU TASLAĞI

BİRİNCİ KISIM

Temel İlkeler

Amaç ve kapsam

MADDE 1– (1) Bu Kanunun amacı, avukatlık mesleğinin niteliğini, amacını, mesleğe kabulü, avukatın hak ve yükümlülüklerini, avukatlık faaliyetinin yürütülmesine ilişkin esas ve usulleri, avukatlık disiplin ve ceza kurallarını, avukatlık mesleğine ilişkin kurumsal yapıyı düzenlemektir.

Avukatlığın niteliği

MADDE 2– (1) Avukatlık, yargı erki içinde, bağımsız savunmayı temsil eden kamu hizmeti niteliğinde bir meslektir.

(2) Avukat, yargının kurucu unsurlardan olan bağımsız savunmayı serbestçe ve eşitlik ilkesine göre temsil eder.

(3) Avukatlık mesleği ticarî faaliyet sayılmaz.

Avukatlığın amacı

MADDE 3– (1) Avukatlığın amacı, hukukî ilişkilerin düzenlenmesini, her türlü hukukî mesele ve anlaşmazlıkların adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesini ve hukuk kurallarının tam olarak uygulanmasını her derecede yargı organları, hakemler, alternatif uyuşmazlık çözüm mercileri, resmî ve özel kişi, kurul ve kurumlar nezdinde sağlamaktır. Avukat bu amaçla hukuki bilgi ve tecrübesini adalet hizmetine ve kişilerin yararlanmasına tahsis eder.

İKİNCİ KISIM

Avukatlık Mesleğine Kabul

BİRİNCİ BÖLÜM

Şartları ve Engeller

Avukatlığa kabul şartları

MADDE 4– (1) Avukatlık mesleğine kabul edilebilmek için;

a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,

b) Türkiyede eğitim veren hukuk fakültelerinden veya bunlara denkliği kabul edilmiş yurtdışındaki hukuk fakültelerinden mezun olmak,

c) Avukatlık stajını tamamlayarak staj bitim belgesi almış olmak,

ç) Avukatlığa kabul için yapılacak sınavda başarılı olmak,

d) Bu Kanuna göre avukatlığa engel bir hali olmamak,

Gerekir.

(2) Avukatlığa kabul bakımından diğer şartları taşımaları koşuluyla,

a) Adli, idari ve askeri yargı hâkimlik ve savcılıklarında, Anayasa Mahkemesi raportörlüklerinde, yüksek yargı organlarında, fakültelerin hukuk bilimi dallarında profesörlük, doçentlik, yardımcı doçentlik görevlerinde toplam beş yıl süreyle hizmet etmiş olanlar,

b) Türkiyede eğitim veren hukuk fakültelerine denkliği kabul edilmek ve ayrıca iyi derecede Türkçe biliyor oldukları da bir sınavla anlaşılmış olmak kaydıyla, Türk vatandaşları ve Türk vatandaşlığına kabul olunanlardan yabancı ülkelerde bulunan hukuk fakültelerinden mezun olup da geldikleri yerde beş yıl süreyle hâkimlik, savcılık veya avukatlık yapmış bulunanlar,

Avukatlık için gerekli staj ve sınavdan muafıdır.

(3) İkinci fıkrada belirtilenlerin baro levhasına yazılmasında istenecek bilgi ve belgeler Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkartılacak yönetmelikte düzenlenir.

Avukatlığa kabulde engeller

MADDE 5– (1) Aşağıda yazılı durumlardan birinin varlığı halinde, avukatlık mesleğine kabul istemi reddolunur:

a) 26/09/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş, ertelenmiş, para cezasına çevrilmiş, yasaklanmış hakları geri verilmiş veya affa uğramış olsa bile, kasten işlenen bir suçtan dolayı iki yıldan fazla süreyle hapis cezasına mahkûm olmak veya Türk Ceza Kanununun Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm olmak,

b) Kesinleşmiş bir disiplin kararı sonucunda hâkim, savcı, memur, noter veya avukat olma niteliğini kaybetmiş olmak,

c) Avukatlık mesleğinin itibar ve onuruyla bağdaşmayacak tutum ve davranışlarda bulunmak,

ç) Avukatlık mesleği ile bağdaşmayan bir işle uğraşmak,

d) Mahkeme kararıyla kısıtlanmış olmak,

e) İflas etmiş olup da itibarı iade edilmemiş bulunmak, itibarı iade edilmiş olsa dahi taksiratlı ve hileli iflas etmiş olmak,

f) Kaldırılmamış olmak kaydıyla, hakkında geçici veya kesin aciz vesikası verilmiş olmak,

g) Avukatlığı sürekli olarak gereği gibi yapmaya engel akılca malul olmak.

(2) Birinci fıkranın (a) bendinde yazılı bir suçtan dolayı kovuşturmaya başlanmış olması halinde, avukatlık mesleğine kabul isteği hakkındaki kararın söz konusu kovuşturmanın sonuna kadar bekletilmesine karar verilir.

Avukatlıkla bağdaşan işler

MADDE 6– (1) Mesleğin onuruyla bağdaşmayan iş ve faaliyetler, avukat tarafından yapılamaz.

(2) Avukat, kural olarak, mesleklerinden başka gelir veya kazanç getirici hiçbir görev, iş, faaliyet veya hizmet yapamaz. Ancak avukat, mesleği ile beraber aşağıdaki işleri de yapabilir:

a) Milletvekilliği, il genel meclisi ve belediye meclisi üyeliği yapmak,

b) Kadroya bağlı olmaksızın eğitim ve öğretim kurumlarında hukuk alanında ders vermek,

c) Özel hukuk tüzel kişilerinin sürekli avukatlığını yapmak,

ç) Hakemlik, arabuluculuk, uzlaştırıcılık, patent ve marka vekilliği, tasfiye memurluğu, yargı mercilerinin veya adli bir dairenin verdiği herhangi bir görev veya hizmeti yerine getirmek,

d) 18/06/1984 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede başka iş veya hizmetle uğraşmaları yasaklanmamış bulunmak kaydıyla, 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin kapsamına giren iktisadi Devlet teşekkülleri, kamu iktisadi kuruluşları ve bunların müesseseleri, bağlı ortaklıkları ve iştirakleri ve iktisadi Devlet teşekkülleri ile kamu iktisadi kuruluşları dışında kalıp sermayesi Devlete ve diğer kamu tüzel kişilerine ait bulunan kuruluşların yönetim kurulu başkanlığı, üyeliği, denetçiliği yapmak,

e) Anonim, limited, kooperatif şirketlerin ortaklığı, yönetim kurulu başkanlığı, üyeliği, denetçiliği ve komandit şirketlerde komanditer ortaklık yapmak,

f) Sosyal, bilimsel ve siyasi kuruluşlarda üyelik, yöneticilik ve denetçilik yapmak,

g) Basın ve yayın kuruluşlarının sahipliğini veya yayım müdürlüğünü yapmak.

(3) Yükseköğretim kurumlarının kadrolarında bulunan sadece profesör, doçent ve yardımcı doçentler, bu Kanunda belirtilen şartlar dışında başkaca bir şart aranmadan, avukatlık yapabilirler veya bir avukatlık şirketinin ortağı olabilirler.

(4) Milletvekilleri, avukatlık şirketi ortaklığı hariç olmak üzere, milletvekilliği süresince avukatlık faaliyeti yürütemezler.

(5) İkinci fıkranın (ç) bendinde gösterilenlerin, Hazinesinin, belediye ve özel idarelerin, il ve belediyelerin yönetimi ve denetimi altında bulunan daire ve kurumların, köy tüzel kişiliklerinin ve kamunun hissedar olduğu şirket ve kuruluşların aleyhinde; il genel meclisi ve belediye meclisi üyelerinin de bağlı buldukları tüzel kişiler aleyhinde; yükseköğretimde görevli profesör, doçent ve yardımcı doçentlerin yükseköğretim kurum ve kuruluşları aleyhindeki dava ve işleri takip etmeleri yasaktır. Bu yasaklar, avukatın ortağı olduğu şirketi, ortaklarını ve yanlarında çalıştırdıkları avukatları da kapsar.

İKİNCİ BÖLÜM

Mesleğe Kabul İçin Yapılacak İşlemler

Mesleğe kabul ve ruhsat için başvuru

MADDE 7- (1) Gerekli şartları taşıyanlar, stajlarını tamamladıkları baroya, 4 üncü maddede belirtilenler ise istedikleri yer barosuna, avukatlık mesleğine kabul ve avukatlık ruhsatı verilmesi için bir dilekçeyle başvururlar.

(2) Başvuru, ilgili baro tarafından iki hafta süreyle ilan edilir. İlan süresi içinde ilgililer başvuru hakkındaki itirazlarını, somut ve açık delilleriyle bildirirler. Başvuru hakkındaki karar bu itirazlar da dikkate alınarak verilir.

(3) Baro yönetim kurulu, ilan süresinin sona ermesinden itibaren bir ay içinde mesleğe kabul ve ruhsat verilmesi talebi hakkında gerekçeli olarak kabul veya red kararı verir.

(4) Talep halinde, mesleğe kabul ve ruhsat verilmesi işlemleri ile baro levhasına kayıt işlemleri birlikte yapılır.

Talebin kabulü

MADDE 8- (1) Talebin kabulü halinde gerekçeli karar ve dosya, Türkiye Barolar Birliğine gönderilir.

(2) Türkiye Barolar Birliği, kararın kendisine ulaştığı tarihten itibaren bir ay içinde, dosya üzerinden yapacağı inceleme sonunda, gerekçeli olarak uygun bulma veya uygun bulmama kararını verir; bir ay içinde Adalet Bakanlığına gönderir.

Talebin reddi

MADDE 9- (1) Baro yönetim kurulunun, avukatlık mesleğine kabul ve ruhsat verilmesi talebinin reddi veya kovuşturma sonuna kadar beklenmesi hakkındaki gerekçeli kararları başvurana tebliğ olunur.

(2) Başvuran, bu karara karşı, tebliğ tarihinden itibaren iki hafta içinde, kararı veren baro vasıtasıyla Türkiye Barolar Birliğine itiraz edebilir. Türkiye Barolar Birliği, itiraz üzerine dosya üzerinden yapacağı inceleme sonunda, gerekçeli olarak karar verir ve bir ay içinde Adalet Bakanlığına gönderir.

(3) İlgili baro yönetim kurulunun, mesleğe kabul ve ruhsat verilmesi talebinin reddi veya kovuşturma sonuna kadar beklenmesi hakkındaki kararları, süresi içinde itiraz edilmediği takdirde kesinleşir.

(4) Mesleğe kabul ve ruhsat verilmesi talebinin reddine veya kovuşturma sonuna kadar beklenmesine dair kararlar kesinleşince, ilgili baro, ilgilinin adını diğer barolara ve Türkiye Barolar Birliğine bildirir. Bu halde, ret ve bekleme sebepleri ortadan kalkmadıkça, hiçbir baro o kişiyi levhasına yazamaz.

Yapılacak diğer işlemler

MADDE 10- (1) Adalet Bakanlığı, kendisine ulaşan Türkiye Barolar Birliği kararlarını iki ay içinde inceleyerek, gerekçeli karar verir. Türkiye Barolar Birliğinin kararı, Adalet Bakanlığınca bu süre içinde karar verilmediği veya karar onaylandığı takdirde kesinleşir. Ancak, Adalet Bakanlığı uygun bulmadığı kararları bir daha görüşülmek üzere, gösterdiği gerekçesiyle birlikte Türkiye Barolar Birliğine geri gönderir. Geri gönderilen bu kararlar, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış, aksi halde onaylanmamış sayılır, sonuç Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığına bildirilir.

(2) Adalet Bakanlığının birinci fıkraya uyarınca verdiği kararlara karşı, Türkiye Barolar Birliği, başvuran ve ilgili baro; Adalet Bakanlığının uygun bulmayıp bir daha görüşülmek üzere geri göndermesi üzerine Türkiye Barolar Birliğince verilen kararlara karşı ise Adalet Bakanlığı, başvuran ve ilgili baro idari yargı merciine başvurabilir.

(3) Barolar, kesinleşen kararları derhal yerine getirmeye mecburdurlar.

Ruhsatnamenin verilmesi ve yemin

MADDE 11- (1) Avukatlık mesleğine kabul edilen başvurana ilgili baro tarafından ruhsatnamesi verilir. Ruhsatnameler Türkiye Barolar Birliği tarafından tek tip olarak düzenlenir ve bastırılır.

(2) Ruhsatnameler Türkiye Barolar Birliği başkanı ve ilgili baro başkanı tarafından imzalanır.

(3) Ruhsatname verilirken, baro yönetim kurulu önünde, “Mesleğimi icra ederken, hukuka, ahlaka, mesleğin onur ve kurallarına uygun davranacağıma, adaletin gerçekleşmesi için hiçbir fedakârlıktan kaçınmayacağıma, savunmanın kutsallığı karşısında hiçbir engelden yılmayacağıma, hukukun üstünlüğü, insan hakları ve demokratik değerlerden asla taviz vermeyeceğime, avukat meslektaşlarım ve tüm kamuoyu önünde namusum ve vicdanım üzerine andiçerim.” şeklinde yemin ettirilir.

(4) Avukata yemin ettirildiği, andın metnini de kapsayacak şekilde bir tutanağa bağlanır ve ilgilinin dosyasında saklanır. Tutanak, baro yönetim kurulu üyeleri ile birlikte andiçen avukat tarafından imzalanır.

(5) Avukatlık mesleğine kabul, andiçilmesinden sonra ruhsatnamenin verildiği andan itibaren hüküm ifade eder.

(6) Bu madde gereğince avukatlığa kabul edilip ruhsatname alanların, avukatlık unvanını kullanabilmeleri, avukatlık kimliği alabilmeleri, fiili avukatlık yapabilmeleri ile bu konudaki hak ve yetkileri kullanabilmeleri, ancak bir baroya kayıtlı olmaları halinde mümkündür.

Resmi kimlik

MADDE 12– (1) Türkiye Barolar Birliği, avukat ve avukat stajyeri kimliklerini geçerlilik süresini de belirleyerek düzenler ve tek tip olarak bastırır.

(2) Bu maddeye göre düzenlenen avukat ve avukat stajyeri kimlikleri, özel kanunlarda aksine hüküm olsa dahi, vakıflar, dernekler, şirketler, bankalar, tüm resmî ve özel kuruluşlar tarafından kabulü zorunlu resmî kimlik hükmündedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sınav

Avukatlık stajına kabul sınavı

MADDE 13– (1) Avukatlık stajına kabul için adaylar, Adalet Bakanlığı tarafından yapılacak veya Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezine ya da uygun görülecek bir kuruma yaptırılacak yazılı sınava girmek ve bu sınavdan yüz üzerinden en az yetmiş puan almak zorundadırlar.

(2) Sınav, yüzde yirmisi genel kültür, yüzde sekseni ise hukuk bilgisinin ölçülmesi için uzmanlar tarafından hazırlanan soruları kapsar.

(3) Sınav, yılda en az iki defa yapılır. Sınavların yapılmasında fakültelerden mezuniyet ve aday yoğunluğu gibi hususlar dikkate alınır.

(4) Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (d) bentlerinde düzenlenen şartları taşıyanlar, staja kabul için yapılacak sınava girebilirler.

Avukatlığa kabul sınavı

MADDE 14– (1) Avukatlık stajının sonunda, stajyerin yeterliliğinin değerlendirilmesi ve avukatlığa kabulü için, Adalet Bakanlığı tarafından yazılı bir sınav yapılır veya Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezine ya da uygun görülecek bir kuruma yaptırılır.

(2) Sınav, yüzde yirmisi adayın avukatlık mesleğine ilişkin bilgisinin, yüzde sekseni ise staj sonrası hukuk bilgisinin ölçülmesi için, uzmanlar tarafından hazırlanan soruları kapsar. Bu sınavda başarılı sayılmak için yüz üzerinden en az yetmiş puan almak zorunludur.

(3) Bu sınav, yılda en az iki defa yapılır.

Yönetmelik

MADDE 15– (1) Avukatlık stajına kabul sınavı ile avukatlığa kabul sınavına ilişkin esas ve usuller Adalet Bakanlığı tarafından çıkartılacak yönetmelikte düzenlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Staj

Genel olarak

MADDE 16– (1) Avukatlık stajına kabul sınavında başarılı olup gerekli koşulları taşıyanlar, avukatlık stajına başvurabilirler.

(2) Başvuru, ilgili baro tarafından iki hafta süreyle ilan edilir. İlgililer, bu başvuru hakkında itirazlarını, ilan süresi içinde somut ve açık delilleriyle bildirirler. İlgili baro, bu itirazları dikkate alarak ve gerektiğinde kendisi de araştırma yaparak, başvuru hakkında gerekçeli karar verir. Bu karara karşı yargı yollarına başvurulabilir.

(3) Avukatlık stajı bir baro bünyesinde, bir avukat veya avukatlık şirketi nezdinde ve sorumluluğu altında yapılır.

(4) Avukatlık stajı iki yıl olup, bunun ilk altı ayı yargı mercileri ile gerekli görülen kurum ve kuruluşlarda; kalan kısmı en az beş yıl kıdemi olan bir avukatın sorumluluğunda, bir avukatlık şirketi nezdinde yapılırsa şirket içerisinde en az beş yıl kıdemi olan bir avukatın sorumluluğunda yapılır. Baroya kayıtlı avukat sayısı yirmiden az olan barolarda beş yıllık kıdem şartı aranmaz.

(5) Bir avukatın nezdinde ve sorumluluğu altında en fazla üç kişi staj yapabilir.

(6) Avukatlık stajının gereklerini yerine getirmek ve staja ilişkin zaman dilimlerinde görevlerini yapmak kaydıyla, stajyerin mesleğin onuruna uygun olmak şartıyla memur, işçi veya sözleşmeli olarak başka bir işte çalışıyor olması, staj yapmasına engel değildir.

(7) Türkiye Barolar Birliğinin uygun göreceği şekilde ve toplamda bir yılı geçmeyecek sürede, stajyerlerin yurt dışındaki mesleki kurum ve kuruluşlar ile eğitim kurumlarında geçirdikleri süreler de staj süresinden sayılır.

(8) Haklı bir sebebin bulunması ve talep halinde, ilgili baro tarafından, stajın üç yılı geçmemek üzere, dondurulmasına karar verilebilir.

(9) Stajın avukat nezdinde ve sorumluluğunda geçen döneminde, stajyer, ilgili baro veya Türkiye Barolar Birliğinin düzenlediği eğitim programlarına katılmak zorundadır.

Stajyer listesi

MADDE 17– (1) Her baro kendi bölgesinde staj yapanların bir listesini hazırlar.

(2) Avukatlık stajı listeye yazılma ile başlar ve stajın başarıyla tamamlanmasıyla sona erer.

Stajın yapılması

MADDE 18– (1) Staj, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde yapılır.

(2) Stajyerin haklı nedenlere dayanarak stajına devam etmediği süre, engelin kalkmasından sonraki bir ay içinde başvurduğu takdirde,

a) İlgili yargı mercileri ile gerekli görülen kurum ve kuruluşlarda yapılan staj sırasında Adalet Komisyonu,

b) Avukat nezdinde yapılan staj sırasında ise baro yönetim kurulu,

Kararıyla tamamlattırılır.

(3) Stajın yapıldığı yere göre adalet komisyonu başkanı ve baro başkanı, haklı bir engelin bulunması halinde, nezdinde staj yaptığı avukatın da görüşünü alarak, stajyere bir ayı aşmamak üzere izin verebilir.

Stajyerin hak ve ödevleri

MADDE 19– (1) Stajyer, avukatla birlikte duruşmalara katılmak, avukatın mahkemeler ve idari makamlardaki işlerini yapmak ve yardım etmek, dava dosyaları ve yazışmaları düzenlemek, ilgili baro ve Türkiye Barolar Birliği tarafından düzenlenen eğitim çalışmalarına katılmak, baro yönetim kurulunca verilen ve yönetmelikte gösterilecek diğer ödevleri yerine getirmekle yükümlüdür.

(2) Stajyer, meslek kurallarına ve yönetmeliklerde belirlenen esaslara uymak zorundadırlar.

(3) Stajyere, staj süresince, genel sağlık sigortası yaptırılır.

(4) Stajyere, talep etmeleri halinde, staj süresince Türkiye Barolar Birliği tarafından kredi verilir.

(5) Stajyere, staj süresinde, ancak avukatlık stajıyla bağdaşan ve mesleki gelişimine katkı sağlayan işler yaptırılabilir.

(6) Stajyerin, staj süresince yıllık iki hafta izin kullanma hakkı vardır.

Staj raporları

MADDE 20– (1) Staj, Adalet Komisyonunun, ilgili baronun ve nezdinde staj yapılan avukatın gözetimi altında yapılır.

(2) Stajyer hakkında, yanında staj gördüğü hâkimler, savcılar ve ilgili kurum amirleri tarafından, staj, stajyerin mesleki ilgisi ve meslek ilkelerine uygun davranıp davranmadığı hakkında bir belge düzenlenir.

(3) Nezdinde staj yapılan avukat tarafından, her yıl sonu itibarıyla ve staj süresinin sonunda ise kesin olarak, staj, stajyerin mesleki ilgisi ve meslek ilkelerine uygun davranıp davranmadığı hakkında bir rapor düzenlenir.

(4) Bu madde uyarınca hazırlanan belge ve raporlar ile gerekli görülen diğer bilgi ve belgeler, ilgili baro tarafından stajyer hakkında tutulacak özlük dosyasına konur.

Stajın değerlendirilmesi ve denetimi

MADDE 21– (1) Baro yönetim kurulu, stajyer hakkında verilen belge ve raporları değerlendirir, gerektiğinde kurul üyelerinden birini görevlendirmek suretiyle yapılacak inceleme sonuçlarını da göz önünde tutarak, staj bitim belgesinin verilmesine veya staj süresinin bir defaya mahsus olmak üzere altı aya kadar uzatılmasına ya da staj bitim belgesinin verilmemesine gerekçeli olarak karar verebilir.

(2) Stajyer hakkında, hâkimler, savcılar ve ilgili kurum amirleri tarafından düzenlenen belgeler ile yanında staj yaptığı avukat tarafından yıl sonu itibarıyla ve staj süresinin sonunda düzenlenen raporlar, baro tarafından değerlendirilir ve gerekli tedbirler de alınabilir.

(3) Yönetim kurulunca verilecek kararlara karşı yargı yoluna başvurulabilir.

(4) Stajyer hakkında, avukatlara ilişkin disiplin hükümleri, uygun olduğu ölçüde kıyasen uygulanır.

(5) Stajyerin, staj süresini verimli geçirip geçirmediği ilgili baro tarafından denetlenir.

Stajyerin yapabileceği işler

MADDE 22– (1) Stajyer, avukat nezdinde staja başladıktan sonra, avukatın yazılı muvafakıyla ve onun gözetimi ile sorumluluğu altında, sulh mahkemeleri ve icra mahkemelerinde avukatın takip ettiği dava ve işlerle ilgili duruşmalara katılabilir; icra müdürlüklerindeki işleri yürütebilir.

(2) Stajyer, stajın son bir yılında, avukatın verdiği yazılı muvafakatla idare mahkemeleri, sulh mahkemeleri, asliye mahkemeleri ve icra mahkemeleri ile icra müdürlüklerinde işlemleri kendi yapabilir, duruşmalara katılabilir.

(3) Avukat işlerini, stajyeri aracılığıyla da takip ettirebilir, fotokopi veya benzeri yollarla örnek aldirabilir, dava ve takip dosyalarını inceletebilir. Bu inceleme isteğinin ilgililerce yerine getirilmesi zorunludur.

(4) Bu maddede düzenlenen yetkiler, staj bitim belgesinin verilmesi veya staj listesinden silinmeyle sona erer.

Stajyere kredi verilmesi

MADDE 23– (1) Staj süresince stajyere Türkiye Barolar Birliğince kredi verilir.

Yönetmelik

MADDE 24– (1) Staja ilişkin esas ve usuller ile stajyere verilecek kredinin ilke ve koşulları, kimlere verileceği, miktarı, geri ödeme şekli ile diğer hususlar Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkartılacak yönetmelikte düzenlenir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Avukatın Hak, Yetki ve Ödevleri

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Olarak

Genel olarak

MADDE 25- (1) Avukatlar haklarını kullanırken ve görevlerini yerine getirirken, mesleğe yakışır bir şekilde özenli, doğru ve onurlu davranmak zorundadırlar.

(2) Avukatlar mesleki faaliyetlerinde ve mesleki faaliyetleri dışında unvanının gerektirdiği saygı ve güveni zedelememek ve Türkiye Barolar Birliğince belirlenen meslek kurallarına uymakla yükümlüdürler.

Vekâletname düzenleme

MADDE 26- (1) Avukatın, bir iş veya davada müvekkilini temsil edebilmesi için vekâletname alması gerekir.

(2) Müvekkil ile avukat arasında düzenlenecek vekâletnamelerin biçim ve içeriği Türkiye Barolar Birliği ile Türkiye Noterler Birliği tarafından hazırlanır.

(3) Müvekkil ile avukat arasındaki ilişkilerde yapılacak tebligatlarda, yeni adresin bildirilmediği hallerde, vekâletname veya avukatlık sözleşmesinde gösterilen adresler esas alınır.

İKİNCİ BÖLÜM

Avukatın Yapacağı İş ve İşlemler

Sadece avukatın yapabileceği işler ve sınırları

MADDE 27- (1) Dava açmaya yeteneği olan herkes kendi davasına ait evrakı düzenleyebilir, davasını bizzat açabilir ve işlerini takip edebilir.

(2) Aşağıdaki iş ve işlemler sadece baroya kayıtlı avukat tarafından yapılabilir:

a) Mahkeme, savcılık, icra dairesi, hakem veya yargı yetkisini haiz bulunan diğer organlar huzurunda, gerçek veya tüzel kişilere ait hakları dava etmek ve savunmak, adli işlemleri takip etmek, bu işlere ait bütün evrakı düzenlemek,

b) Arabuluculuk veya uzlaştırma faaliyetinde tarafları temsil etmek,

c) Hukukî konularda danışmanlık hizmeti vermek ve görüş bildirmek,

ç) Kolluk kuvvetleri nezdinde, soruşturma ve diğer adlî işlemlerde tarafları temsil etmek ve işlemleri takip etmek.

(3) Baroda kayıtlı avukat ikinci fıkradakiler dışında kalan resmi ve özel bütün işleri de takip edebilir.

(4) 13/01/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 332 nci maddesinde ön görülen esas sermaye miktarının on katı veya daha fazla esas sermayesi bulunan anonim şirketler ile üye sayısı yüz veya daha fazla olan yapı kooperatifleri, sözleşmeli bir avukat bulundurmak zorundadır. Bu fıkra hükmünü yerine getirmeyen anonim şirket veya kooperatiflere, Cumhuriyet savcısı tarafından, sözleşmeli avukat tayin etmedikleri her ay için, her yıl için tespit edilen bir aylık net asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası verilir.

Avukatla temsil zorunluluğu

MADDE 28- (1) Adli ve idari yargıda, tarafın veya müdahilin;

a) Değeri yirmibeşbin Türk Lirasından fazla olan dava ve icra takiplerinde,

b) İdari yargıda değerine bakılmaksızın her türlü iptal davalarında,

Kanun yolları da dahil olmak üzere, bir avukat aracılığıyla temsili zorunludur. Kısmi talepli davalar ve belirsiz alacak davalarında avukatla temsil zorunluluğu, uyuşmazlık konusunun tamamı dikkate alınarak belirlenir.

(2) Ceza yargılamasında, kovuşturma ve kanun yolları aşamasında bir avukat aracılığıyla temsil zorunludur.

(3) Birinci ve ikinci fıkra hükümleri;

a) Çekişmesiz yargı işlerinde,

b) Kişiler veya aile hukukuna ilişkin dava ve işlerde,

c) Dava açılmadan önceki geçici hukuki koruma taleplerinde,

ç) Ceza yargılamasında özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, kamu davasına katılma,

d) Taraf, müdahil veya ilgilinin, görevlerinden ayrılmış olsa bile avukat, hâkim, savcı, noter veya hukuk alanında öğretim üyesi olması,

Halinde uygulanmaz.

(4) Bu madde kapsamında avukatla temsil zorunluluğu, her bir taraf yönünden, dava ve takip şartı niteliğindedir. Bu şart yerine getirilmeden dava açılmaz, davaya ve usul işlemlerine devam edilemez; aksi halde karar merciince işin niteliğine uygun karar alınır. Bu çerçevede, davacı ve takip yapan bakımından dava şartı hakkındaki hükümler uygulanır, karşı taraf bakımından ise yokluğunda yargılama yürütülerek karar verilir. Tarafın bizzat yargılamada hazır bulunmasına ilişkin kanun hükümleri saklıdır.

(5) Avukatla temsil yükümlülüğünün yerine getirilememesi halinde, bu Kanunda düzenlenen adli yardım hükümleri kapsamında avukat görevlendirilir. Ücret yargılama giderleri kapsamında haksız çıkan tarafa yüklenir.

(6) 12/01/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu ve 04/12/2004 tarihli 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile diğer kanun hükümleri saklıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Avukatın hak, yetki ve ödevleri

İşi reddetme hakkı

MADDE 29- (1) Avukat, kendisine teklif olunan işi sebep göstermeden reddedebilir. Reddin, iş sahibine gecikmeden bildirilmesi zorunludur.

(2) İş i iki ayrı avukat tarafından reddolunan kimse, baro başkanından kendisi için bir avukat görevlendirilmesini isteyebilir. Görevlendirilen avukat, baro başkanı tarafından belirlenen avukatlık ücreti karşılığında iş i takip etmek zorundadır.

Örnek çıkarabilme hakkı

MADDE 30- (1) Usulüne uygun olarak düzenlenen ve avukata verilmiş olan vekâletname avukat tarafından tutulan dosyada saklanır.

(2) Avukat, vekâletnamenin örneğini çıkarıp aslına uygunluğunu imzası ile onaylayarak kullanabilir. Avukatın çıkardığı vekâletname örnekleri bütün yargı mercileri, resmi daire ve kurumlar ile gerçek ve tüzel kişiler için resmi örnek hükmündedir.

(3) Asıllarının verilmesi kanunda açıkça gösterilmeyen hallerde avukat, takip ettiği işlerde, aslı kendisinde bulunan her türlü kağıt ve belgelerin örneklerini kendisi onaylayarak yargı mercileri ile diğer adalet dairelerine verebilir.

(4) Gerçekte olmayan bir vekâletname düzenleyen, aslı olmayan vekâletname veya diğer kağıt ve belgelerin örneğini onaylayan ya da aslına aykırı örnek veren avukat, üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Ücret hakkı

MADDE 31- (1) Avukat, yaptığı iş ve sunduğu hizmet karşılığında, bu Kanunda öngörülen ilkelere göre belirlenen ücrete hak kazanır.

Tebliğat hakkı

MADDE 32- (1) Avukat, vekâlet aldıkları işlerde, ilgili yargı mercii aracılığıyla ve bu yargı merciiinin tebliğat konusunda bir kararı olmaksızın, diğer tarafa adli kağıt ve belge tebliğ edebilirler.

(2) Tebliğ edilen kağıt ve belgelerin birer nüshası, gerekli harç, vergi ve resim ödenmek şartıyla, ilgili yargı merciiinin dosyasına konur.

İnceleme, bilgi ve belge toplama hakkı

MADDE 33- (1) Yargılama dışında veya yargılama sırasında yargı organları, soruşturma makamları, kolluk makamları, noterler, tüm kamu kurum, kuruluş ve kurulları ile

meslek kuruluşları ve özel hukuk tüzel kişileri, özel kanunlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla ve avukatın gerekçesini de belirteceği yazılı talebi üzerine, vekâletname aranmaksızın, gerek duyduğu bilgi ve belgeleri bir personel eşliğinde incelemesine sunmak; vekâletname ibrazı halinde ise avukata bu belgelerin bir örneğini de vermek zorundadır.

(2) Birinci fıkra gereğince bilgi veya belge vermekle yükümlü olanlar yükümlülüklerini yerine getirmedikleri takdirde, haklarında Türk Ceza Kanununun 257 nci maddesi hükmü uygulanır.

Kararların yerine getirilmesi yetkisi

MADDE 34- (1) Yargı, soruşturma ve icra organlarınca verilen kararların yerine getirilmesi amacıyla yetkilendirilen avukat, ilgili tüm kurum, kurul, kuruluş ve kişilerden söz konusu kararın yerine getirilmesini isteyebilir.

Sulh sağlama yetkisi

MADDE 35- (1) Avukat, kendisine intikal eden iş ve davalarda, üzerinde serbestçe tasarruf edilebilen konularda, avukatla temsil edilen karşı tarafı sulhe davet edebilir.

(2) Karşı taraf bu davete icabet eder ve her iki taraf avukatlarıyla birlikte müzakereye katılarak sulh sağlanırsa, sulh konusunu, yerini, tarihini, açıkça ve icra edilebilecek şekilde karşılıklı yerine getirmeleri gereken hususları içeren bir tutanak düzenlenerek, avukatlar ile müvekkilleri tarafından birlikte imza altına alınır. Bu tutanak 09/06/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 38 inci maddesi anlamında ilâm niteliğindedir.

Çekilme hakkı

MADDE 36- (1) Avukat, üstlenmiş olduğu vekâlet görevinden her zaman çekilebilir. Çekilmenin, iş sahibine gecikmeden bildirilmesi zorunludur.

(2) Belli bir işi takipten veya savunmadan isteğiyle çekilen avukatın o işe ait vekâlet görevi, durumu müvekkiline tebliğinden itibaren iki hafta süreyle devam eder.

(3) Adlî yardım bürosu veya baro başkanı tarafından görevlendirilen avukat, kaçınılmaz veya haklı bir sebebi olmadıkça, görevi yerine getirmekten çekinemez. Çekinme sebebinin takdiri avukatı görevlendiren makama aittir.

İşin reddi zorunluluğu

MADDE 37- (1) Avukat aşağıdaki hallerde, yapılan teklifi reddetmek zorundadır:

a) Mesleğin onuruyla veya meslek ilkeleriyle bağdaşmadığı kanaatine varırsa.

b) Aynı zamanda veya aynı işte menfaati birbirine zıt bir tarafa avukatlık yapmış veya mütalaa vermiş olursa.

c) Teklife konu işte daha önce hâkim, savcı, hakem, arabulucu, uzlaştırıcı, bilirkişi veya memur olarak görev almışsa.

(2) Zorunluluk, avukatların ortaklarını ve yanlarında çalıştırdıkları avukatları da kapsar.

Sır saklama yükümlülüğü

MADDE 38– (1) Avukat, mesleği veya görevi dolayısıyla elde etmiş olduğu bilgiler bakımından sır saklamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, meslek veya görev sona erdikten sonra da devam eder.

(2) Avukatın, mesleği veya görevi dolayısıyla elde etmiş olduğu bilgiler hakkında tanıklık yapabilmesi, ilgisinin muvakatini almış olmasına bağlıdır; ancak, bu halde dahi avukat tanıklık yapmaktan çekinebilir. Çekinme hakkının kullanılması hukuki ve cezai sorumluluk doğurmaz.

(3) Birinci ve ikinci fıkra hükümleri, avukat stajyerleri ve avukatların yanlarında çalışanlar ile Türkiye Barolar Birliği ve barolarda görev alan avukatlar ve diğer çalışanlar hakkında da uygulanır.

Bir avukatın geçici olarak görevlendirilmesi

MADDE 39– (1) Bir avukatın ölümü veya meslekten çıkarılması ya da meslekten geçici yasaklanması yahut tedbiren meslekten geçici yasaklanması veyahut geçici olarak iş yapamaz duruma gelmesi hallerinde, baro başkanı, ilgililerin talebi üzerine veya resen işleri geçici olarak takip etmek için en kısa sürede avukat görevlendirir ve dosyaları kendisine devir ve teslim eder. Görevlendirilen avukat durumu mahkemelere, ilgililere ve gerekli göreceği yerlere bildirir. Bu hükümler avukatlık ortaklığı ve avukatlık şirketi hakkında da kıyasen uygulanır.

(2) Birinci fıkrada yazılı durumlarda kanuni süreler işlemez. Ancak bu süre, görevlendirilen avukatın durumu mahkemeye veya ilgili yerlere bildirmesinden itibaren üç ayı geçemez.

(3) Kendisine görev verilen avukat, haklı sebepler göstererek bunu reddedebilir. Ret sebeplerinin yerinde olup olmadığına baro yönetim kurulu karar verir.

(4) Vekalet görevi, temsil edilen avukatın talimatına bağlı olmaksızın, bu görevi yapan avukatın sorumluluğu altında yürür. Yapılan işlerin ücretini, kendisine vekâlet olunan avukat öder. Anlaşmazlık halinde ücretin miktarı baro yönetim kurulu tarafından tespit edilir.

(5) İş sahibinin ödeme yükümlülüğünün bulunmaması ve vekil olunan avukat tarafından da ödenmesinin imkânsız olması halinde, baro başkanı tarafından görevlendirilen avukata yaptığı işlere ilişkin giderler ve ücret, bu Kanunun adli yardım hükümleri çerçevesinde ödenir.

(6) Giderlerin karşılanmasında herhangi bir güçlük yaşandığında, baro başkanınca görevlendirilerek dosyaları devir alan avukat tarafından, bu durum iş sahibine veya baroya yazılı olarak bildirilir.

(7) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin esas ve usuller Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkartılacak yönetmelikte düzenlenir.

Avukatın hâkim veya savcı ile aralarındaki ilişkiden kaynaklanan yasaklılık hali

MADDE 40– (1) Bir hâkim veya savcının;

a) Evlilik bağı ortadan kalkmış olsa bile eşi,

b) Nişanlısı,

c) Kendisi veya eşinin alt soy ya da üst soyundan,

ç) Kendisi ile arasında evlatlık ilişkisi,

d) İkinci derece de dahil olmak üzere, kan veya evlilik bağı kalksa dahi kayın hısımlarından,

Olan avukat, o hâkim veya savcının baktığı dava ve işlerde avukatlık yapamaz.

Dosya tutma ve belgeleri saklama

MADDE 41– (1) Avukat, üzerine aldığı her iş için düzenli dosya tutmak zorundadır.

(2) Avukat, takip ettiği işle ilgili elinde bulunan belgeleri ve dosyayı, işin sona ermesinden itibaren üç yıl süreyle saklamakla yükümlüdür. Ancak, avukatın belgelendirmesi kaydıyla, belgeleri ve dosyayı alması yönünde müvekkilini bilgilendirdiği hallerde, saklama yükümlülüğü bildirim tarihinden itibaren üç ay sonra ortadan kalkar.

(3) Avukat, talep halinde tutmuş olduğu belgeleri ve dosyayı müvekkile vermek zorundadır. Ancak, avukatın ücreti veya yapmış olduğu giderlerin ödenmediği hallerde, söz konusu ödeme yapılınca kadar belgeleri veya dosyayı vermek zorunda değildir.

Tutanak düzenleme

MADDE 42– (1) Avukat, iş için yaptığı görüşmelerden gerekli saydıklarını bir tutanakla tespit eder. Tutanağın altı, görüşmede bulunanlar tarafından imzalanır.

Mal veya hakları edinme yasağı

MADDE 43– (1) Avukat, vekil sıfatıyla takip ettiği iş ve davaların konusunu oluşturan mal veya hakları, kısmen veya tamamen edinemez ve bunların edinilmesine aracılık edemez.

(2) Birinci fıkra hükmü, avukatın ortaklarını ve yanında çalıştırdığı avukatları da kapsar.

Baro aidatı

MADDE 44– (1) Levhaya ve sicile ilk defa yazılacak avukat, giriş aidatı; baroya kayıtlı avukat ise yıllık aidat ödemek zorundadır.

(2) Aidat miktarı, baro genel kurullarınca belirlenir ve her yılın ocak ve temmuz aylarında iki eşit taksitte ödenir. Vadesinde ödenmeyen aidata Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası reeskont işlemlerinde uygulanan faiz oranında yıllık temerrüt faizi uygulanır.

(3) Levhaya yeniden yazılma halinde giriş aidatı alınmaz.

Mesleki ödevler

MADDE 45- (1) Avukat, kayıtlı olduğu baro veya Türkiye Barolar Birliği tarafından, bu Kanun kapsamında ve mesleki faaliyeti çerçevesinde kendisine verilen görevleri yerine getirir.

(2) Denetleme ve şikâyetle ilgili konularda avukat, bu Kanunda düzenlenen sır saklama yükümlülüğüne aykırı düşmedikçe, baro başkanına veya yönetim kuruluna ya da bunlar tarafından görevlendirilen üyelere birine bilgi vermek, istek üzerine dosyaları göndermek, dinlenmek üzere çağırıldığı hallerde davete uymak zorundadır.

(3) İkinci fıkrada yazılı zorunluluğa uymayan avukat hakkında, baro yönetim kurulu, onbin Türk Lirasından yüzbin Türk Lirasına kadar para cezası verebilir. Bu ceza, her davet ve isteğe uymama halinde yeniden verilebilir. Ancak, gönderilen yazıda, davet ve isteğe uymama halinde para cezası verileceğinin açıkça belirtilmiş olması şarttır.

(4) Bu para cezasına karşı, tebliğinden itibaren iki hafta içinde, baro disiplin kuruluna itiraz edilebilir. Baro disiplin kurulunun kararı kesindir.

(5) Bu madde kapsamında hükmedilen para cezaları, bu Kanunun disiplin cezalarına ilişkin hükümlerine göre tahsil edilir ve baroya irat yazılır.

Meslek içi eğitim hak ve ödevi

MADDE 46- (1) Avukatın hak ve ödevi olan meslek içi eğitimleri, Türkiye Barolar Birliği tarafından, barolarla işbirliği içinde yapılır. Bu eğitimler, gerektiğinde Türkiye Adalet Akademisi ile işbirliği yapılarak da yürütülebilir.

(2) Meslek içi eğitim, üç yıl içinde en az altmış saattir. Bu eğitimleri almayan avukat, eğitimleri tamamlayıncaya kadar meslekten geçici yasaklama disiplin cezasıyla cezalandırılır.

(3) Eğitimin esas ve usulleri Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkartılacak yönetmelikte düzenlenir.

Aydınlatma ve bilgi verme ödevi

MADDE 47- (1) Avukat, takip ettiği iş ve davalarla ilgili olarak müvekkilini;

a) İş ve davanın başında aydınlatır ve bilgilendirir.

b) İşin veya yargılamanın önemli aşamaları hakkında bilgilendirir.

c) İşin veya yargılamanın sonuçlanması halinde durum hakkında bilgilendirir.

d) Yapılan masraflar, tahsilatlar ve ödemeler konusunda bilgilendirir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Avukatlık Sözleşmesi

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Olarak

Avukatlık sözleşmesi düzenleme zorunluluğu ve kapsamı

MADDE 48– (1) Avukatlık sözleşmesi, Türkiye Barolar Birliği tarafından düzenlenecek tip sözleşmeye uygun olarak, yazılı şekilde yapılır.

(2) Avukatlık sözleşmesinin içeriği, belli bir hukukî yardımı ve meblâğı veya değeri kapsamak şartıyla, serbestçe düzenlenir. Kanuna aykırı olmayan şarta bağlı sözleşmeler geçerlidir.

(3) Taraflardan birinin edimini ifa etmiş olması halinde, sözleşmenin geçersizliği ileri sürülemez. Yokluk halleri hariç, avukatlık sözleşmesinin bir hükmünün geçersizliği, sözleşmenin tümünü geçersiz kılmaz.

İKİNCİ BÖLÜM

Avukatlık Ücreti

Avukatlık ücreti

MADDE 49– (1) Avukatlık ücreti, avukatın hukukî yardımının karşılığı olan meblâğı veya değeri ifade eder.

(2) Yüzde yirmibeşi aşmamak üzere, dava veya hükmolunacak şeyin değeri ya da paranın belli bir yüzdesi avukatlık ücreti olarak kararlaştırılabilir.

(3) Avukatlık ücreti, belirli bir miktar olarak veya asgarî bir miktar belirtilmek kaydıyla başarıya bağlı olarak kararlaştırılabilir. Ancak, her iki durumda da ücretin en az dörtte birinin peşin olarak ödenmesi gerekir.

(4) Başarıya bağlı olarak kararlaştırılan ücretin tespitinde, hukukî yardım sonucu elde edilen meblâğ veya değer in tamamı esas alınır.

(5) Avukat, peşin olarak ödenmesi gereken ücretin ödenmemesi halinde işe başlamak; sözleşmede belirtilen diğer ödemelerin yapılmaması halinde ise işi takip etmek zorunda değildir. Bu sebeple doğabilecek her türlü sorumluluk iş sahibinindir.

(6) Avukatlık asgarî ücret tarifesi altında vekâlet ücreti kararlaştırılmaz. Ücretsiz dava alınması halinde, durum baro yönetim kuruluna bildirilir.

(7) İkinci fıkrada öngörülen avukatlık ücret tavanını aşan bir ücretin kararlaştırılması halinde tavan ücret, avukatlık asgarî ücret tarifesinin altında kalan bir ücret kararlaştırılması halinde ise asgarî ücret tarifesi hükümleri uygulanır.

(8) Dava sonunda, kararlar tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekâlet ücreti avukata aittir. Bu ücret, iş sahibinin borcu nedeniyle takas ve mahsup edilemez, haczedilemez.

(9) Kamu avukatları tarafından takip edilen davalarda idare lehine hükmedilen vekâlet ücreti kamu avukatına aittir. Bunun aksine düzenlemeler hükümsüzdür. Ancak, kamu avukatlarına bu kapsamda bir yıl içinde ödenecek vekâlet ücretleri, kendi aylık ücretlerinin bir yıllık toplam miktarını geçemez.

Müteselsil sorumluluk

MADDE 50– (1) Avukatlık ücretinin ödenmesinden,

a) İş sahibinin birden çok olması halinde bunlardan her biri,

b) Sulh veya her ne suretle olursa olsun taraflar arasında anlaşmayla sonuçlanan veya takipsiz bırakılan işlerde her iki taraf,

Müteselsilen sorumludurlar.

Avukatın hapis hakkı ve avukatlık ücretinin rüçhanlı olması

MADDE 51– (1) Avukatın, müvekkili tarafından verilen veya onun namına aldığı mal, para ve diğer her türlü kıymetler üzerinde, avukatlık ücreti ve yaptığı giderler oranında hapis hakkı vardır.

(2) Avukatın yaptığı giderler ve avukatlık ücreti, İcra ve İflas Kanununun 206 ncı maddesi gereğince birinci sırada imtiyazlı alacak sayılır. Avukatın ölümü halinde, mirasçılarının intikal eden avukatlık ücreti alacakları da imtiyazlıdır.

(3) Bir ilamın icrası yoluna başvurulduğunda, icra dairesi, takip talebinde bulunan tarafın ilamda adı yazılı olan avukatına, icra emri ile aynı zamanda düzenleyeceği bir ihbarnameyi, gideri takip talebinde bulunandan alınmak suretiyle, derhal tebliğ eder. Bu ihbarname tebliğ edilmedikçe, takibe devam edilemez. Avukata yapılacak tebliğin giderleri hakkında İcra ve İflas Kanununun 59 uncu maddesi hükmü uygulanır.

Avukatlık ücret tarifesinin hazırlanması

MADDE 52– (1) Avukatlık asgari ücretinin belirlenmesine ilişkin esas ve usuller, Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkartılacak yönetmelikte düzenlenir.

(2) Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca, birinci fıkrada belirtilen yönetmelikteki esas ve usuller dikkate alınarak, avukatlık ücretinin asgarî hadlerini gösteren bir tarife hazırlanabilir.

(3) İkinci fıkrada belirtilen tarife, Adalet Bakanlığına ulaştığı tarihten itibaren bir ay içinde Bakanlıkça karar verilmediği veya tarife onaylandığı takdirde kesinleşir. Ancak, Adalet Bakanlığı uygun bulmadığı tarifeyi bir daha görüşülmek üzere, gösterdiği gerekçesiyle birlikte, Türkiye Barolar Birliğine geri gönderir. Geri gönderilen bu tarife, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış, aksi halde onaylanmamış sayılır; sonuç Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığına

bildirilir. Adalet Bakanlığının uygun bulmayıp bir daha görüşülmek üzere geri göndermesi üzerine Türkiye Barolar Birliğince verilen kararlara karşı Adalet Bakanlığı, idari yargı merciine başvurabilir.

(4) Geçici hukuki korumalar, çekişmesiz yargı işleri hariç olmak üzere, parasal değer ifade eden veya mal varlığına yönelik olan davalara ilişkin avukatlık ücreti nisbi olarak belirlenir.

(5) Genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalar ve 21/07/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasından doğan her türlü davalar için avukatlık ücreti tutarı maktu olarak belirlenir.

(6) Avukatlık ücretinin takdirinde, hukukî yardımın tamamlandığı veya dava sonunda hüküm verildiği tarihte geçerli olan tarife esas alınır.

Yargı mercilerince karşı tarafa yükletilecek avukatlık ücretinin miktarı

MADDE 53– (1) Yargı mercilerince karşı tarafa yükletilecek avukatlık ücreti, davanın niteliği, avukatın emeği, çabası, işin önemi, davanın süresi, tarafların dürüstlük kurallarına aykırı davranıp davranmadığı gibi hususlar göz önünde tutularak, avukatlık asgari ücret tarifesinde yazılı miktardan az ve bu miktarın üç katından fazla olmamak üzere belirlenir.

İş sahibinin işi başka bir avukata vermesi

MADDE 54– (1) İş sahibi, ilk anlaşmayı yaptığı avukatının yazılı muvafakıyla, başka avukatları da işin yürütülmesine dahil edebilir.

(2) İş sahibi, ilk avukatın muvafakatını kendisine tevdi veya tebliğ edilecek bir yazıyla en az bir haftalık süre vererek talep eder. Avukat bu süre içinde cevap vermemişse muvafakat etmiş sayılır.

(3) İlk avukatın muvafakat etmemesi halinde, avukatlık sözleşmesi kendiliğinden sona erer. İş sahibi, muvafakat etmeyen avukata ücretin tamamını ödemekle yükümlüdür.

(4) İlk avukatın muvafakıyla işin başka avukatlar tarafından da takibi halinde iş sahibi, ilk avukatın ücretinden kısıntı yapamaz. Bu halde ilk avukat ile dahil edilen avukat, müvekkile karşı müştereken ve müteselsilen sorumludur.

Avukatlık ücretinin kapsamı

MADDE 55– (1) Sözleşmede aksi belirtilmemişse, kararlaştırılan avukatlık ücreti, avukatın üzerine almış olduğu işin karşılığıdır. Karşı dava, bağlantı ve ilişki bulunsa bile başka bir dava, icra takibi veya diğer her türlü hukuki yardım ayrı ücrete tâbidir.

Giderlerin ödenmesi

MADDE 56– (1) Avukata tevdi edilen işin yapılması veya yapıldıktan sonra sonucunun alınması için gerekli bütün vergi, resim, harç ve giderler iş sahibinin sorumluluğu altında olup, avukat tarafından ilk istekte avukata veya gerektiği yere ödenir. Bu harcamaların

avukat tarafından yapılabilmesi için, yeteri kadar avansın iş sahibi tarafından verilmiş olması gerekir.

(2) Avukatın iş için yapacağı yolculuk ve bulunduğu yerden ayrılma tazminatı gibi gerekli giderler, iş sahibi tarafından ayrıca ödenir.

(3) Bu giderlerin ödenmemesi halinde avukat, işe başlamak veya işi takip etmek zorunda değildir; bu sebeple doğacak sorumluluk iş sahibine aittir.

İşi takipten vazgeçme ve azil halinde ücret

MADDE 57– (1) Üzerine aldığı işi haklı bir sebep olmaksızın takipten vazgeçen avukat, hiç bir ücret isteyemez ve peşin aldığı ücreti geri vermek zorundadır.

(2) Avukatın azli halinde ücretin tamamı verilir. Ancak, avukat kusur veya ihmalden dolayı azledilmiş ise ücretin ödenmesi gerekmez.

Tarafların adresi

MADDE 58– (1) Avukatlık sözleşmesinde, iş sahibi ve avukatın adresleri açıkça yazılır. Belirtilen adreslere yapılacak bildirimler kendilerine yapılmış sayılır.

(2) Adres değişiklikleri en geç bir hafta içinde sözleşmenin diğer tarafına taahhütlü mektupla bildirilir. Değişikliklerin bildirilmemesinden doğan sorumluluk, bildirim yapmayan tarafa aittir.

(3) Tarafların sözleşmede kararlaştırmaları halinde, elektronik ortamda da bildirim yapılabilir.

Zamanaşımı

MADDE 59– (1) Tarafların avukatlık sözleşmesinden kaynaklanan hakları, bu hakkın doğumunun öğrenildiği tarihten itibaren bir yıl ve her halde bu hakkı doğuran olaydan itibaren beş yıl geçmekle zamanaşımına uğrar.

BEŞİNCİ KISIM

Çalışma Türleri

BİRİNCİ BÖLÜM

Bireysel Avukatlık

Bireysel Avukatlık

MADDE 60– (1) Her avukat, bürosunda, kendi sorumluluğu altında, gerektiğinde ücret karşılığı birlikte çalışan avukat ve yardımcı personel de istihdam etmek suretiyle, bağımsız bir şekilde avukatlık faaliyetini yürütebilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Avukatlık Ortaklığı

Avukatlık Ortaklığı

MADDE 61- (1) Aynı baroya kayıtlı birden fazla avukat, tüzel kişiliği olmayan adi ortaklık şeklinde çalışabilirler. Bu şekilde çalışan avukatlık ortaklığı, baronun ilgili listesine kaydedilir.

(2) Avukatlık ortaklığı hakkında öncelikle bu Kanun hükümleri, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde ise adi ortaklığa ilişkin genel hükümler uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Avukatlık Şirketi

Avukatlık şirketi

MADDE 62- (1) Avukatlık faaliyeti yürütmek üzere anonim veya limited şirket kurulabilir.

(2) Avukatlık şirketinin ortakları, ancak baroya kayıtlı avukat olabilir. Şirket ortağı avukatın, şirketin merkezinin veya şubelerinden birinin bulunduğu yer barosuna kayıtlı olması zorunludur. Şirket ortağı avukat, ancak şirket merkez veya şubeleri bünyesinde avukatlık mesleğini yürütebilir.

(3) Avukatlık şirketinin unvanı, en az bir veya birkaç ortağın ad veya soyadlarından oluşabileceği gibi, ayrıca meslek onuruna aykırı olmayacak şekilde başka ekler de yapılabilir. Avukatlık şirketinin adının sonuna “avukatlık anonim şirketi” veya “avukatlık limited şirketi” ibaresinin eklenmesi zorunludur.

(4) Avukatlık şirketinin çalışması meslek çalışması olup, ticari faaliyet sayılmaz. Bu nedenle, ticaret ve sanayi odalarına kayıt zorunluluğu getirilemez.

(5) Şirket kuruluşundan önce esas sözleşme, tip sözleşmeye uygun olarak düzenlenir ve Türkiye Barolar Birliğinin onayına sunulur. Türkiye Barolar Birliğinin onayı Türk Ticaret Kanununun 333. maddesi anlamında izin yerine geçer. Bu onaydan sonra, şirket merkezinin bulunduğu yerdeki ticaret siline tescil edilen avukatlık şirketi, Türkiye Barolar Birliği tarafından tutulan Avukatlık Şirketi Listesine kaydedilir; ayrıca şirket merkezinin ve şubesi varsa şubesinin bulunduğu yer barosuna da bildirilir.

(6) Avukatlık şirketine yeni ortakların katılması, şirketin unvanının değiştirilmesini gerektirmeyeceği gibi, adı veya soyadı unvanında bulunan ortaklardan birinin şirketten ayrılması veya ölümü de bu unvanın değiştirilmesini gerektirmez.

(7) Avukatlık şirketinin kayıtlı olduğu baro tarafından tespit edilen miktar kadar aidat, bağlı olunan baroya, şirket aidatı olarak ödenir.

(8) Beşinci fıkra gereği, şirket tip sözleşmesinde bulunması gereken hususlar ve bu konudaki düzenleme Türkiye Barolar Birliği tarafından hazırlanır.

(9) Bu Kanunda avukatlara ilişkin düzenlemeler niteliğine uygun düştüğü ölçüde avukatlık şirketlerine de uygulanır.

Avukatlık şirketinde ortakların hak ve borçları

MADDE 63- (1) Şirket ortaklarının payı, ancak ortaklara veya avukat olan üçüncü kişilere devredilebilir.

(2) Sözleşmede ortakların pay devrinin yasaklanması, ortakların pay devrine onay vermemeleri, mirasçının avukat olmaması veya ortaklığı kabul etmemesi, ortağın emeklilik veya sağlık nedenleriyle avukatlığı bırakması, baro levhasından silinmesi, meslekten çıkması veya çıkarılması, şirketteki payına haciz konulması halinde ortaklık payı gerçek değeri üzerinden diğer ortaklar tarafından, payları oranında, alınır. Bu işlemlerin üç ay içinde sonuçlandırılmaması halinde, şirketin tasfiyesine ilişkin hükümler uygulanır. Şirketin unvanının korunmasına ilişkin hükümler saklıdır.

(3) Vekâletnameler şirkete düzenlenir ve şirket vekâlet ilişkisinin tarafı olur. Şirket, iş veya davayı takip edecek avukata yetki belgesi verir.

Şirket ortaklarının sorumluluğu

MADDE 64- (1) Avukatlık şirketi, amacı dışında hak ve mal edinemez, üçüncü kişilerle ortaklık kuramaz, tüzel kişilerin paylarını alamaz.

(2) Avukatlık şirketinin ortakları, birden fazla avukatlık şirketinin ortağı olamaz, şirketin bürosu dışında büro edinemez ve bağımsız olarak dava ve iş takip edemezler.

(3) Avukatlık şirketi, şirketle ilgili işlem veya eylem nedeniyle meydana gelen zararlardan dolayı, buna sebebiyet veren ortağı veya çalışan avukatı ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur.

(4) Avukatlık şirketinin ortaklarının ve şirkette çalışan avukatların mesleki görevlerinden dolayı bu Kanuna ve meslek kurallarına göre sorumlulukları saklıdır.

(5) Bu Kanundaki disiplin işlem ve cezaları, niteliğe uygun olduğu ölçüde, avukatlık şirketleri hakkında da uygulanabilir.

(6) Avukatlık şirketi, genel hükümlere göre Kanunda belirtilen defterler dışında ayrıca iş ve dava defteri, tutmak zorundadır.

Avukatlık şirketinde uyuşmazlıkların çözümü

MADDE 65- (1) Avukatlık şirketinde,

- a) Ortakların kendisi veya mirasçılarıyla aralarında çıkan uyuşmazlıklar,
- b) Ortaklıkla ilgili her türlü uyuşmazlıklar,
- c) Ortaklık pay devir ve intikalinde bedele ilişkin olarak çıkacak uyuşmazlıklar,

Öncelikle sulh yoluyla çözümlenmesi esastır. Uyuşmazlık, sulh yoluyla çözümlenemediği takdirde, bağlı olunan baro nezdinde görevlendirilecek hakem kurulu tarafından tahkim yoluyla çözümlenir.

(2) Hakemlerin seçiminde taraflar anlaşamazlarsa, baro tarafından en az on yıl kıdemli üç avukat hakem olarak görevlendirilir. Meslekte en kıdemli üye başkan olarak görev yapar.

(3) Uyuşmazlığın çözümünde izlenecek usul ve verilecek kararlara karşı kanun yolları bakımından Hukuk Muhakemeleri Kanununun tahkime ilişkin hükümleri uygulanır. Hakem kurulu uyuşmazlığın esasının çözümünde, öncelikle bu Kanun ve yönetmelik hükümleri ile meslek ilkelerini dikkate alır.

(4) Hakem kurulunun oluşturulması ve çalışmasına ilişkin esas ve usuller Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkartılacak yönetmelikte düzenlenir.

Şube açma

MADDE 66– (1) Sadece avukatlık şirketleri, yurt içinde veya ilgili ülke mevzuatının uygun olması halinde yurt dışında şube açabilirler.

(2) Yurt içinde açılan şubelerde, şubelerin bulunduğu yerdeki baroya kayıtlı en az bir avukatın şubenin yönetim ve temsilinden sorumlu olması, şube bünyesinde çalışan diğer avukatların da şubenin bulunduğu yerdeki baroya kayıtlı olmaları zorunludur.

(3) Avukatlık şirketi, her baro bölgesinde en fazla bir şube açabilir.

(4) Şubelerin bulunduğu yer barosu tarafından bir avukat için belirlenen miktar kadar baro aidatı, şubenin bulunduğu yer barosuna ayrıca şube aidatı olarak ödenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ücret Karşılığı Birlikte Çalışan Avukat

Ücret karşılığı birlikte çalışan avukat

MADDE 67– (1) Ücret karşılığı birlikte çalışan avukat, mesleki faaliyetlerini bir avukat yanında veya avukatlık ortaklığı ya da avukatlık şirketi bünyesinde, yapılan sözleşme çerçevesinde yürüten kişidir.

(2) Ücret karşılığı birlikte çalışan avukat, kanunlardan kaynaklanan görevlendirmeler dışında, kendi adına iş ve dava kabul edemez; mesleki faaliyetlerini münhasıran işveren avukat tarafından verilen iş temelinde gerçekleştirir.

(3) Ücret karşılığı birlikte çalışan avukatın aylık net ücreti, her yıl için tespit edilen bir aylık net asgari ücretin iki katından az olamaz. Birinci fıkra gereğince yapılacak sözleşmede kararlaştırmaları halinde prim ve benzeri ödemeler de ücrete ek olarak ödenir.

(4) Ücret karşılığı birlikte çalışan avukatın ücretinin ödenmesinden, yanında çalıştığı avukat, avukatlık ortaklığı veya avukatlık şirketi sorumludur.

(5) Ücret karşılığı birlikte çalışan avukatın istihdam, görev ve çalışmasına ilişkin esas ve usuller Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkartılacak yönetmelikte düzenlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Kamu Avukatları

Kamu avukatlığı

MADDE 68– (1) Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüslerinde asli ve sürekli şekilde, bir kadroya bağlı olarak avukatlık yapılabilir.

(2) Kamu avukatlarının baro levhasına yazılmaları isteklerine bağlıdır. Kamu avukatlarının baro levhasına yazılmayı istemeleri halinde görev yaptıkları yer barosuna kaydolurlar, başka bir yerde sürekli görevlendirilmeleri durumunda o baroya kayıtlarını aldırırlar.

(3) Kamu avukatları, görevlerinin gereği olan işleri yaparken, baro levhasına kayıtlı avukatların hak ve yetkilerine sahip ve onların ödevleriyle yükümlüdürler.

(4) Kamu avukatlarının barolara ödemekle yükümlü olduğu aidat ve diğer ödemeler serbest avukatlar için öngörülen miktarların yarısı kadardır. Bu ödemeler avukatın görev yaptığı kamu kurumu, kuruluşu veya kamu iktisadi teşebbüsü tarafından ödenir. Giriş ve nakil için ayrıca aidat alınmaz.

(5) Kamu avukatlarının disiplin işlemleri, idari nitelikteki konularda görev yaptığı idare tarafından; avukatlık mesleğinin icrasıyla ilgili konularda ilgili baro tarafından yürütülür. Avukatlık disiplin hukukuna ilişkin hükümler öncelikle uygulanır.

(6) Kamu avukatlarının disiplin kovuşturması aşamasında, disiplin kurulunda, ilgilinin bağlı olduğu kurumun yetkili temsilcisi de yer alır. Kurum temsilcisi, kurul üyelerinin sahip olduğu hak ve yetkileri haizdir. Oyların eşitliği halinde kurul veya daire başkanının bulunduğu taraf çoğunluğu sağlamış sayılır.

(6) ALTERNATİF - Kamu avukatlarının disiplin kovuşturması aşamasında, baro disiplin kurulları veya Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu ya da dairelerinde, ilgilinin bağlı olduğu kurumun yetkili temsilcisi de yer alır. Kurum temsilcisi, kurul üyelerinin sahip olduğu hak ve yetkileri haizdir. Oyların eşitliği halinde kurul veya daire başkanının bulunduğu taraf çoğunluğu sağlamış sayılır.

(7) Özel Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla kamu avukatları, sadece bağlı oldukları daire, kurum ve şirketlere ait işlerde avukatlık yapabilirler.

ALTINCI KISIM

Avukatlık Bürosu ve Avukatın Faaliyetinin Yürütmesi

BİRİNCİ BÖLÜM

Büro

Büro zorunluluğu

MADDE 69– (1) Her avukat, faaliyetini bir büroda yürütmek ve levhaya yazıldığı tarihten itibaren üç ay içinde çalıştığı büro adresini ilgili baroya bildirmek zorundadır.

(2) Ücret karşılığı birlikte çalışan avukat, birlikte çalıştığı avukatın bürosunu, bünyesinde çalıştığı özel hukuk tüzel kişiliğini, kamu avukatı ise çalıştığı kurumu büro olarak bildirir.

(3) Bürosunu değiştiren avukat, yeni bürosunun adresini bir hafta içinde ilgili baroya bildirmek zorundadır.

(4) Bir avukat, birden fazla büro adresi bildiremez.

(5) 23/06/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununa göre anagayrimenkulün mesken olarak gösterilen bağımsız bölümlerinde kat maliklerinin izni ve benzeri şartlar aranmaksızın avukatlık büroları faaliyet gösterebilir. Bu konuda, yönetim planındaki aksine hükümler uygulanmaz.

Büronun niteliği

MADDE 70– (1) Büro, avukatlık mesleğinin onuruna ve mesleğin gerektiği gibi yürütülebilmesine uygun olacak şekilde oluşturulur. Bu konudaki gerekli düzenlemeler, her bir baro tarafından çıkarılacak iç yönetmelikle yapılır.

Büro dışında iş kabul etmeme

MADDE 71- (1) Avukat, bürosundan başka yerlerde, mahkeme salonunda veya adalet binasının başka bir yerinde iş sahipleri ile hukuki danışmada bulunamaz ve iş kabul edemez. Bu hüküm avukatın özel olarak çağırıldığı hallerde uygulanmaz.

Büroda çalışabilecek kişiler

MADDE 72– (1) Avukatlık bürosunda, faaliyetin yürütülebilmesi bakımından ihtiyaç duyulan yardımcı elemanlar çalıştırılabilir.

(2) Hâkimliğe, savcılığa, noterliğe veya avukatlığa engel suçlardan mahkûm olanlar ya da tedbiren veya geçici olarak meslekten yasaklananlar her ne şekilde olursa olsun büroda çalıştırılmaz.

İŖi takip ve yetkilendirme

MADDE 73– (1) Avukat, kural olarak, üzerine aldığı iŖi sonuna kadar ve bizzat takip eder.

(2) Avukata verilen vekâletnamede başkasını tevkil yetkisi tanınmış ise avukat, iŖin tamamını veya belirli bir kısmını süreli veya süresiz olarak başka bir avukata yetki vererek takip ettirebilir. Bu durumda bir yetki belgesi düzenlenir. Yetki belgesi, vekâletname hükmündedir. Yetki belgesinde avukata verilen yetkinin vekâletnamedeki tüm yetkileri kapsayıp kapsamadığı veya belirli bir süreyi içerip içermediği ayrıca belirtilir. Yetkilendirilen avukat yetkisini başkasına devredemez.

(3) İkinci fıkradaki hallerde, avukatın müvekkile karşı sorumluluğu devam eder. Yetki veren avukat, birlikte takip ettiği veya iŖi tamamen devrettiği avukatların kusurlarından veya meydana getirdikleri zarardan dolayı müvekkile karşı diğer avukatla birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur. Ancak, bu hüküm, avukatlıkla bađdaŖan bir iŖ sebebiyle başka bir yerde çalışmak zorunluluğuunda olduğu için iŖi tamamen başkasına devreden avukatlar hakkında uygulanmaz.

(4) Avukat tarafından iŖe başka avukatlar dahil edilmiş ise avukat bundan dolayı ayrı bir ücret isteyemeyeceği gibi, iŖi birlikte takip eden avukat da müvekkilden herhangi bir ücret isteyemez. İŖ tamamen başka bir avukata bırakılmış ise yetki veren ve yetkilendirilen avukatlar, ücret sözleşmesindeki miktarı aşmamak şartıyla, harcadıkları mesaiye karşılık olan ücreti müvekkilden isteyebilirler. Ancak, yetki veren avukat, müvekkilden peŖin ücret almışsa, harcadığı mesaiye karşılık olan miktarın fazlasını yetki verdiği avukata ödemekle yükümlüdür.

Reklam ve tanıtım

MADDE 74– (1) Avukatın yapacağı reklam ve tanıtım, gerçek, amaca uygun, meslek onur ve itibarına yaraŖır ve hukuki yardım çerçevesinde avukatın mesleki yükümlülük ve görevine uygun olmak zorundadır. Avukatın, mesleğin onuru ve ilkeleriyle bađdaŖmayan, objektif ve doğruluktan uzak olan tanıtım ve reklam yapması yasaktır.

(2) AŖađıdaki durumlar, her halde, reklam ve tanıtım bakımından yasak kapsamındadır:

- a) Dikkat çekici ve abartılı reklam ve tanıtımlarla kendini övmek.
- b) Reklam ve tanıtımlarda kendini diğer meslektaşlarla kıyaslamak.
- c) Zor durumdan faydalanarak müvekkil elde etmek.
- ç) Reklam ve tanıtım amacıyla araçlar kullanmak.
- d) İŖ veya müvekkil teminine yönelik menfaat sunmak veya vaad etmek.
- e) Başarı ve kazanç verilerini bildirmek.

(3) Avukat, yurt içinde usûlüne uygun aldığı ve yurt dışında alınıp da denkliği tanınan hukuk alanında kazanılmış akademik unvanını ve uzmanlığını gösteren ibareleri, avukatlık unvanıyla birlikte kullanabilir.

(4) Avukat, sadece bürosunun yer aldığı binanın giriş kısımlarına veya bürosunun bulunduğu kapı bölümlerine, avukatlığın onuru ve mesleğin nitelikleriyle bağdaşan, makul ölçüler içinde tabela asabilir. Bunun dışında, bina cephelerine, balkon veya pencerelere tabela asılamaz.

(5) Bu madde hükümleri, avukatlık ortaklıkları ile avukatlık şirketleri hakkında da uygulanır.

(6) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin esas ve usuller ile reklam ve tanıtıma ilişkin öngörülecek diğer sınırlamalar Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkartılacak yönetmelikte düzenlenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Avukatlık Faaliyetinin Yürütülmesi

Uzman avukatlık

MADDE 75– (1) Türkiye Barolar Birliği tarafından, talep üzerine, ceza hukuku, özel hukuk, idare ve vergi hukuku alanlarında “uzman avukat” unvanı kullanma yetkisi verilebilir. İcra hukuku alanında böyle bir belirleme yapılamaz.

(2) Uzmanlık unvanı almak isteyen avukatın, en az on yıllık kıdeme sahip olması gereklidir.

(3) Belirli bir alanda avukatlık faaliyeti yürütmek için uzman avukat unvanına sahip olmak zorunluluğu yoktur.

(4) Uzman avukatlık unvanını kullanma yetkisine ilişkin esas ve usuller Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkartılacak yönetmelikte düzenlenir.

Avukata menfaat karşılığında iş temini

MADDE 76– (1) Avukat veya iş sahibi tarafından vadolunan veya verilen bir ücret ya da herhangi bir menfaat karşılığında avukata iş getirmeye aracılık edenler ve aracı kullanan avukat, altı aydan bir yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.

(2) Bu eylemi yapanlar kamu görevlisi ise verilecek hapis cezası bir yıldan aşağı olamaz.

Avukatların resmi kıyafeti

MADDE 77– (1) Avukat, duruşmalara, Türkiye Barolar Birliğinin şeklini belirleyeceği cübbeyle çıkmak zorundadır.

Avukatlık kıdemine sayılacak hizmetler

MADDE 78– (1) Avukatlık kıdeminin hesabında, avukatın baro levhasına yazıldığı tarihten başlamak üzere fiilen meslek faaliyetini icra ettiği süre esas alınır.

(2) Kıdem hesaplanmasında, bu Kanunun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilenlerin, o alandaki hizmet süreleri de esas alınır.

Baro ve avukatlara yer ayrılması

MADDE 79– (1) Her adalet dairesinde, bölgesinde bulunduğu baronun ve avukatların ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla, çalışma alanı, bekleme yeri ve otopark gibi yeterli alan ayrılır.

(2) Her adalet dairesinde, icra ve infaz kurumlarında, kolluk birimlerinde avukatın mesleki faaliyetini sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi amacıyla, mesleğin onuruna uygun çalışma ve görüşme yeri ayrılır.

(3) Bu yerlerin tahsis, bakım ve onarımı, ilgili baronun görüşü alınarak ve imkânları ölçüsünde katkısı da sağlanarak, ilgisine göre Adalet ve İçişleri Bakanlıklarınca yaptırılır.

Avukat kâtibî aracılığıyla işlerin takibi

MADDE 80– (1) Avukat işlerini, baroya bildirerek yetkilendirdiği kendi sorumluluğu altındaki kâtibî aracılığıyla da takip ettirebilir, fotokopi veya benzeri yollarla örnek alabilir.

Yabancı avukatların durumu

MADDE 81– (1) Yabancı sermayeyi teşvik mevzuatı çerçevesinde Türkiyede faaliyet göstermek isteyen yabancı avukatlık ortaklıkları, bu Kanuna ve avukatlık ortaklığı düzenlemesine uygun olarak kurulmak koşuluyla, yabancı hukuklar ve milletlerarası hukuk konularında yalnızca danışmanlık hizmeti verebilirler.

(2) Bu sınırlama yabancı avukatlık ortaklığında çalışan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı veya yabancı avukatları da kapsar. Bu nev'i avukatlık ortaklıkları için ortakların baroya kayıtlı olması şartı aranmaz.

(3) Bu kuralın uygulanması mütekabiliyet esasına bağlıdır.

Avukatın yabancı ülkede faaliyet göstermesi

MADDE 82– (1) Avukatın yurt dışında faaliyet göstermesi durumunda, o ülkenin mevzuatı ile ulusal ve uluslararası meslek ilkelerine uygun davranması zorunludur.

(2) Avukatın yurt dışında mesleğiyle ilgili dernek, birlik veya buna benzer organizasyonlarda üye veya yönetici olması durumunda, bunu ayrıca Türkiye Barolar Birliğine bildirmesi gerekir.

Bazı Görevlerden Ayrılanların Avukatlık Yapma Yasağı

MADDE 83– (1) Emeklilik veya istifa gibi sebeplerle görevden ayrılan adli ve idari yargı hâkim ve savcılarının, son beş yıl içinde hizmet gördükleri adalet daireleri içindeki mahkemeler ile icra ve iflas dairelerinde, görevlerinden ayrılma tarihinden itibaren dört yıl süre ile avukatlık yapmaları yasaktır.

(2) Birinci fıkra hükmü, Anayasa Mahkemesi üyeleri ve yüksek mahkeme hâkimleri hakkında da uygulanır.

(3) Devlet, belediye, il özel idare ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamına giren iktisadi Devlet teşekkülleri ile kamu iktisadi kuruluşları ve bunların müessese, bağlı ortaklık ve iştiraklerinde çalışanlar, buralardan ayrıldıkları tarihten itibaren dört yıl geçmeden, ayrıldıkları idare aleyhine dava alamaz ve takipte bulunamazlar.

(4) Askeri Yargıtay başkanı, başsavcısı, ikinci başkanı, daire başkanları ve üyeleri, Milli Savunma Bakanlığı Askeri Adalet İşleri başkanı, Askeri Adalet Teftiş Kurulu başkanı, Genelkurmay adli müşaviri, askeri mahkemelerde görevli hâkim ve savcılar, başka hizmetlere atanmış olsalar bile, anılan görevlerden ayrıldıkları tarihten itibaren dört yıl süre ile askeri mahkemelerde avukatlık yapamazlar.

YEDİNCİ KISIM

Baro Levhası ve Avukatlar Listesi

BİRİNCİ BÖLÜM

Levha ve liste

Levhaya Yazılma ve Listeye Kayıt

MADDE 84– (1) Her avukat, bölgesi içinde sürekli olarak avukatlık yapacağı yerin baro levhasına yazılır.

(2) Bir baro levhasına yazılmış olan avukat, sürekli olmamak şartıyla, memleketin her yerinde avukatlık yapmaya yetkilidir.

(3) Avukatlık şirketleri merkezlerinin bulunduğu, şubeler ise şubelerinin bulunduğu yerin baro levhasına yazılırlar.

(4) Levhaya yazılma işlemleri, mesleğe kabul ve ruhsat alınması ile birlikte yapılmamışsa, levhaya yeniden yazılmaya ilişkin hükümler uygulanır.

(5) Baro levhasına kayıt olmak için, mesleğe kabul edilerek ruhsat almış ve Türkiye Barolar Birliği tarafından belirlenen esas ve usullere uygun olarak mesleki sorumluluk sigortası yaptırmış olmak gerekir.

(6) Her baro tarafından, bölgesinde bulunan bireysel avukatlar, ücret karşılığı birlikte çalışan avukatlar, kamu avukatları, avukatlık ortaklıkları ve avukatlık şirketleri için ayrı listeler tutulur.

(7) Her baro, levha ve listelerin güncel hallerini düzenli olarak yayınlar ve ilgili kurum ve kuruluşlara da bildirir.

(8) Levha ve listelerin tutulmasına, yayınlanmasına ve ilgili yerlere bildirilmesine ilişkin esas ve usuller Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkartılacak yönetmelikte düzenlenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Nakil

Başka baroya nakil

MADDE 85– (1) Başka bir baroya nakil talebinde bulunan avukat, levhasına yazılmak istediği baro yönetim kuruluna başvurur.

(2) Nakille ilgili hususlar Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkartılacak yönetmelikte düzenlenir.

Nakille ilgili inceleme

MADDE 86– (1) Nakil isteğiyle başvuru alan baronun yönetim kurulu, istekte bulunan avukat hakkında gerekli gördüğü her türlü inceleme ve işlemleri yapar ve özellikle avukatın disiplin kovuşturması altında olup olmadığını, ödenecek borcu bulunup bulunmadığını levhasına yazılı olduğu barodan sorar. Avukatın baroya borçları ödenmedikçe hiçbir işlem yapılamaz.

(2) Baro yönetim kurulu yapacağı inceleme ve değerlendirme çerçevesinde, en geç bir ay içinde talebin kabulü veya reddi yönünde gerekçeli olarak karar vermek zorundadır.

İstemin kabulü

MADDE 87– (1) Nakil isteminin kabulü halinde verilecek karar, nakledilen baro yönetim kurulu tarafından Türkiye Barolar Birliğine ve avukatın ayrıldığı baroya derhal bildirilir.

İstemin reddi

MADDE 88– (1) Nakil isteminin, levhasına yazılmak için başvuru alan baro tarafından reddedilmesi halinde, nakil isteğinde bulunan avukat, bu kararın kendisine tebliğinden itibaren iki hafta içinde Türkiye Barolar Birliğine itiraz edebilir.

(2) Baro yönetim kurulu, nakil isteminin baroya ulaştığı tarihten itibaren bir ay içinde bir karar vermezse, istem reddedilmiş sayılır. Bu halde bir aylık sürenin bitiminden itibaren iki hafta içinde ilgili, Türkiye Barolar Birliğine itiraz edebilir.

(3) Türkiye Barolar Birliği itiraz dilekçesinin ulaştığı tarihten itibaren üç ay içinde bir karar vermezse itiraz reddedilmiş sayılır.

(4) Türkiye Barolar Birliğinin itiraz üzerine vereceği kararlar kesin olup, bu kararlara karşı ilgili tarafından idari yargı yoluna başvurulabilir.

(5) Türkiye Barolar Birliği itirazın kabulü hakkındaki kararını, avukatın naklettiği ve ayrıldığı barolara derhal bildirir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Levhadan Silinme

Levhadan silinmeyi gerektiren haller

MADDE 89– (1) Aşağıdaki hallerde avukat levhadan silinir:

- a) Avukatlığa kabul için bu Kanunun aradığı şartların sonradan kaybedilmiş olması,
- b) Ruhsatnamenin verildiği tarihte, ruhsatname verilmemesini gerekli kılan sebeplerin varlığının sonradan tespit edilmiş olması,
- c) Üç ay içinde baro bölgesinde bir büro açılmamış olması veya büronun kapatılmış ya da baro bölgesi dışına nakledilmiş bulunması, uyarıya rağmen kayıtlı olduğu baro dışında sürekli olarak avukatlık yapan avukatın çalışmasını sürdürdüğu baroya kaydını yaptırmaması,
- ç) Yıllık aidatların veya staj kredilerinin tebligata rağmen geri ödenmemesi,
- d) Avukatın, meslekten isteği ile ayrılmış olması,
- e) Mesleki sorumluluk sigortasının yapılmaması veya yenilenmemesi,
- f) Bu Kanunun 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında düzenlenen engele rağmen levhaya yazılmış olması.

Levhadan silinmede usul

MADDE 90– (1) Levhadan silme kararı, kayıtlı olunan baronun yönetim kurulu tarafından gerekçeli olarak verilir.

(2) Yönetim kurulu, avukatlık faaliyetinin devamında sakınca görülmesi halinde, levhadan silme kararının kesinleşmesine kadar ilgilinin tedbiren meslekten geçici yasaklanmasına karar verebilir.

(3) Levhadan silme kararı, dosya üzerinden yapılacak bir incelemeyle verilir. Bu karardan önce, avukatın yazılı veya sözlü beyanı alınır. Ancak, avukat çağrıya uymazsa beyanı alınmadan da silme kararı verilebilir.

(4) Karara karşı, tebliğ tarihinden itibaren iki hafta içinde Türkiye Barolar Birliğine itiraz edilebilir. Türkiye Barolar Birliğinin itiraz üzerine verdiği kararlar Adalet Bakanlığına ulaştığı tarihten itibaren iki ay içinde Bakanlıkça karar verilmediği veya karar onaylandığı takdirde kesinleşir. Ancak, Adalet Bakanlığı uygun bulmadığı kararları bir daha görüşülmek üzere, gösterdiği gerekçesiyle birlikte Türkiye Barolar Birliğine geri gönderir. Geri gönderilen bu kararlar, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış, aksi halde onaylanmamış sayılır; sonuç Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığına bildirilir. Adalet Bakanlığının uygun bulmayıp bir daha görüşülmek üzere geri göndermesi üzerine Türkiye Barolar Birliğince verilen kararlara karşı,

Adalet Bakanlığı, ilgili ve ilgili baro idari yargı merciine başvurabilir. Barolar, kesinleşen kararları derhal yerine getirmeye mecburdurlar.

(5) Bir daha yazılmamak üzere levhadan silinmeye ilişkin hükümler saklıdır.

Levhaya yeniden yazılma

MADDE 91– (1) Levhadan silinmeyi gerektiren hallerin ortadan kalkması ve levhaya yazılma şartlarının yeniden kazanılması halinde, bu durumu ispat eden avukat, levhaya yeniden yazılmayı talep edebilir.

(2) Ruhsatname verilmesi hükmü ayrı olmak üzere, bu Kanunun 7, 8, 9 ve 10 uncu maddeleri, levhaya yeniden yazılma istemlerinde de kıyas yolu ile uygulanır.

Bir daha yazılmamak üzere levhadan silinme

MADDE 92– (1) Yönetim kurulu,

a) Cezai veya disipline ilişkin bir karar hakkında meslekten çıkarma cezası verilenler,

b) Bu Kanunun 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yazılı suçlardan mahkûm olanlar,

Hakkında, verilen kararın kesinleşmesinden sonra, dosya üzerinden yapacağı değerlendirmeye, ruhsatnamenin iptaline ve bir daha yazılmamak üzere levhadan silinmesine karar verir.

(2) Baro yönetim kurulunun bu maddeye dayanarak verdiği karara karşı avukat, kararın kendisine tebliği tarihinden itibaren iki hafta içinde Türkiye Barolar Birliğine itiraz edebilir. Türkiye Barolar Birliğinin itiraz üzerine verdiği kararlar Adalet Bakanlığına ulaştığı tarihten itibaren iki ay içinde Bakanlıkça karar verilmediği veya karar onaylandığı takdirde kesinleşir. Ancak Adalet Bakanlığı uygun bulmadığı kararları bir daha görüşülmek üzere, gösterdiği gerekçesiyle birlikte Türkiye Barolar Birliğine geri gönderir. Geri gönderilen bu kararlar, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış, aksi halde onaylanmamış sayılır; sonuç Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığına bildirilir. Adalet Bakanlığının uygun bulmayıp bir daha görüşülmek üzere geri göndermesi üzerine Türkiye Barolar Birliğince verilen kararlara karşı, Adalet Bakanlığı, ilgili ve ilgili baro idari yargı merciine başvurabilir. Barolar, kesinleşen kararları derhal yerine getirmeye mecburdurlar.

Özlük dosyası

MADDE 93– (1) Baro, levhasında yazılı olan her avukat için bir özlük dosyası tutar. Bu dosya gizlidir; ancak ilgilisi veya vekâlet vereceği başka bir avukat tarafından görülebilir.

(2) Bir barodan diğerine nakil halinde, dosya, nakledilen baro başkanlığına gönderilir.

(3) Türkiye Barolar Birliği tarafından da gerekli bilgileri içeren ayrı bir özlük dosyası oluşturulur.

(4) Bu dosyaların tutulmasına ilişkin esas ve usuller Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkartılacak yönetmelikte düzenlenir.

SEKİZİNCİ KISIM

Ceza Soruşturması ve Kovuşturması

Soruşturma

MADDE 94– (1) Ağır ceza mahkemesinin görev alanına giren bir suçtan dolayı sust halinde avukat hakkındaki soruşturma, bizzat Cumhuriyet savcısı tarafından genel hükümlere göre yapılır.

(2) Avukatlık veya baro organları ya da Türkiye Barolar Birliği organlarındaki görevlerinden doğan veya görev sırasında işlediği suçlardan dolayı avukat hakkındaki soruşturma, Adalet Bakanlığının vereceği izin üzerine suçun işlendiği yer Cumhuriyet savcısı tarafından yapılır.

(3) Avukatın büro veya konutu, ancak mahkeme kararıyla ve kararda belirtilen olayla ilgili olarak, Cumhuriyet savcısı denetiminde ve baro temsilcisinin katılımıyla aranabilir.

(4) Ağır ceza mahkemesinin görev alanına giren bir suçtan dolayı sust hali dışında avukatın üzeri aranamaz.

(5) Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile Ceza Muhakemesi Kanununun duruşma düzeni ve disiplinine ilişkin hükümleri saklıdır. Ancak, bu hükümlere göre avukat, tutuklanamayacağı gibi, hakkında disiplin hapsi veya para cezası da verilemez.

(6) Soruşturma aşamasında avukat hakkında koruma tedbirleri suçun işlendiği yer ağır ceza mahkemesince karara bağlanır.

Kovuşturma

MADDE 95– (1) Cumhuriyet savcısının yapacağı soruşturmaya ait dosya Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğüne tevdi olunur. İnceleme sonunda kovuşturma yapılması gerekli görüldüğü takdirde dosya, suçun işlendiği yer ağır ceza mahkemesine en yakın bulunan ağır ceza mahkemesi Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir.

(2) En yakın ağır ceza mahkemesi Cumhuriyet başsavcılığınca beş gün içinde, iddianame düzenlenerek dosya kovuşturma açılmasına veya açılmasına yer olmadığına karar verilmek üzere ağır ceza mahkemesine verilir.

(3) En yakın ağır ceza mahkemesi iddianamenin bir örneğini, Ceza Muhakemesi Kanunu hükümleri uyarınca, ilgili avukata tebliğ eder. Bu tebliğ üzerine avukat, yedi gün içinde bazı delillerin toplanmasını ister veya kabule değer bir istemde bulunursa bu husus mahkemece dikkate alınır.

(4) Mahkeme ilgili avukat hakkında kovuşturma açılmasına karar verdiği takdirde, yargılamanın yapılması amacıyla dosya suçun işlendiği yer ağır ceza mahkemesine gönderilir. Durum avukatın kayıtlı olduğu baroya bildirilir.

İtiraz

MADDE 96– (1) Bu Kanunun 95 inci maddesinde yazılı mahkemelerin tutuklama veya salıverilmeye yahut kovuşturma açılmasına yer olmadığına dair kararlarına karşı Cumhuriyet savcısı veya ilgili tarafından genel hükümler uyarınca itiraz olunabilir.

(2) İtirazlar, suçun işlendiği yer ağır ceza mahkemesi hariç olmak üzere, itiraza konu kararı veren mahkemeye en yakın ağır ceza mahkemesi tarafından incelenerek karara bağlanır.

Görevi kötüye kullanma

MADDE 97– (1) Bu Kanun ve diğer kanunlar gereğince avukat sıfatı ile veya Türkiye Barolar Birliğinin ya da baroların organlarında görevli olarak kendisine verilmiş bulunan görev ve yetkiyi kötüye kullanan avukat Türk Ceza Kanununun 257 nci maddesine göre cezalandırılır.

Avukatlık yetkilerinin başkaları tarafından kullanılmaması

MADDE 98– (1) Baro levhasında yazılı olmayanlar ve meslekten geçici yasaklanmış olan avukatlar, başkasına ait dava evrakını düzenleyemez, icra işlemlerini takip edemez ve avukatlara ait diğer yetkileri kullanamazlar. Bu hükme aykırı eylemde bulunanlara Cumhuriyet savcısı tarafından her yıl için tespit edilen bir aylık net asgari ücret tutarının iki katından on katına kadar idarî para cezası verilir. O işten elde edilen menfaat, ilgili baroya gelir kaydedilir.

(2) Avukatlık yapmak yetkisini taşımadıkları halde muvazaalı yoldan alacak devralarak ve kanunların tanıdığı başka hakları kötüye kullanarak avukata ait yetkileri kullananlar bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır. O işten elde edilen menfaat, ilgili baroya gelir kaydedilir.

(4) Mahkemeler, icra ve iflas daireleri ve diğer kişi ve kurumlar, bu maddenin kapsamına giren bir olayı öğrenince Cumhuriyet başsavcılığına ve ilgili baroya durumu bildirmek zorundadırlar. Yapılacak soruşturma sonucu, Cumhuriyet savcısı tarafından baroya bildirilir.

Avukata karşı işlenen suçlar

MADDE 99– (1) Bürosu, yargı yerleri, icra daireleri, keşif, haciz, muhafaza, satış mahalleri ve avukatlık görevi sebebiyle avukatın bulunduğu diğer yerlerdeki görevi sırasında veya yaptığı görevden dolayı avukata veya stajyere karşı işlenen suçlar hakkında, bu suçların hâkim ve savcılara karşı işlenmesine ilişkin hükümler uygulanır.

DOKUZUNCU KISIM

Disiplin Hükümleri

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Olarak

Disiplin cezalarının uygulanacağı haller

MADDE 100– (1) Avukatlık onuruna, düzen ve gelenekleri ile meslek kurallarına uymayan eylem veya davranışlarda bulunanlarla, meslekî çalışmada görevlerini yapmayan veya görevinin gerektirdiği dürüstlüğe uygun şekilde davranmayanlar hakkında bu Kanunda yazılı disiplin cezaları uygulanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Yaptırım

Disiplin cezaları

MADDE 101– (1) Disiplin cezalarının verilmesinde, avukatlık onuru, düzen ve gelenekleri, meslek kuralları ve itibarının korunması, mesleğin amaç ve gerekleri ile adalete uygun olarak yerine getirilmesinin sağlanması ilkeleri göz önünde tutulur.

(2) Disiplin cezaları şunlardır:

- a) Uyarma, mesleğin icrasında daha dikkatli davranılması gerektiğinin bildirilmesidir.
- b) Disiplin para cezası, baro aidatının iki katından yüz katına kadar paranın baroya ödenmesidir.
- c) Kınama, mesleğin yerine getirilmesinde kusurlu davranıldığığının bildirilmesidir.
- ç) Meslekten geçici yasaklama, üç aydan üç yıla kadar meslekî faaliyetlerin yasaklanmasıdır.
- d) Meslekten çıkarma, ruhsatnamenin iptali ile baro levhasından silme ve mesleki faaliyetlerin yürütmesinin yasaklanmasıdır.

(3) Bu Kanunun 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yazılı bir suçtan kesin olarak hüküm giyme halinde meslekten çıkarma cezası uygulanır.

(4) Bir önceki disiplin cezasının kesinleştiği tarihten itibaren beş yıllık bir dönem içinde iki veya daha çok defa disiplin cezasını gerektiren eylem veya davranışta bulunan avukata, her yeni eylem veya davranışı için öngörülen cezadan bir derece üstü olan ceza uygulanır.

(5) Bir defa meslekten geçici yasaklama cezasıyla cezalandırılan avukatın, kararın kesinleştiği tarihten itibaren beş/sekiz yıllık dönem içinde tekrar meslekten geçici

yasaklamayı gerektiren bir eylem veya davranışta bulunması halinde meslekten çıkarma cezası verilir.

(6) İkinci, dördüncü ve beşinci fıkra hükmü saklı kalmak kaydıyla, disiplin cezası verilirken disiplin suçunu oluşturan eylem veya davranışın ağırlığı, avukatın daha önce bir disiplin cezası alıp almadığı, mesleki geçmişi, davranışları, eylemi sebebiyle pişmanlık duyup duymadığı gibi hususlar dikkate alınarak, bir alt veya bir üst ceza verilmesine; eylem veya davranışın uyarma cezasını gerektirdiği hallerde ceza verilmemesine karar verilebilir.

Disiplin soruşturması ve kovuşturması kapsamına giren diğer haller

MADDE 102– (1) Baro levhasına kayıt tarihinden önceki eylem veya davranışlar, meslekten çıkarma cezasını gerektirmedikçe, disiplin soruşturma ve kovuşturmasına konu olamaz. Staj dönemi bu hükmün dışındadır.

(2) Avukatın, avukatlıktan ayrılması, avukatlığı sırasındaki eylem veya davranışlarından dolayı disiplin soruşturma ve kovuşturması yapılmasına engel değildir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Soruşturma ve Kovuşturmada Usul Hükümleri

Çekinme veya ret

MADDE 103– (1) Baro başkanı, baro yönetim ve disiplin kurulu üyeleri, kendi haklarındaki soruşturma veya kovuşturmalarla ilgili görüşme ve kararlara katılamazlar.

(2) Disiplin kurulu üyeleri, Ceza Muhakemesi Kanununda yazılı sebeplerle çekinebilirler veya reddedilebilir.

(3) Ret isteminin görüşülmesine, reddi istenen üye katılamaz.

(4) Birinci fıkra kapsamına giren bir durumun mevcut olması veya çekinme ya da ret sebepleriyle başkan ve üyelerin katılmamaları yüzünden baro yönetim veya disiplin kurullarında toplantı yeter sayısı bulunamazsa, eksikler yedeklerle tamamlanır. Yedeklerin de herhangi bir sebeple görüşme veya karara katılmamaları ya da sayılarının yeterli olmaması halinde, baro levhasında yazılı olup yönetim ve disiplin kurullarına seçilme yeterliği bulunan avukatlar arasından ad çekme yoluyla seçileceklerle eksikler tamamlanır.

Disiplin soruşturması

MADDE 104– (1) Baro yönetim kurulu, disiplin soruşturmasına konu bir şikâyet veya ihbar, Cumhuriyet savcısı tarafından soruşturma isteğinde bulunulması veya soruşturmaya konu bir eylem veya davranışın resen öğrenilmesi halinde disiplin soruşturması açılmasına veya açılmamasına karar verir.

(2) Ad, soyad, imza, iş veya yerleşim yeri adresi bulunmayan, belli bir konuyu ihtiva etmeyen veya yargı mercilerinin görev alanına giren ihbar, şikâyet ve öğrenmeler işleme konulmaz.

(3) Disiplin soruşturması açılması veya açılmamasına karar verme yetkisi, şikâyet veya ihbarın alındığı, Cumhuriyet savcısı tarafından soruşturma isteğinde bulunduğu veya resen öğrenildiği tarihte, avukatın kayıtlı olduğu baro yönetim kuruluna aittir.

(4) Bir avukat, levhasında yazılı bulunduğu baro bölgesi dışında,

a) Sürekli olarak avukatlık yapar veya

b) Disiplin cezası gerektiren bir eylemde bulunursa,

O yer barosu yönetim kurulu tarafından bu konuda düzenlenecek tutanak, gereken işlem yapılmak üzere, avukatın levhasında yazılı olduğu baroya gönderilir.

Disiplin soruşturması açılması veya açılmaması kararı

MADDE 105- (1) Baro Yönetim Kurulu, ivedilikle ve her halde, ihbar, şikâyet, Cumhuriyet savcısının istemi veya öğrenme tarihinden itibaren en geç altı ay içinde disiplin soruşturması hakkında bir karar vermek zorundadır.

(2) Yönetim kurulu tarafından disiplin soruşturması açılmasına yer olmadığına dair karar verilmesi halinde bu karar ilgililere tebliğ olunur. Bu karara karşı ilgililer 108 inci maddenin ikinci ve devamındaki fıkralar uyarınca itiraz edebilirler.

(3) Disiplin soruşturması açılmasına karar verilmesi halinde, baro yönetim kurulu, soruşturmayı yapmak üzere yönetim kurulu üyeleri arasından bir üyeyi görevlendirebilir.

Disiplin soruşturmasının yapılması

MADDE 106- (1) Soruşturma yapmakla görevlendirilen üye, delilleri toplar, gerekli gördüğü kimselerin ifadelerini yeminle de alabilir; hakkında soruşturma yapılan avukatı da dinledikten veya dinlemek için verilen süre dolduktan sonra dosyayı tamamlar.

(2) Soruşturma yapmakla görevli üye, soruşturma konusuyla ilgili olarak her türlü adli ve idarî mercilerden bilgi ve belge isteyebilir; bunlardan örnek alabilir.

(3) Soruşturma yapmakla görevli üye tarafından hazırlanan dosya, görüşünü de içeren raporuyla birlikte, disiplin kovuşturması açılmasına veya açılmamasına karar verilmek üzere baro yönetim kuruluna sunulur.

(4) Yönetim kurulu tarafından yapılacak bu görüşmeye, soruşturma yapmakla görevli üye de katılır ve gerektiğinde sözlü açıklamalarda bulunabilir.

Disiplin kovuşturması

MADDE 107- (1) Baro yönetim kurulu, soruşturma yapmakla görevli üye tarafından sunulan dosya ve raporu inceleyerek, disiplin kovuşturması açılıp açılmayacağına bir hafta içinde gerekçeli olarak karar verir.

Disiplin kovuşturması açılmaması

MADDE 108- (1) Yönetim kurulu tarafından disiplin kovuşturması açılmasına yer olmadığına dair karar verilmesi halinde bu karar ilgililere tebliğ olunur.

(2) İlgililer, disiplin kovuşturması açılmasına yer olmadığına dair kararın tebliğinden itibaren iki hafta içinde Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kuruluna itiraz edebilir. İtiraz üzerine Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca disiplin kovuşturması açılması yönünde karar verilmesi halinde, bu karar kesin olup, gereği yapılır.

(3) Baro Yönetim Kurulunun disiplin kovuşturmasına yer olmadığına dair kararları süresi içinde itiraz edilmezse kesinleşir.

(4) İkinci fıkraya gereğince yapılan itiraz üzerine, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu tarafından verilen itirazın reddine dair kararlar Adalet Bakanlığına ulaştığı tarihten itibaren iki ay içinde Bakanlıkça karar verilmediği veya karar onaylandığı takdirde kesinleşir. Ancak Adalet Bakanlığı uygun bulmadığı kararları bir daha görüşülmek üzere, gösterdiği gerekçesiyle birlikte Türkiye Barolar Birliğine geri gönderir. Geri gönderilen bu kararlar, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış, aksi halde onaylanmamış sayılır; sonuç Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığına bildirilir. Adalet Bakanlığının uygun bulmayıp bir daha görüşülmek üzere geri göndermesi üzerine Türkiye Barolar Birliği Disiplin Genel Kurulunca verilen kararlara karşı, Adalet Bakanlığı, ilgili ve ilgili baro idari yargı merciine başvurabilir. Barolar, kesinleşen kararları derhal yerine getirmeye mecburdurlar.

Disiplin kovuşturması açılması

MADDE 109- (1) Disiplin kovuşturması açılmasına karar verilmesi halinde dosya, disiplin kovuşturması yapmak ve karar vermek üzere, ilgili baro disiplin kuruluna gönderilir.

ALTERNATİF- *(TBB Disiplin Kurulu yapılına yönelik alternatif düzenlemenin kabul edilmesi ihtimali göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır.)*

MADDE 109- (1) Disiplin kovuşturması açılmasına karar verilmesi halinde dosya, disiplin kovuşturması yapmak ve karar vermek üzere, uyarma ve disiplin para cezaları bakımından ilgili baro disiplin kuruluna, kınama, meslekten geçici yasaklama ve meslekten çıkarma cezaları bakımından ise Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kuruluna gönderilir.

Disiplin kurulunda inceleme

MADDE 110- (1) Disiplin kuruluna gönderilen dosya içinde avukatın özlük dosyası da bulunur. Disiplin kurulu, incelemesini evrak üzerinde yapar.

(2) Disiplin kurulu incelemeyi ivedilikle ve herhalde kararın kendisine ulaştığı tarihten itibaren en geç altı ay içinde sonuçlandırmak zorundadır. Ceza davasının sonucunun beklenmesini gerektiren haller saklıdır.

Tedbiren meslekten geçici yasaklama

MADDE 111– (1) Hakkında meslekten çıkarma cezasını gerektirebilecek mahiyette bir eylem veya davranıştan dolayı kovuşturma yapılmakta olan avukat, disiplin kurulu kararıyla, öncelikle ve acele olarak tedbir mahiyetinde meslekten geçici yasaklanabilir.

(2) Tedbiren meslekten geçici yasaklama kararının verilmesinden önce ilgilinin dinlenmiş veya dinlenmek üzere çağrılmış olup da belirtilen günde gelmemiş olması şarttır. Ancak, baroya bildirdiği büro adresine tebligat yapılamayan avukatın ayrıca çağrılması ve dinlenmesi zorunlu değildir.

(3) Disiplin kurulu, bu karara esas olacak delillerin hangi sınır dahilinde gösterilip inceleneceğini, istekle bağlı olmaksızın, serbestçe takdir eder.

(4) Karar, verildiği tarihte yürürlüğe girer. Karar, en kısa sürede hakkında kovuşturma yapılan avukata gerekçesiyle birlikte tebliğ edilir.

(5) Karara karşı Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kuruluna bir ay içinde itiraz edilebilir. İtiraz, kararın uygulanmasını durdurmaz. İtirazlar ivedilikle incelenir ve en geç bir ay içinde karara bağlanır. İtiraz incelemesi aşamasında, ilgili avukatın isteği üzerine veya resen, duruşma yapılması yönünde karar alınabilir.

(6) Karar, gerekli görülen durumlarda yeniden değerlendirilebilir ve kaldırılabilir.

(7) Karar, yargı organları, Adalet Bakanlığı ve diğer ilgili mercilere Türkiye Barolar Birliği tarafından derhal duyurulur.

(8) Meslekten çıkarma cezası verilmesi halinde, karar kesinleşinceye kadar uygulanmak üzere tedbiren meslekten geçici yasaklama kararı verilmesi zorunludur.

(9) Tedbiren meslekten geçici yasaklananlar, bu tarihten itibaren avukatlığa ait yetkileri hiçbir şekilde kullanamazlar.

ALTERNATİF- (TBB Disiplin Kurulu yapılanmasına yönelik alternatif düzenlemenin kabul edilmesi ihtimali göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır.)

MADDE 111– (1) Hakkında meslekten çıkarma cezasını gerektirebilecek mahiyette bir eylem veya davranıştan dolayı kovuşturma yapılmakta olan avukat, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu kararıyla, öncelikle ve acele olarak tedbir mahiyetinde meslekten geçici yasaklanabilir.

(2) Tedbiren meslekten geçici yasaklama kararının verilmesinden önce ilgilinin dinlenmiş veya dinlenmek üzere çağrılmış olup da belirtilen günde gelmemiş olması şarttır. Ancak, baroya bildirdiği büro adresine tebligat yapılamayan avukatın ayrıca çağrılması ve dinlenmesi zorunlu değildir.

(3) Disiplin Kurulu, bu karara esas olacak delillerin hangi sınır dahilinde gösterilip inceleneceğini, istekle bağlı olmaksızın, serbestçe takdir eder.

(4) Karar, verildiği tarihte yürürlüğe girer. Karar, en kısa sürede hakkında kovuşturma yapılan avukata gerekçesiyle birlikte tebliğ edilir.

(5) Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu ilgili dairesinin kararına karşı, kararın tebliği tarihinden itibaren bir ay içinde, numara itibarıyla bir sonraki daireye, son numaralı daire için bir numaralı daireye başvurarak itiraz edilebilir. İtiraz, kararın uygulanmasını durdurmaz. İtirazlar ivedilikle incelenir ve en geç bir ay içinde karara bağlanır. İtiraz incelemesi aşamasında, ilgili avukatın isteği üzerine veya resen, duruşma yapılması yönünde karar alınabilir.

(6) Karar, gerekli görülen durumlarda yeniden değerlendirilebilir ve kaldırılabilir.

(7) Karar, Türkiye Barolar Birliği tarafından yargı organları, Adalet Bakanlığı ve diğer ilgili mercilere derhal duyurulur ve ilgili baroya da bildirilir.

(8) Meslekten çıkarma cezası verilmesi halinde, karar kesinleşinceye kadar uygulanmak üzere tedbiren meslekten geçici yasaklama kararı verilmesi zorunludur.

(9) Tedbiren meslekten geçici yasaklananlar, bu tarihten itibaren avukatlığa ait yetkileri hiçbir şekilde kullanamazlar.

Ceza soruşturma ve kovuşturmasının etkisi

MADDE 112– (1) Avukat hakkında başlamış olan ceza soruşturması, disiplin işlem ve kararlarının uygulanmasına engel olmaz.

(2) Disiplin işlem ve kararına konu bir eylem veya davranışta bulunmuş olan avukat hakkında, aynı eylem veya davranıştan dolayı ceza mahkemesinde dava açılmış ise avukat hakkındaki disiplin soruşturması veya kovuşturması, ceza davasının sonuna kadar bekletilir. Ancak, bekleme süresi içinde meslekten çıkarmayı gerektiren durumlarda, disiplin kurulu tarafından, tedbiren meslekten geçici yasaklama kararı verilebilir.

(3) Eylemin işlenmemiş veya sanığı tarafından gerçekleştirilmemiş olması hali hariç olmak üzere, ceza davasının beraatle sonuçlanması, disiplin soruşturması ve kovuşturması yapılmasına engel değildir.

(4) Baro yönetim kurulları mahkûmiyetle sonuçlanan bir ceza davasının konusunu oluşturan eylemlerden dolayı ayrıca disiplin kovuşturması açmak zorundadır.

ALTERNATİF- (TBB Disiplin Kurulu yapılanmasına yönelik alternatif düzenlemenin kabul edilmesi ihtimali göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır.)

MADDE 112– (1) Avukat hakkında başlamış olan ceza soruşturması, disiplin işlem ve kararlarının uygulanmasına engel olmaz.

(2) Disiplin işlem ve kararına konu bir eylem veya davranışta bulunmuş olan avukat hakkında, aynı eylem veya davranıştan dolayı ceza mahkemesinde dava açılmış ise avukat hakkındaki disiplin soruşturması veya kovuşturması,

ceza davasının sonuna kadar bekletilir. Ancak, bekleme süresi içinde meslekten çıkarmayı gerektiren durumlarda, Türkiye Barolar Birliği disiplin kurulu tarafından, tedbiren meslekten geçici yasaklama kararı verilebilir.

(3) Eylemin işlenmemiş veya sanığı tarafından gerçekleştirilmemiş olması hali hariç olmak üzere, ceza davasının beraatle sonuçlanması, disiplin soruşturması ve kovuşturması yapılmasına engel değildir.

(4) Baro yönetim kurulları mahkûmiyetle sonuçlanan bir ceza davasının konusunu oluşturan eylemlerden dolayı ayrıca disiplin kovuşturması açmak zorundadır.

Disiplin kurulunda duruşma

MADDE 113– (1) Disiplin kurulunda, avukatın isteği üzerine veya disiplin kurulunca gerek görülmesi halinde resen alınacak karar gereği duruşma yapılabilir. Duruşma gizli olur.

(2) Avukat, katılmadığı takdirde duruşmanın gıyabında yapılacağına ilişkin ihtarı içerir davetiyeye rağmen gelmezse duruşma gıyabında yapılır.

(3) Duruşma işlemleri tutanağa bağlanır. Duruşma tutanağı, disiplin kurulu başkanının görevlendireceği bir üye veya kâtip tarafından tutulur.

(4) Duruşma dışında dinlenenlere ait tutanakların duruşmada okunması zorunludur.

Delillerin gösterilmesi ve incelenmesi

MADDE 114– (1) Disiplin kurulu, delillerin gösterilme ve incelenme şeklini, istek, feragat veya daha önce verilmiş kararlarla bağlı olmaksızın, resen takdir ve tayin eder.

(2) Disiplin kurulu, gösterilen delilleri, soruşturma ve duruşmadan edinecekleri kaniya göre serbestçe takdir ederek karar verir.

Tanık ve bilirkişinin çağırılması, dinlenmesi

MADDE 115– (1) Tanıklar ve bilirkişiler 11/02/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre çağırılır.

(2) Usulüne göre çağırılıp da hukuken geçerli bir mazereti olmaksızın gelmeyen veya kanuni bir sebep olmaksızın tanıklık veya bilirkişilikten ya da yemin etmektan çekinen kişiler hakkında, Ceza Muhakemesi Kanununun tanıklıkla ilgili hükümleri uygulanır. Bu fıkra hükmüne göre gerekli kararları vermeye, baronun bulunduğu il merkezindeki sulh ceza hâkimi yetkilidir. Sulh ceza hâkimi bu kararları ilgili disiplin kurulunun tutanak örneği üzerinden verir.

(3) Tanık veya bilirkişinin duruşmaya çağırılması, üyelere biri tarafından veya istinabe yoluyla dinlenmesi, yazılı ifadesinin okunmasıyla yetinilmesi, ilgili disiplin kurulunun takdirine bağlıdır. Ancak, bir olayın delili yalnız bir tanığın şahsi bilgisinden ibaret ise bu tanık her halde dinlenir.

ALTERNATİF- (TBB Disiplin Kurulu yapılanmasına yönelik alternatif düzenlemenin kabul edilmesi ihtimali göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır.)

MADDE 115- (1) Tanıklar ve bilirkişiler 11/02/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre çağrılır.

(2) Usulüne göre çağırılıp da hukuken geçerli bir mazereti olmaksızın gelmeyen veya kanuni bir sebep olmaksızın tanıklık veya bilirkişilikten ya da yemin etmekten çekinen kimseler hakkında, Ceza Muhakemesi Kanununun tanıklıkla ilgili hükümleri uygulanır. Bu fıkra hükmüne göre gerekli kararları vermeye, baronun bulunduğu il merkezindeki sulh ceza hâkimi, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu yönünden Ankarada bulunan sulh ceza hâkimi yetkilidir. Sulh ceza hâkimi bu kararları ilgili disiplin kurulunun tutanak örneği üzerinden verir.

(3) Tanık veya bilirkişinin duruşmaya çağırılması, üyelerden biri tarafından veya istinabe yoluyla dinlenmesi, yazılı ifadesinin okunmasıyla yetinilmesi, ilgili disiplin kurulunun takdirine bağlıdır. Ancak, bir olayın delili yalnız bir tanığın şahsi bilgisinden ibaret ise bu tanık her halde dinlenir.

İstinabe

MADDE 116- (1) İlgili disiplin kurulunca istinabe yönünde karar alınması halinde, istinabe, baro merkezlerinde disiplin kurulu veya bu kurulun bir üyesi, baro merkezi dışındaki diğer yerlerde ise o baronun disiplin kurulunca görevlendirilecek bir avukat tarafından yerine getirilir.

Savunma hakkı

MADDE 117- (1) Avukat hakkında yapılacak soruşturma ve kovuşturmalarda, isnat olunan hususun avukata açıkça ve yazılı olarak bildirilmesi, yazılı savunmasının istenmesi ve bu savunma için en az iki haftalık bir süre tanınması zorunludur.

Disiplin kovuşturması sonunda verilen karar

MADDE 118- (1) Disiplin kovuşturması sonunda, ilgili baro disiplin kurulu tarafından, avukat hakkında disiplin cezası verilmesine veya disiplin cezası verilmesine yer olmadığına dair karar verilir.

ALTERNATİF- (TBB Disiplin Kurulu yapılanmasına yönelik alternatif düzenlemenin kabul edilmesi ihtimali göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır.)

MADDE 118- (1) Disiplin kovuşturması sonunda, ilgili baro disiplin kurulu veya Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu tarafından, avukat hakkında disiplin cezası verilmesine veya disiplin cezası verilmesine yer olmadığına dair karar verilir.

Kararların tebliği

MADDE 119– (1) Disiplin kurulunun kararlarının onanmış bir örneği, ilgililere ve ilgili baronun bulunduğu il merkezindeki Cumhuriyet savcısına tebliğ olunur.

Baro disiplin kurulu kararına karşı başvuru yolları

MADDE 120– (1) Baro disiplin kurulu kararlarına karşı ilgililer, tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kuruluna itiraz edebilirler.

(2) Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu incelemesini dosya üzerinden yapar. Ancak, meslekten geçici yasaklama veya meslekten çıkarmaya ilişkin kararların incelenmesi aşamasında, ilgili avukatın isteği üzerine veya resen, duruşma yapılması yönünde karar alınabilir.

(3) Duruşmaya raportör üyenin işi izah etmesiyle başlanır. Bu üyenin duruşmadan önce raporunu imzalayıp dosyaya koyması zorunludur.

(4) Raportör üyenin izahından sonra ilgili avukat ve varsa vekilleri gerekli izahlarda bulunurlar. İtirazda bulunan önce dinlenir. Son söz, hakkında disiplin kovuşturması yapılanıdır.

(5) Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu, inceleme konusu kararın onanmasına veya kovuşturmanın derinleştirilmesi için kararın bozularak dosyanın ilgili baroya gönderilmesine karar verebileceği gibi, yeniden incelemeyi gerektirmeyen hallerde, uygun görmediği kararı kaldırarak işin esası hakkında karar verebilir veya verilmiş olan kararı düzelterek onaylayabilir.

(6) Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunun uyarma, disiplin para cezası ve kınamaya ilişkin olarak verdiği kararlara karşı yargı yoluna gidilebilir.

(7) Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunun tedbiren meslekten geçici yasaklama, meslekten geçici yasaklama ve meslekten çıkarmaya ilişkin olarak verdiği kararlar, Adalet Bakanlığına ulaştığı tarihten itibaren iki ay içinde, Bakanlıkça karar verilmediği veya karar onaylandığı takdirde kesinleşir. Ancak, Adalet Bakanlığı uygun bulmadığı kararları bir daha görüşülmek üzere, gösterdiği gerekçesiyle birlikte Türkiye Barolar Birliğine geri gönderir. Geri gönderilen bu kararlar, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış, aksi halde onaylanmamış sayılır; sonuç Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığına bildirilir. Adalet Bakanlığının uygun bulmayıp bir daha görüşülmek üzere geri göndermesi üzerine Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunca verilen kararlara karşı, Adalet Bakanlığı, ilgili ve ilgili baro idari yargı merciine başvurabilir.

(8) Barolar, kesinleşen kararları derhal yerine getirmeye mecburdurlar.

ALTERNATİF- (TBB Disiplin Kurulu yapılanmasına yönelik alternatif düzenlemenin kabul edilmesi ihtimali göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır.)

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu kararına karşı başvuru yolları

MADDE 120/A– (1) Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu dairelerinin kararlarına karşı, ilgililer, kararın tebliği tarihinden itibaren bir ay içinde, numara itibarıyla bir sonraki daireye, son numaralı daire için bir numaralı daireye başvurarak itiraz edebilirler.

(2) Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu daireleri incelemesini dosya üzerinden yapar. Ancak, ilgili avukatın isteği üzerine veya resen, duruşma yapılması yönünde karar alınabilir.

(3) Duruşmaya raportör üyenin işi izah etmesiyle başlanır. Bu üyenin duruşmadan önce raporunu imzalayıp dosyaya koyması zorunludur.

(4) Raportör üyenin izahından sonra ilgili avukat ve varsa vekilleri gerekli izahlarda bulunurlar. İtirazda bulunan önce dinlenir. Son söz, hakkında disiplin kovuşturması yapılanındır.

(5) Daire, inceleme konusu kararın onanmasına veya kovuşturmanın derinleştirilmesi için kararın bozularak dosyanın ilgili daireye gönderilmesine karar verebileceği gibi, yeniden incelemeyi gerektirmeyen hallerde, uygun görmediği kararı kaldırarak işin esası hakkında karar verebilir veya verilmiş olan kararı düzelterek onaylayabilir.

(6) Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunun ilgili dairesinin itiraz üzerine verdiği kararlar, Adalet Bakanlığına ulaştığı tarihten itibaren iki ay içinde, Bakanlıkça karar verilmediği veya karar onaylandığı takdirde kesinleşir. Ancak Adalet Bakanlığı uygun bulmadığı kararları bir daha görüşülmek üzere, gösterdiği gerekçesiyle birlikte Türkiye Barolar Birliğine geri gönderir. Geri gönderilen bu kararlar, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Genel Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış, aksi halde onaylanmamış sayılır; sonuç Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığına bildirilir. Adalet Bakanlığının uygun bulmayıp bir daha görüşülmek üzere geri göndermesi üzerine Türkiye Barolar Birliği Disiplin Genel Kurulunca verilen kararlara karşı, Adalet Bakanlığı, ilgili ve ilgili baro idari yargı merciine başvurabilir. Barolar, kesinleşen kararları derhal yerine getirmeye mecburdurlar.

Disiplin cezasında mahsup

MADDE 121– (1) Meslekten geçici yasaklama cezası verilmesi halinde, varsa tevbiren yasaklanılan süre, bu cezadan mahsup edilir.

Zamanaşımı

MADDE 122– (1) Disiplin cezasını gerektirecek eylem veya davranışların işlenmesinden itibaren üç yıl geçmiş ise disiplin soruşturması yapılamaz. Yönetim kurulunca işe el konulmuş ise bu süre işlemez.

(2) Disiplin cezasını gerektiren eylem veya davranışların işlenmesinden itibaren beş yıl geçmiş ise disiplin cezası verilemez.

(3) Disiplin cezasını gerektiren eylem veya davranışın aynı zamanda bir suç teşkil etmesi halinde, disiplin soruşturması yapılması ve disiplin cezası verilmesi bakımından, suçla ilişkin zamanaşımı süreleri uygulanır.

Aynı eylemden dolayı yeniden inceleme

MADDE 123– (1) Disiplin soruşturma veya kovuşturması açılmasına yer olmadığına dair kararın konusuna giren eylem veya davranışlardan dolayı yeniden inceleme yapılabilmesi, yeni delillerin bulunmasına ve bu kararın kesinleştiği tarihten üç yıl geçmemiş olmasına bağlıdır.

Meslekten yasaklama kararlarının sonuçları

MADDE 124– (1) Tedbir mahiyetinde veya geçici olarak meslekten yasaklanmış olanlar, bu tarihten itibaren baro ve Türkiye Barolar Birliği organlarında görev alamazlar. Görevde olanların görevi sona erer, yasak süresince yerine yedek üye görev yapar.

Disiplin kararlarının uygulanması ve cezaların silinmesi

MADDE 125– (1) Disiplin cezalarına ait kararlar kesinleşmedikçe uygulanamaz.

(2) Hakkında disiplin cezası verilen avukat, bu cezanın uygulanmasından itibaren beş yıl geçtikten sonra, ilgili disiplin kuruluna başvurarak, bu cezanın silinmesini isteyebilir. İlgili, bu süre içinde başka bir disiplin cezası almamış ise disiplin cezasının silinmesine karar verilir.

(3) Meslekten çıkarma ve meslekten geçici yasaklama cezaları hakkında ikinci fıkra hükmü uygulanmaz.

Tanık ve bilirkişi gideri

MADDE 126– (1) Disiplin işlemleri dolayısıyla çağırılan her tanık ve bilirkişiye, kaybettiği zaman ve harcadığı mesaiye uygun bir tazminat; yolculuk yapmak gerekiyorsa yol ve konaklama giderleri ödenir. Bu giderler, hakkında soruşturma veya kovuşturma yapılan avukatın kayıtlı olduğu baro tarafından karşılanır.

(2) Tanık dinlenmesi veya bilirkişi incelemesi, şikayetçi veya hakkında soruşturma ya da kovuşturma yapılan avukat tarafından talep edilmişse, bu giderler, şikayetçi veya avukat tarafından ödenir. Giderler, avans olarak da alınabilir.

Disiplin para cezası veya giderlerin tahsili

MADDE 127– (1) Disiplin para cezasına veya giderlerin ödenmesine dair kararlar, İcra ve İflas Kanununun ilamların icrasına ilişkin hükümlerine göre yerine getirilir. Disiplin para cezaları, hakkında karar verilen avukatın kayıtlı olduğu baroya gelir yazılır.

ONUNCU KISIM

Meslek Örgütlenmesi

BİRİNCİ BÖLÜM

Barolar

BİRİNCİ AYIRIM

Genel Hükümler

Baroların nitelikleri

MADDE 128– (1) Barolar;

- a) Avukatlık mesleğini geliştirmek,
- b) Meslek mensuplarının birbirleri ve iş sahipleri ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni sağlamak,
- c) Meslek mensuplarının hak ve yükümlülüklerinin korunmasını ve geliştirilmesini sağlamak,
- ç) Meslek düzenini, ahlâkını, saygınlığını savunmak ve korumak,
- d) Avukatların ortak ihtiyaçlarını karşılamak,
- e) Hukukun üstünlüğünü, insan haklarını savunmak ve korumak,

Amacıyla tüm çalışmalarını yürüten, tüzel kişiliği bulunan, çalışmalarını demokratik ilkelere göre sürdüren kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarıdır.

(2) Barolar, birinci fıkranın (a), (b), (c), (ç) ve (d) bendlerinde belirtilen görevleri çerçevesinde dava açma ve açılan davalara katılma hakkına sahiptir.

(3) Barolar, kuruluş amaçları dışında faaliyette bulunamazlar.

(4) Protokolde, baro başkanı veya yetkilendireceği temsilcisi Cumhuriyet başsavcısı ile yan yana yer alır.

Baroların oluşumu

MADDE 129– (1) İl sınırları içerisinde en az bu Kanunun öngördüğü organların toplam üye sayıları ile delegeler toplam sayısı kadar kayıtlı avukat bulunan her il merkezinde, bir baro kurulur.

(2) Kuruluş yeterliliğini kaybeden baroların veya baro kurulamayan yerlerin, en yakın baroya bağlanması veya birleştirilerek bir baro kurulması ile merkezlerinin belirlenmesine Türkiye Barolar Birliği karar verir.

(3) Türkiye Barolar Birliği yeni kurulacak baro bölgesinde bürosu bulunan levhaya kayıtlı avukatlardan en kıdemli avukatı, yeni baroyu kurmakla görevlendirir. Görevli avukatın seçeceği ve başkanlığını yapacağı dört kişilik kurucu kurul, en geç altı ay içinde, yeni baronun kuruluşunu tamamlar ve Türkiye Barolar Birliğine bildirir.

(4) Amaçları dışında faaliyet gösteren barolar ile Türkiye Barolar Birliği sorumlu organlarının, sorumlu üyelerinin görevlerine son verilmesine ve yerlerine yedekleri varsa yedeklerinin göreve getirilmesine, yedekleri yoksa yenilerinin seçilmesine, Adalet Bakanlığının veya buldukları yer Cumhuriyet başsavcılığının istemi üzerine, o yerdeki asliye hukuk mahkemesince basit usule göre yargılama yapılarak karar verilir ve dava en geç üç ay içinde sonuçlandırılır. Görevine son verilen organın yönetim kurulu olması halinde, kararı veren mahkemece, yeni seçilenlerin görevine başladığı tarihe kadar bu organın görevlerini yerine getirmek üzere, son genel kurul delegeleri arasından en az üç avukat geçici yönetim kurulu sıfatıyla görevlendirilir. Bu kararlara karşı, kararın tebliği tarihinden itibaren bir ay içinde, Yargıtay nezdinde temyiz yoluna başvurulabilir. Yargıtay incelemesini en geç üç ay içinde sonuçlandırır. Görevlerine son verilen organların yerine en geç bir ay içerisinde yenileri seçilir. Yeni seçilenler, eskilerin süresini tamamlarlar.

(5) Türkiye Barolar Birliğinin bu Kanun uyarınca baro organlarının işlemleri hakkında onay veya itiraz mercii olarak verdiği kararları, görevli baro organları aynen yerine getirmekle yükümlüdürler.

(6) a) Türkiye Barolar Birliğinin kararlarını kanuni bir sebep olmaksızın yerine getirmeyen,

b) İdari yargı merciinin yürütmenin durdurulmasına veya esasına ilişkin kararlarını kanuni bir sebep olmaksızın yerine getirmeyen,

c) Eski kararda direnme niteliğinde yeni bir karar veren,

ç) Kanunun zorunlu kıldığı işlemleri Türkiye Barolar Birliğinin uyarısına rağmen yerine getirmeyen,

Baro organları hakkında da dördüncü fıkra hükümleri uygulanır.

(7) Organların görevlerine son verilmesine neden olan tasarrufları hükümsüzdür.

(8) Görevlerine son verilen organ üyelerinin cezai sorumlulukları saklıdır.

(9) Görevlerine bu madde kapsamında son verilen organ üyeleri, yapılacak ilk genel kurulda baro organlarına üye aday olamazlar.

(10) Milli güvenliğin, kamu düzeninin, suç işlenmesini veya suçun devamını önlemenin ya da yakalamanın gerektirdiği hallerde, gecikmede sakınca varsa, barolar ile Türkiye Barolar Birliği, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı tarafından tedbiren faaliyetten men edilebilir. Faaliyetten men kararı, yirmidört saat içinde Yargıtay Başkanlığı tarafından görevlendirilecek dairesinin incelemesine sunulur. Yargıtay görevli dairesi kararını kırksekiz saat içinde açıklar, aksi halde, bu idari karar kendiliğinden yürürlükten kalkar.

(11) Göreve son verme ve görevden uzaklaştırma hükümleri baro veya Türkiye Barolar Birliği genel kurulları hakkında uygulanmaz.

Görevlerin ifasında ücret

MADDE 130– (1) Baro başkanlığı, başkan yardımcılığı, genel sekreterliği, saymanlığı ve baro ilçe temsilciliği görevleri ücretlidir.

(2) Baro yönetim kurulunun başkanlık divanında görev almamış olan üyeleri ile disiplin ve denetleme kurulları üyelerine, katıldıkları toplantılar için huzur hakkı ödenir.

(3) Ücretler ile huzur hakkının miktarları ve ödenme şekilleri baro genel kurulunca belirlenir.

(4) İl merkezi dışından seçilenlere yolculuk, ikamet giderleri ile diğer zorunlu giderler, genel kurul tarafından belirlenecek ilke ve miktarlar gereğince, baro bütçesinden ödenir.

Bir kişide birleşemeyecek görevler

MADDE 131– (1) Baro başkanlığı, baro yönetim ve disiplin kurulu üyelikleri ve denetçilik bir kişide birleşemez. Ancak, levhada yazılı avukat sayısı kırktan az olan barolarda disiplin kurulu üyeliği ile denetçilik bir kişide birleşebilir.

Baronun organları

MADDE 132– (1) Baronun organları şunlardır:

- a) Baro genel kurulu.
- b) Baro yönetim kurulu.
- c) Baro başkanlığı.
- ç) Baro başkanlık divanı.
- d) Baro disiplin kurulu.
- e) Baro denetleme kurulu.

İKİNCİ AYIRIM

Baro Genel Kurulu

Kuruluşu

MADDE 133– (1) Baro genel kurulu, baronun en yüksek organı olup, levhada yazılı bulunan bütün avukatlardan kurulur.

Görev ve yetkileri

MADDE 134– (1) Genel Kurulun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Baro başkanını, baro yönetim kurulu, disiplin kurulu ve denetleme kurulu üyeleri ile Türkiye Barolar Birliği delegelerini seçmek,

b) Yönetim kurulunun, baronun gelir ve giderleri ile mallarının yönetimi hakkında vereceği hesapları incelemek ve yönetim kurulunun ibra edilip edilmeyeceği hakkında karar vermek,

c) Baro bütçesini onaylamak,

ç) Yönetim kurulunca ihtiyaç duyulması halinde hazırlanacak iç yönetmeliği onaylamak,

d) Kanunun baro yönetim kuruluna verdiği yetkinin dışında, muhtaç avukatlarla bunların ölümlerinde geride bıraktıkları kimselere yapılacak yardımın şekil ve miktarını tespit etmek,

e) Gündemde yer verilen meslekle ilgili istekleri görüşüp karara bağlamak.

Olağan toplantı

MADDE 135- (1) Baro genel kurulu, dört yılda bir, Ekim ayının ilk haftası içinde, baro başkanının daveti üzerine gündemindeki maddeleri görüşmek üzere toplanır.

Olağanüstü toplantı

MADDE 136- (1) a) Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu,

b) Baro başkanı,

c) Baro yönetim kurulu,

ç) Baro denetleme kurulu veya

d) Baroya kayıtlı avukatların beşte biri,

Gerekli gördükleri hallerde ve görüşme konularını belirten yazılı istemle baro genel kurulunu olağanüstü toplantıya çağırabilirler.

(2) Baro başkanı, baro genel kurulunu, yazılı isteme uygun gündem çerçevesinde, en geç iki hafta içinde olağanüstü toplantıya çağırarak zorundadır.

(3) Çağrı üzerine yapılan olağanüstü toplantılarda seçim kararı alınamaz.

Toplantıya çağrı

MADDE 137- (1) Baro yönetim kurulu tarafından, baro genel kurul toplantısının yeri, tarihi, saati ve gündemi ile ilk toplantıda yeterli çoğunluk sağlanamadığı takdirde en az bir hafta, en çok iki hafta sonra yapılacak ikinci toplantının yeri, tarihi, saati ve gündemi, baro çevresi adalet dairelerinde ve baronun uygun bir yerinde ilan edilir.

(2) Olağan genel kurul toplantısının toplantı tarihinden en az bir ay önceden ilanına başlanması gerekir. İlan, genel kurulun toplanacağı tarihe kadar askıda kalır. Bu duyuru, alınacak karar gereği elektronik ortamda ve mümkün olan elektronik posta kullanılarak da yapılabilir. İlan ve duyurular, tebligat hükmündedir.

(3) Yönetim kurulunca gündem belirlenirken, baroya kayıtlı avukatların onda birinin olağan genel kurul toplantısının yapılacağı yılın ağustos ayı içinde sunacakları yazılı istemleriyle önerdikleri konular da dikkate alınır.

Toplantıya katılma yükümü

MADDE 138– (1) Baro levhasında yazılı avukat, olağan ve olağanüstü genel kurul toplantılarına katılmak ve oy kullanmakla yükümlüdür.

(2) Toplantıya gelmeyenler başkanlık divanı tarafından oy kullanmayanlar ise sandık kurulu başkanı tarafından ilçe seçim kurulu başkanına bildirilir. Toplantılara haklı bir neden olmaksızın gelmeyenlere veya oy kullanmayanlara ilçe seçim kurulu başkanı tarafından, o baroya kayıtlı avukatların yıllık aidatının yarısı miktarında para cezası verilir.

(3) İkinci fıkra gereğince verilen para cezalarına ilişkin karara karşı, tebliğinden itibaren iki hafta içinde ilçe seçim kurulu başkanına itiraz edilebilir. İlçe seçim kurulu başkanının verdiği karar kesin olup, bu para cezaları ilgili baro başkanlığınca bu Kanunun disiplin cezalarına ilişkin hükümlerine göre tahsil edilir ve baro bütçesine gelir kaydedilir.

Görüşme ve karar yeter sayısı

MADDE 139– (1) Baro genel kurulu, levhada yazılı avukatların yarısından bir fazlasının katılımıyla toplanır.

(2) Birinci toplantıda birinci fıkrada yazılı çoğunluk sağlanamazsa, yeter sayı aranmaksızın hazır bulunanların katılımıyla ikinci toplantı yapılır.

(3) Birinci ve ikinci toplantıda toplanma yeter sayısı, bu Kanunun öngördüğü organ üyeleri ve delege toplam sayısından az olamaz.

(4) Birinci ve ikinci toplantıda bu Kanunda öngörülen organ üyeleri ile delege toplam sayısına ulaşamaz ise baro kuruluş yeterliliğini kaybeder. En yakın baroya bağlanma ve birleştirmeye Türkiye Barolar Birliği tarafından karar verilir.

Genel kurul başkanlık divanı

MADDE 140– (1) Genel kurul toplantılarında, baro başkanı tarafından toplantı yeter sayısının olduğu tespit edildikten sonra, ilk iş olarak genel kurul üyeleri arasından bir başkan, bir başkanvekili ve iki üyeden oluşan genel kurul başkanlık divanı seçimi yapılır.

(2) Seçim ayrı ayrı ve genel kurulca aksine karar alınmadıkça işari oyla yapılır. Kullanılan oyların en çoğunu alanlar seçilir.

(3) Baro başkanı, yönetim ve denetleme kurulu üyeleri başkanlık divanına seçilemezler.

Gündem dışı görüşme yasağı

MADDE 141– (1) Genel kurul toplantılarında, ilan edilen gündemde yer almayan konular hakkında görüşme yapılamaz ve karar alınmaz.

Genel kurulda karar alınması

MADDE 142- (1) Genel Kurulda kararlar, tekliflerden en çok oy alanın kabul edilmiş sayılması suretiyle alınır. Oylarda eşitlik halinde divan başkanının bulunduğu taraf çoğunluğu sağlamış sayılır.

(2) Genel kurul kararları, bir tutanakla tespit edilir. Tutanak, genel kurul başkanlık divanı tarafından imzalanır ve Türkiye Barolar Birliğine gönderilir.

ÜÇÜNCÜ AYIRIM

Baro Yönetim Kurulu

Kuruluşu

MADDE 143- (1) Baro yönetim kurulu, baro başkanı ile avukat sayısı,

- a) Elliye kadar olan barolarda iki,
- b) Ellibirden yüze kadar olan barolarda altı,
- c) Yüzbirden ikiyüzelliye kadar olan barolarda sekiz,
- ç) İkiyüzellibirden fazla olan barolarda on,

Asıl üyeden kurulur. Asıl üye sayısı kadar yedek üye de seçilir.

(2) Baro başkanı, yönetim kurulunun başkanıdır.

ALTERNATİF-

MADDE 143- (1) Baro yönetim kurulu, baro başkanı ile avukat sayısı,

- a) Elliye kadar olan barolarda iki,
- b) Ellibirden yüze kadar olan barolarda dört,
- c) Yüzbirden beşyüze kadar olan barolarda altı,
- ç) Beşyüzbirden bine kadar olan barolarda sekiz,
- d) Binbirden ikibine kadar olan barolarda on,
- e) İki binbir ve daha fazla olan barolarda, on üyeye ilaveten, sonraki her ikibin için ayrıca bir ilave,

Asıl üyeden kurulur. Asıl üye sayısınca yedek üye de seçilir.

(2) Baro başkanı, yönetim kurulunun başkanıdır.

Seçilme yeterliği

MADDE 144– (1) Yönetim kurulu üyeleri levhada yazılı ve avukatlıkta en az beş yıl kıdemli olan avukatlar arasından seçilir. Üye sayısı yüzden az olan barolarda kıdem şartı aranmaz.

(2) Geçmiş beş yıl içinde disiplin kurulunca kesinleşmiş bir kararla, kınama veya meslekten geçici yasaklama cezalarıyla cezalandırılmış olanlar yönetim kurulu üyesi seçilemezler.

(3) Seçilme yeterliğini kaybeden yönetim kurulu üyelerinin görevi kendiliğinden sona erer.

Seçim dönemi

MADDE 145– (1) Yönetim kurulunun görev süresi dört yıldır. Süresi dolan üyeler yeniden seçilebilirler.

Yönetim kurulunda boşalma

MADDE 146– (1) Seçim dönemi bitmeden önce ayrılan yönetim kurulu üyesinin yeri, en çok oy almış yedek üye ile doldurulur.

(2) Baro yönetim kurulunun yedekleri ile birlikte istifa etmesi halinde, Türkiye Barolar Birliği, üç ay içinde seçimlerin yapılabilmesi amacıyla, ilgili baro bölgesinde bürosu bulunan levhaya kayıtlı avukatlardan en kıdemli avukatı görevlendirir. Görevli avukatın seçeceği ve başkanlığını yapacağı dört kişilik kurul işlemleri yürütür ve sonucu Türkiye Barolar Birliğine bildirir.

Toplantı

MADDE 147– (1) Yönetim kurulu, baro başkanı tarafından doğrudan veya üyelerden birinin görüşme konusunu içeren yazılı talebi üzerine toplantıya çağırılır.

(2) Yönetim Kurulu salt çoğunlukla toplanır ve üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar verir. Oylarda eşitlik halinde, başkanın bulunduğu taraf çoğunluğu sağlamış sayılır.

(3) Baro başkanı veya yönetim kurulu üyeleri, kendileriyle ilgili işlerin görüşülmesine katılamazlar.

(4) Yönetim kurulu kararları hakkında düzenlenen tutanak, başkan ve üyeler tarafından imzalanır.

(5) Ardı ardına üç toplantıya haklı bir mazereti olmaksızın katılmamış olan üyenin üyeliği, yönetim kurulu kararıyla düşürülür. Bu karara karşı, tebliğ tarihinden itibaren iki hafta içinde Türkiye Barolar Birliğine itiraz edilebilir. İtiraz, kararın uygulanmasını durdurmaz.

Yönetim kurulunun görevleri

MADDE 148– (1) Yönetim kurulu, mevzuat gereğince kendisine verilen görevleri yerine getirmekle yükümlü olup, baronun işlerini yürütür ve menfaatlerini korur.

(2) Yönetim kurulunun başlıca görevleri şunlardır:

a) Avukatlık onurunun ve düzeninin korunmasını, mesleğin adalet ve meslek ilkelerine uygun olarak yapılmasını sağlamak,

b) Mesleğe kabul, ruhsat verilmesi, levhaya yazılma ve nakil işleri hakkında karar vermek,

c) Baro levhasını düzenlemek, avukatlık mesleğine ilişkin listeleri tutmak, bu konuda gerekli incelemeleri yapmak ve kararları vermek,

ç) Meslekî ödevler hususunda baro mensuplarına yol göstermek, onlara bilgi vermek ve meslekî görevlerin yapılıp yapılmadığını denetlemek,

d) Mesleğe ve meslek mensuplarına yönelik hak ihlallerine karşı avukatlık mesleğini ve meslektaşlarını savunmak, bu konularda her türlü yasal ve idarî girişimde bulunmak, davalara katılmak,

e) Baroyu temsilen dava açmak ve açılan davalara katılmak,

f) Meslek öncesi ve meslek içi eğitim faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek, bu konuda ilgili kurumlarla işbirliği yapmak,

g) Avukatların kendileri veya iş sahipleriyle arasında çıkan anlaşmazlıklarda, istek üzerine, arabuluculuk yapmak, ücret uyuşmazlıklarında sulhe davet etmek,

g) Baro mallarını idare etmek ve muhtaç avukatlara yapılacak yardıma ilişkin işleri yürütmek,

h) Baro mallarının idaresi hakkında raporlar hazırlayarak genel kurula hesap vermek, bütçeyi hazırlamak ve genel kurulun onayına sunmak,

ı) Baronun amaçlarına hizmet edecek nitelikte, baro adına taşınır veya taşınmaz mal almak, satmak, ipotek etmek ve bu mallar üzerinde her türlü ayni haklar tesis etmek ve kaldırmak, gerektiği takdirde iktisadi ve sosyal işletmeler kurmak, işletmek, bu hususlarda baro başkanına özel yetki vermek,

i) Staj işlerini düzenlemek ve denetlemek,

j) Yönetim kurulu üyelerinin istifaları hakkında karar vermek,

k) Adli yardım bürosu kurmak ve yönetmek,

l) Baro seçim işlemlerini yürütmek ve genel kurul gündemini hazırlamak,

m) Genel kurul kararlarını yerine getirmek,

- n) Baro personelinin özlük işlerini düzenlemek ve yürütmek,
  - o) İç yönetime ait bütün işleri görmek, yönergeleri düzenlemek,
  - ö) Adalet Bakanlığı, Türkiye Barolar Birliği ve disiplin kurulları kararlarını yerine getirmek,
  - p) Bakanlıklar, mahkemeler veya kurumların istediği konularda görüş bildirmek,
  - r) Baro bölgesindeki il merkezi dışındaki adliyelerin bulunduğu yerlerde temsilcilikler kurmak,
  - s) Hukukun üstünlüğünü ve insan haklarını savunmak ve korumak,
  - ş) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.
- (3) Yönetim kurulu, bu maddede belirtilen görevlerin yerine getirilmesi amacıyla bazı üyelerine yetki devredebilir.

DÖRDÜNCÜ AYIRIM

Baro Başkanlığı

Baro başkanının seçilmesi

MADDE 149– (1) Baro başkanının görev süresi dört yıldır.

(2) Baro başkanı, levhada yazılı ve avukatlıkta en az on yıl kıdemli avukatlar arasından gizli oyla seçilir. Üye sayısı yüzden az olan barolarda kıdem şartı aranmaz.

(3) Geçmiş beş yıl içinde disiplin kurulunca kesinleşmiş bir kararla, kınama veya meslekten geçici yasaklama cezalarıyla cezalandırılmış olanlar başkan seçilemezler.

(4) Seçim yeterliliğini kaybeden baro başkanının görevi kendiliğinden sona erer.

(5) Seçim döneminin bitmesinden önce herhangi bir sebeple görevi sona eren baro başkanının yerine, kalan süreyi tamamlamak üzere, bu Kanun hükümlerine göre derhal yeni seçim yapılır.

Görevleri

MADDE 150– (1) Baro başkanının görevleri şunlardır:

- a) Baroyu temsil ve yönetim kuruluna başkanlık etmek,
- b) Genel kurul, yönetim kurulu ve disiplin kurulu kararlarını yerine getirmek ve günlük işlemleri yürütmek,
- c) Kendisine verilen izin ve yetki çerçevesinde baro adına borçlanma, kazandırma, taahhüt ve tasarruf işlemlerinde bulunmak, yapılan bağışları kabul etmek ve bütçeyi uygulamak,

ç) Mahkeme ve resmi dairelerde baroyu temsil edecek ve savunacak avukatları görevlendirmek,

d) Tutulması gereken listelerin, Türkiye Barolar Birliği tarafından gönderilen örneğine uygun olarak düzenlenmesini ve korunmasını sağlamak,

e) Meslek onuru ve bağımsızlığı ile ilgili işlerde, kanunlar ve meslek kurallarının gereğini her türlü organlara karşı savunmak ve bu konuda gerekli girişimlerde bulunmak,

f) Baronun ve yönetim kurulunun çalışmaları hakkında her yıl Türkiye Barolar Birliğine yazılı bir rapor vermek,

g) Başkanlık divanı olmayan barolarda, divanın diğer üyelerine ait görevleri yerine getirmek ve yetkileri kullanmak,

ğ) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

BEŞİNCİ AYIRIM

Başkanlık Divanı

Kuruluşu ve seçimi

MADDE 151– (1) Başkanlık divanı aşağıdakilerden oluşur:

- a) Baro başkanı,
- b) Baro başkan yardımcısı,
- c) Baro genel sekreteri,
- ç) Baro saymanı.

(2) Kayıtlı avukat sayısı elliden fazla olan barolarda, başkanlık divanı kurulması zorunludur.

(3) Divanın başkan dışındaki üyeleri, yönetim kurulunun ilk toplantısında, kendi üyeleri arasından gizli oyla seçilir.

(4) Başkanlık divanı üyelerinden birisi süresi dolmadan önce ayrılırsa, kalan görev süresini tamamlamak üzere en geç bir ay içinde yenisi seçilir.

Başkanlık divanının görevleri

MADDE 152– (1) Başkanlık divanı, kanunla veya yönetim kurulu kararıyla kendisine verilen görevleri yerine getirir.

(2) Divan, baro mallarının yönetimi hakkında gerekli kararları alır ve aynı konuda yönetim kurulunun isteğine göre, yönetim kuruluna yazılı veya sözlü bilgi verir.

Baro başkan yardımcısı

MADDE 153– (1) Baro başkan yardımcısı, baro başkanının bulunmadığı zamanlarda veya baro başkanlığı herhangi bir sebeple boşalmışsa yenisi işe başlayıncaya kadar, başkana ait yetkileri kullanır ve görevleri yerine getirir.

(2) Baro başkan yardımcısının da yokluğunda başkana ait yetkilerin kullanılması ve görevlerin yerine getirilmesi yönetim kurulunun meslekte en kıdemli üyesine aittir.

(3) Başkanlık divanı kurulması zorunlu olmayan barolarda bir üye başkan yardımcısı seçilir.

Baro genel sekreteri

MADDE 154– (1) Baro genel sekreteri, yönetim kurulu toplantılarına ait tutanakları düzenler, baronun iç çalışmaları ve yazı işlerini yönetir, baro kalemine gerekli talimatları verir ve kalemin çalışmasını denetler.

Baro saymanı

MADDE 155– (1) Baro saymanı, baronun mallarını başkanlık divanı kararları gereğince yönetmeye ve para alıp vermeye, aidatların toplanmasına, baroya gelir yazılacak para cezalarının tahsiline ve bütçenin uygulanmasına dair her türlü gözetimi, yapmaya yetkilidir.

(2) Baro saymanı, para alma ve vermede düzenlenen belgeleri, baro başkanı, yokluğunda baro başkan yardımcısı veya baro genel sekreteriyle birlikte imzalar.

ALTINCI AYIRIM

Baro Disiplin Kurulu

Kuruluşu

MADDE 156– (1) Disiplin kurulu, kayıtlı avukat sayısı;

- a) Bine kadar olan barolarda üç,
- b) Binbirden beşbine kadar olan barolarda beş,
- c) Beşbinbirden onbine kadar olan barolarda on,
- ç) Onbinbirden fazla olan barolarda ise on beş

Asıl üyeden oluşur. Asıl üye sayısı kadar yedek üye de bulunur.

(2) Birinci fıkranın (c) ve (ç) bentleri gereği oluşturulan kurullar beşer kişilik daireler halinde çalışır.

(3) Birden fazla daire oluşturulan barolarda daireler arasındaki işbölümü, çalışma şekli, sekretarya hizmetleri, benzer olaylarda verilecek kararlar arasında oluşabilecek

aykırılıkların giderilmesi ve diğer hususlar Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkartılacak yönetmelikte düzenlenir.

Seçilme yeterliği

MADDE 157– (1) Bu Kanunun baro yönetim kurulu üyelerinin seçilme yeterliliği ve üyelikte boşalmaya ilişkin hükümleri, baro disiplin kurulu üyeleri hakkında da kıyasen uygulanır.

Seçim dönemi

MADDE 158– (1) Disiplin kurulu üyeleri dört yıl için seçilir. Süresi dolan üye yeniden seçilebilir.

(2) Disiplin kurulu, seçimden sonra ilk toplantısında üyeleri arasından bir başkan ve bir kâtip seçer.

(3) Birden fazla disiplin dairesinin olduğu barolarda, disiplin kurulu ilk toplantısında üyelerin görev yapacağı daireleri belirler, her bir daire için bir başkan ve bir kâtip üye seçer. Daire başkanlarından en kıdemlisi, baro disiplin kurulunun başkanlığını yürütür.

Toplantılar

MADDE 159– (1) Disiplin kurulu, salt çoğunlukla toplanır ve üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar verir. Oylarda eşitlik halinde, başkanın bulunduğu taraf çoğunluğu sağlamış sayılır.

(2) Daire halinde çalışan disiplin kurullarında birinci fıkra hükmü her bir daire hakkında da uygulanır.

(3) Başkanın bulunmadığı zamanlarda, kurula veya daireye meslekte en kıdemli üye başkanlık eder.

Görevi

MADDE 160– (1) Disiplin kurulu, baro yönetim kurulunun disiplin kovuşturması açılmasına dair kararı üzerine avukatlar hakkında disiplin kovuşturması yapmak, disiplinle ilgili kararları ve cezaları vermek ve kanunla verilen diğer görevleri yapmakla görevlidir.

(2) Baro disiplin kurulunun görevlerini yerine getirmesinde bu Kanunun Dokuzuncu Kısmında düzenlenen hükümler kıyasen uygulanır.

YEDİNCİ AYIRIM

Baro Denetleme Kurulu

Kuruluş ve görevleri

MADDE 161– (1) Baro denetleme kurulu, baronun mali işlerini denetlemek üzere, dört yıllık bir süre için, baro genel kurulu tarafından kendi üyeleri arasından seçilir.

(2) Baro denetleme kurulu, avukat sayısı;

a) Bine kadar olan barolarda üç,

b) Binbirden beşbine kadar olan barolarda beş,

c) Beşbinbirden fazla olan barolarda ise yedi

Asıl üyeden oluşur. Asıl üye sayısı kadar yedek üye de bulunur.

(3) Bu Kanunun baro yönetim kurulu üyelerinin seçilme yeterliliği ve üyelikte boşalmaya ilişkin hükümleri, Baro Denetim Kurulu üyeleri hakkında da kıyasen uygulanır.

(4) Denetim kurulu, seçimden sonraki ilk toplantısında, üyeleri arasından bir başkan ve bir kâtip seçer.

(5) Denetim kurulunun görevleri ile çalışma esas ve usulleri Türkiye Barolar Birliği tarafından çikartılacak yönetmelikte düzenlenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Türkiye Barolar Birliği

BİRİNCİ AYIRIM

Genel Hükümler

Kuruluş ve nitelikleri

MADDE 162– (1) Türkiye Barolar Birliği, avukatlık mesleğinin amaçlarına uygun bir şekilde görülmesini, mesleğin gelişmesini, barolar ve meslektaşlar arasında birlik ve dayanışmayı sağlamak üzere kurulan, tüzel kişiliğe sahip, barolar tarafından oluşturulan, kamu kurumu niteliğinde bağımsız bir meslek kuruluşudur.

(2) Türkiye Barolar Birliğinin merkezi Ankaradır.

(3) Türkiye Barolar Birliği, protokol kurallarına göre resmi törenlere katılır.

(4) Türkiye Barolar Birliği Başkanı, protokolde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ile yan yana yer alır.

Görevleri

MADDE 163– (1) Türkiye Barolar Birliğinin görevleri şunlardır:

a) Baroları ilgilendiren konularda, baroların görüşünü de alarak, düşünce ve görüş oluşturmak, yetkili mercilere bildirerek kamuoyuyla paylaşmak,

b) Baroların çalışmalarını ortak amaca ulaşacak şekilde tasarlayıp mesleğin gelişmesini sağlamak,

c) Baro mensuplarının genel menfaatlerini ve mesleğin ahlak, düzen ve geleneklerini korumak,

ç) Barolar ve mensupları arasındaki meslek bağıını kuvvetlendirmek,

d) Görev alanına giren konularda, araştırma, inceleme, toplantı veya yayın yapmak,

e) Gerekli hallerde mevzuat taslaklarının hazırlanmasına yönelik çalışmalar yapmak,

f) Görev alanına giren konularda, görüşünü yetkili mercilere bildirmek,

g) Kanunların avukatlara tanıdığı hakların gerçekleşmesine ve yüklediği görevlerin tam ve şerefli bir şekilde yerine getirilmesine çalışmak,

ğ) Baro mensuplarının bilimsel ve mesleki bilgi ve tecrübelerini artırmak için çalışmalar yapmak, kütüphaneler açmak, yayınlar yapmak, toplantılar düzenlemek, medya ve iletişim araçları oluşturmak veya kullanmak,

h) Meslek öncesi, meslek içi ve meslekle ilgili eğitim çalışmaları planlamak, düzenlemek ve bu konuda gerekirse ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak,

ı) Hukukla ilgili Ülke içinde veya dışındaki kurum, kuruluş ve meslek örgütleriyle işbirliği yapmak, toplantılar düzenlemek ve faaliyetlerde bulunmak,

i) Avukatlık mesleğine ilişkin temel kuralları ve zorunlu meslek ilkelerini tespit etmek ve bunlara uyulmasını takip etmek,

j) Hukukun üstünlüğünü ve insan haklarını savunmak ve korumak, bunların yerleşmesi ve gelişmesi için çalışmalar yapmak,

k) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

(2) Türkiye Barolar Birliği, kuruluş amaçları dışında faaliyette bulunamaz.

(3) Türkiye Barolar Birliği, amacına uygun işlerde kullanılmak üzere taşınır, taşınmaz mal edinebilir, hak veya alacaklara sahip olabilir.

(4) Türkiyede yeni bir hukuk fakültesinin veya adalet programının açılmasından önce Türkiye Barolar Birliğinin yazılı görüşünün alınması sağlanır.

Görevlerin ücretli oluşu

MADDE 164– (1) Türkiye Barolar Birliği başkanlığı, başkan yardımcılığı, genel sekreterliği ve saymanlığı görevleri ücretlidir.

(2) Türkiye Barolar Birliği yönetim kurulunun başkanlık divanında görev almamış olan üyeleri ile disiplin ve denetleme kurulları üyelerine, katıldıkları toplantılar için huzur hakkı ödenir.

(3) Ücretler ile huzur hakkının miktarları ve ödenme şekilleri Türkiye Barolar Birliği genel kurulunca belirlenir.

(4) Ankaradan başka illerden seçilenlere yolculuk, ikamet giderleri ile diğer zorunlu giderler Türkiye Barolar Birliği bütçesinden ödenir. Bunların miktarı da genel kurulca belirlenir.

Organlar

MADDE 165– (1) Türkiye Barolar Birliğinin organları şunlardır:

- a) Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu,
- b) Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu,
- c) Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı,
- ç) Türkiye Barolar Birliği Başkanlık Divanı,
- d) Başkanlar Kurulu.
- e) Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu,
- f) Türkiye Barolar Birliği Denetleme Kurulu,

(2) Bu Kanunun 129 uncu maddesinin dördüncü ilâ onbirinci fıkraları hükümleri Türkiye Barolar Birliği organları hakkında da uygulanır.

Sosyal yardımlar ve hizmetler

MADDE 166– (1) Türkiye Barolar Birliği, avukatlara tedavi, muhtaçlık, olağanüstü hal, işgöremezlik gibi sebeplerle sosyal yardımlarda bulunabilir.

(2) Türkiye Barolar Birliği, stajyerlere kredi verir ve stajyerlerin genel sağlık sigortası primlerini öder.

(3) Sosyal yardımların kaynağı, avukatların yetkili mercilere sunduğu vekâletnamelere yapıştırılacak pul bedelleri ile staj kredilerinin geri ödemelerinden gelen paralar ve bunların gelirlerinden oluşur.

(4) Pullar, Türkiye Barolar Birliğince bastırılır. Yapıştırılacak pulun değeri, on Türk Lirası olup, Türkiye Barolar Birliği bu bedeli her yıl 04/01/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranını göz önüne almak ve küsüratları yuvarlamak suretiyle yeniden belirler ve ilan eder.

(5) Avukatlarca vekâletname sunulan merciler, pul yapıştırılmamış veya pulu noksan olan vekâletname ve örneklerini kabul edemez. Gerektiğinde ilgiliye bir haftalık süre verilerek bu süre içinde pul tamamlanmadıkça vekâletname işleme konulamaz. Pulun yapıştırılmasında veya pul bedelinin ödenmesinde, elektronik usuller de kullanılabilir.

(6) Türkiye Barolar Birliği nezdinde sosyal güvenlik, sosyal yardım ve dayanışma hizmetlerinde kullanılmak üzere Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu kurulmuştur. Bu maddede belirtilen gelirlerin yarısı bu Fona aktarılır.

(7) Vekâletname pulları, staj kredileri, sosyal güvenlik primleri, diğer sosyal yardımlar ve Fonun işleyişi, kredi geri ödemelerinden gelen paralar ve kredi ödemelerinden sonra arta kalan miktarın barolar ve Türkiye Barolar Birliği arasında dağıtım ve sarf esasları ile diğer hususlar Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkartılacak yönetmelikte düzenlenir.

(8) Pul bedelleri ile Fonun gelir ve giderlerine ilişkin hususlar her yıl Adalet Bakanlığı tarafından denetlenir.

(9) Avukatlık unvan ve sıfatını almış olup da fiilen avukatlık yapmayanların, baroların ve Türkiye Barolar Birliğinin imkânlarından yararlanmasına ilişkin esas ve usuller, Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkartılacak yönetmelikte düzenlenir.

İKİNCİ AYIRIM

Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu

Oluşumu

MADDE 167- (1) Türkiye Barolar Birliğinin en yüksek organı Genel Kuruldur.

(2) Genel Kurul, baroların avukatlıkta en az on yıl kıdemi olan üyeleri arasından gizli oyla seçecekleri ikişer delege ile kurulur. Barolar, ayrıca iki yedek delege seçerler. Görevde bulunan baro başkanları ile Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı yapmış ve yapmakta olan avukatlar, Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulunun doğal üyesidirler, oylamalara katılma, seçme ve seçilme hakları vardır.

(3) Üye sayısı yüzden az olan barolarda kıdem şartı aranmaz.

(4) Avukat sayısı yüzden fazla olan barolar, yüzden sonraki her üçyüz üye için ayrıca birer delege seçerler.

(5) Delegeler, her baronun olağan genel kurul toplantısında dört yıl için seçilirler.

(6) Geçmiş beş yıl içinde disiplin kurulunca kesinleşmiş bir kararla, kınama veya meslekten geçici yasaklama cezalarıyla cezalandırılmış olanlar delege seçilemezler.

(7) Delegelerin yolculuk ve konaklama giderlerini her baro kendi bütçesinden öder.

(8) Genel Kurul toplantısının yeri, tarihi ve gündemi ile delegelerini gönderme lüzumu, toplantılardan en az bir ay önce, barolara yazıyla bildirilir. Asıl üyenin mazereti olduğu takdirde, yedek üye Türkiye Barolar Birliği Genel Kuruluna katılır ve oy kullanır.

ALTERNATİF 1-

MADDE 167- (1) Türkiye Barolar Birliğinin en yüksek organı Genel Kuruldur.

(2) Genel Kurul, baroların avukatlıkta en az on yıl kıdemi olan üyeleri arasından gizli oyla seçecekleri ikişer delege ile kurulur. Barolar, ayrıca iki yedek delege seçerler. Görevde bulunan baro başkanları ile Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı yapmış ve yapmakta olan avukatlar, Türkiye Barolar Birliği

Genel Kurulunun doğal üyesidirler, oylamalara katılma, seçme ve seçilme hakları vardır.

(3) Üye sayısı yüzden az olan barolarda kıdem şartı aranmaz.

(4) Avukat sayısı yüzden fazla olan barolar, yüzden sonraki her bin üye için ayrıca birer delege seçerler.

(5) Delegeler, her baronun olağan genel kurul toplantısında dört yıl için seçilirler.

(6) Geçmiş beş yıl içinde disiplin kurulunca kesinleşmiş bir kararla, kınama veya meslekten geçici yasaklama cezalarıyla cezalandırılmış olanlar delege seçilemezler.

(7) Delegelerin yolculuk ve konaklama giderlerini her baro kendi bütçesinden öder.

(8) Genel Kurul toplantısının yeri, tarihi ve gündemi ile delegelerini gönderme lüzumu, toplantılardan en az bir ay önce, barolara yazıyla bildirilir. Asıl üyenin mazereti olduğu takdirde, yedek üye Türkiye Barolar Birliği Genel Kuruluna katılır ve oy kullanır.

ALTERNATİF 2-

MADDE 167 (1) Türkiye Barolar Birliğinin en yüksek organı Genel Kuruldur.

(2) Genel Kurul, baroların avukatlıkta en az on yıl kıdemi olan üyeleri arasından gizli oyla seçecekleri delegelerle kurulur. Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı yapmış ve yapmakta olan avukatlar, Birlik Genel Kurulunun doğal üyesidirler, oylamalara katılma, seçme ve seçilme hakları vardır.

(3) Üye sayısı yüzden az olan barolarda kıdem şartı aranmaz.

(4) Baro genel kurulları tarafından, avukat sayısı,

a) Yüze kadar olan barolarda üç,

b) Yüzbirden bine kadar olan barolarda dört,

c) Binbir ve daha fazla olan barolarda ise dörde ilave olarak sonraki her bin için ayrıca bir ilave,

Delege seçilir. Aynı sayıda yedek üye de seçilir.

(4) ALTERNATİF - Baro genel kurulları tarafından, avukat sayısı,

a) yüze kadar olan barolarda üç,

b) yüzbirden bine kadar olan barolarda dört,

c) binbir ve daha fazla olan barolarda ise dörde ilave olarak sonraki her bin için ayrıca bir ilave,

Delege seçilir. Aynı sayıda yedek üye de seçilir. Yapılacak seçimlerde, her avukat ancak bir delege adayı için oy kullanabilir. En çok oy alan adaydan başlanacak sıralamaya göre asıl ve yedek delegeler belirlenir.

(5) Delegeler, her baronun olağan genel kurul toplantısında dört yıl için seçilirler.

(6) Geçmiş beş yıl içinde disiplin kurulunca kesinleşmiş bir kararla, kınama veya meslekten geçici yasaklama cezalarıyla cezalandırılmış olanlar delege seçilemezler.

(7) Delegelerin yolculuk ve konaklama giderlerini her baro kendi bütçesinden öder.

(8) Genel Kurul toplantısının yeri, tarihi ve gündemi ile delegelerini gönderme lüzumu, toplantılardan en az bir ay önce, barolara yazıyla bildirilir. Asıl üyenin mazereti olduğu takdirde, yedek üye Türkiye Barolar Birliği Genel Kuruluna katılır ve oy kullanır.

ALTERNATİF 3 –

MADDE 167– (1) Türkiye Barolar Birliğinin en yüksek organı Genel Kuruldur.

(2) Genel Kurul, baro başkanlarından oluşur. Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı yapmış ve yapmakta olan avukatlar, Birlik Genel Kurulunun doğal üyesidirler, oylamalara katılma, seçme ve seçilme hakları vardır.

(3) Baro başkanlarının haklı mazeretlerinin bulunması halinde genel kurula başkan yardımcıları katılır.

(4) Genel kurul üyeleri, Türkiye Barolar Birliği organlarına üye seçilemezler. Türkiye Barolar Birliği organlarının üyeleri, genel kurul üyelerinin en az onda birinin aday göstereceği meslekte en az on yıl kıdemi olan avukatlar arasından genel kurul tarafından seçilir.

(5) Geçmiş beş yıl içinde disiplin kurulunca kesinleşmiş bir kararla, kınama veya meslekten geçici yasaklama cezalarıyla cezalandırılmış olan avukatlar Türkiye Barolar Birliği organlarına üye seçilemezler.

(6) Genel Kurul toplantısının yeri, tarihi ve gündemi toplantılardan en az bir ay önce, barolara yazıyla bildirilir.

ALTERNATİF 4 –

MADDE 167– (1) Türkiye Barolar Birliğinin en yüksek organı Genel Kuruldur.

(2) Genel Kurul, baroların başkanları ile baroların yönetim kurulu üyelerinden oluşur. Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı yapmış ve yapmakta olan avukatlar, Birlik Genel Kurulunun doğal üyesidirler, oylamalara katılma, seçme ve seçilme hakları vardır.

(3) Haklı mazeretlerin bulunması halinde, baro başkanının yerine başkan yardımcısı, yönetim kurulu üyelerinin yerine aldıkları oy sıralamasına göre fazla oy alan yedek üye genel kurula katılır.

(4) Genel kurul üyeleri, Türkiye Barolar Birliği organlarına üye seçilemezler. Türkiye Barolar Birliği organlarının üyeleri, genel kurul üyelerinin en az onda birinin aday göstereceği meslekte en az on yıl kıdemi olan avukatlar arasından genel kurul tarafından seçilir.

(5) Geçmiş beş yıl içinde disiplin kurulunca kesinleşmiş bir karar, kınama veya meslekten geçici yasaklama cezalarıyla cezalandırılmış olan avukatlar Türkiye Barolar Birliği organlarına üye seçilemezler.

(6) Genel Kurul toplantısının yeri, tarihi ve gündemi toplantılardan en az bir ay önce, barolara yazıyla bildirilir.

Toplantılar

MADDE 168– (1) Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu iki yılda bir, önceki genel kurulun belirleyeceği yer ve tarihte olağan toplantısını yapar. Ancak, seçimli genel kurul toplantıları Ankarada yapılır.

(2) Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu, gerekli gördüğü hallerde veya en az on baronun yazılı talebi üzerine Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırır.

(3) Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu başkanlık divanı hakkında, baro genel kurulu başkanlık divanına ilişkin hükümler kıyasen uygulanır. Türkiye Barolar Birliği organlarında görev alanlar, başkanlık divanına seçilemezler.

Görüşme ve karar yeter sayısı

MADDE 169– (1) Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve karar alır.

(2) Birinci fıkrada yazılı yeter sayı olmadığı hallerde, toplantı bir ayı geçmemek üzere başka bir güne bırakılır. Yapılacak ikinci toplantıda yeter sayı aranmaksızın hazır bulunanların katılımıyla Genel Kurul toplanır ve katılanların salt çoğunluğuyla karar alır.

(3) Baro genel kuruluna ilişkin hükümler, Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu toplantıları ve görüşmeleri hakkında da kıyasen uygulanır.

Görevleri

MADDE 170– (1) Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Türkiye Barolar Birliği Başkanı ile Türkiye Barolar Birliği yönetim, disiplin ve denetim kurulları üyelerini seçmek,
- b) Kuruluş amacıyla ilgili hazırlanan raporları ve gündemdeki konuları görüşüp karara bağlamak,
- c) Türkiye Barolar Birliğinin hesaplarını incelemek, bütçesini onaylamak, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunun çalışmalarından dolayı ibrası hakkında karar vermek,
- d) Seçimli olmayan bir sonraki Genel Kurul toplantı yer ve tarihini kararlaştırmak,
- e) Adaleti ve mesleği ilgilendiren işler hakkında teklifte bulunmak, uyulması zorunlu meslek kurallarını tespit etmek,
- f) Baroların Türkiye Barolar Birliği adına avukatlardan tahsil edeceği Türkiye Barolar Birliği aidatı ile ölüm yardımı katkı payı miktarını tespit etmek,
- g) Türkiye Barolar Birliği organlarında görev yapanlara ödenecek ücret ve huzur haklarının miktar ve ödenme şeklini belirlemek
- ğ) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

ÜÇÜNCÜ AYIRIM

Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu

Kuruluşu

MADDE 171– (1) Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu, Türkiye Barolar Birliği Başkanı ile Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu tarafından kendi üyeleri arasından gizli oyla seçilen on üyeden kurulur. Ayrıca on yedek üye seçilir.

(1) ALTERNATİF - Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu, Türkiye Barolar Birliği Başkanı ile Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu tarafından kendi üyeleri veya Genel Kurul üyelerinin en az onda birinin aday göstereceği meslekte en az on yıl kıdemi olan avukatlar arasından gizli oyla seçilen on üyeden kurulur. Ayrıca on yedek üye seçilir.

(2) Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kuruluna Türkiye Barolar Birliği Başkanı başkanlık eder.

Seçim dönemi

MADDE 172– (1) Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunun görev süresi dört yıldır. Süresi dolan üyeler yeniden seçilebilirler.

(2) Bu Kanunun baro yönetim kurulu üyelerinin seçilme yeterliliği ve üyelikte boşalmaya ilişkin hükümleri, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu üyeleri hakkında da kıyasen uygulanır.

Toplantılar

MADDE 173– (1) Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu ayda en az bir defa olağan toplantı yapar. Başkan veya yönetim kurulu üyelerinden birinin isteği ile kurul, acele hallerde her zaman olağan üstü toplantıya çağırılabilir.

(2) Üst üste üç toplantıya, geçerli bir mazereti olmaksızın katılmayan üye istifa etmiş sayılır.

(3) Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve karar alır.

Görevleri

MADDE 174– (1) Türkiye Barolar Birliği yönetim kurulunun görevleri şunlardır:

a) Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulunu toplantıya çağırmak ve gündem hazırlamak,

b) Türkiye Barolar Birliğini ve mallarını yönetmek,

c) İki yıllık bütçeyi hazırlayıp genel kurula sunmak,

ç) Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulunca alınan kararları uygulamak,

d) Türkiye Barolar Birliğinin amaçlarına hizmet edecek nitelikte, Türkiye Barolar Birliği adına taşınır veya taşınmaz mal almak, satmak, ipotek etmek ve bu mallar üzerinde her türlü aynı haklar tesis etmek ve kaldırmak, gerektiği takdirde iktisadi ve sosyal işletmeler kurmak, işletmek, borçlandırıcı ve kazandırıcı işlemler yapmak ve bu hususlarda Türkiye Barolar Birliği Başkanına özel yetki vermek,

e) Türkiye Barolar Birliği çalışanlarının özlük işlerini düzenlemek ve yürütmek,

f) Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu kararlarının özetini gösteren defterleri tutmak,

ğ) Türkiye Barolar Birliği genel durumu ile işlemleri ve çalışmaları hakkında Türkiye Barolar Birliği Genel Kuruluna rapor vermek, çalışma ve hesaplarından dolayı ibra istemek,

h) Kanunlarla başka bir merci veya organa verilmiş olmamak şartıyla, baro yönetim kurullarının kararlarına karşı yapılan itirazları incelemek ve karara bağlamak,

ı) Baro genel kurullarını olağanüstü toplantıya çağırmak,

i) Avukatların ve baroların hak ve menfaatlerinin korunması için ilgili mercilere gerekli başvurularda bulunmak,

j) Avukatlık mesleğinin gelişmesine, avukatların haklarının korunmasına ve sosyal durumlarının geliştirilmesine yarayacak incelemeleri yapmak, vardığı sonuçları ve teklifleri Türkiye Barolar Birliği Genel Kuruluna sunmak.

k) Avukatlık mesleği ile ilgili olarak resmi merciler tarafından talep edilen konulara ilişkin düşünce ve görüş bildirmek,

l) Barolar arasında çıkan anlaşmazlıkları çözümlenmek,

m) Mesleki dayanışmanın sağlanması ve devamlılığı için her türlü çalışmalarda bulunmak, mesleğe ve meslek mensuplarına yönelik hak ihlallerine karşı avukatlık mesleğini ve meslektaşlarını savunmak, bu konularda her türlü yasal ve idarî girişimde bulunmak,

n) Kanunla kendisine verilen görevleri ilgilendiren konular ile bu Kanunda barolara verilen dava acma ve açılan davalara katılma hakkına ilişkin konularda dava açmak ve açılan davalara katılmak,

o) Başka bir organa verilmemiş olmak kaydıyla, Türkiye Barolar Birliğinin görevleri arasında sayılan görevleri yerine getirmek,

ö) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

DÖRDÜNCÜ AYIRIM

Türkiye Barolar Birliği Başkanı

Seçimi

MADDE 175– (1) Türkiye Barolar Birliği başkanı, Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu tarafından, kendi üyeleri arasından dört yıllık bir dönem için seçilir. Yeniden seçilmek mümkündür.

(1) ALTERNATİF - Türkiye Barolar Birliği başkanı, Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu tarafından, kendi üyeleri veya Genel Kurul üyelerinin en az onda birinin aday göstereceği meslekte en az on yıl kıdemi olan avukatlar arasından dört yıllık bir dönem için seçilir. Yeniden seçilmek mümkündür.

(2) Geçmiş beş yıl içinde disiplin kurulunca kesinleşmiş bir kararla, kınama veya meslekten geçici yasaklama cezalarıyla cezalandırılmış olanlar Türkiye Barolar Birliği Başkanı seçilemezler.

(3) Seçim yeterliliğini kaybeden Türkiye Barolar Birliği Başkanının görevi kendiliğinden sona erer.

(4) Seçim döneminin bitmesinden önce herhangi bir sebeple görevi sona eren Türkiye Barolar Birliği Başkanının yerine, bu Kanun hükümlerine göre derhal yeni seçim yapılır. Yeni seçilen kalan süreyi tamamlar.

Görevleri

MADDE 176– (1) Başkanın görevleri şunlardır:

- a) Türkiye Barolar Birliğini temsil etmek,
- b) Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kuruluna başkanlık etmek,
- c) Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu, yönetim kurulu ve disiplin kurulu kararlarını yerine getirmek,
- ç) Mahkeme ve resmi dairelerde Türkiye Barolar Birliğini temsil edecek ve savunacak avukatları görevlendirmek,
- d) Görev alanıyla ilgili ulusal ve uluslararası kurum, kuruluş ve birliklerle ilişkiler kurmak ve yürütmek,
- e) Meslek onuru ve bağımsızlığı ile ilgili işlerde kanunlar ve meslek kurallarının gereğini her türlü organlara karşı savunmak ve bu konuda gerekli girişimlerde bulunmak,
- f) Türkiye Barolar Birliğinin çalışmaları hakkında Türkiye Barolar Birliği Genel Kuruluna yazılı rapor vermek,
- g) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

BEŞİNCİ AYIRIM

Türkiye Barolar Birliği Başkanlık Divanı

Kuruluşu

MADDE 177– (1) Türkiye Barolar Birliği Başkanlık Divanı; Türkiye Barolar Birliğinin;

- a) Başkanı,
- b) İki başkan yardımcısı,
- c) Genel Sekreteri ve
- ç) Saymanından,

Oluşur.

(2) Başkan dışındaki üyeleri, Türkiye Barolar Birliği yönetim kurulunun ilk toplantısında, kendi üyeleri arasından gizli oyla seçilir.

(3) Başkanlık Divanı üyelerinden birinin görevi herhangi bir nedenle sona ererse, kalan süreyi tamamlamak üzere, bir ay içinde seçim yapılır.

Görevleri

MADDE 178– (1) Başkanlık Divanı, Kanunla veya Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu kararıyla kendisine verilen görevleri yerine getirir.

(2) Başkanlık Divanı, Türkiye Barolar Birliği mallarının yönetimi hakkında gerekli kararları alır ve aynı konuda Yönetim Kurulunun isteğine göre, bu kurula yazılı veya sözlü bilgi verir.

(3) Başkanlık Divanı, gerekli hallerde baro başkanlarını görüşlerini almak üzere toplantıya çağırır.

Başkan Yardımcısı

MADDE 179– (1) Başkan yardımcıları, Başkan tarafından verilecek görevleri yapar ve yetkileri kullanırlar.

(2) Başkanın bulunmadığı zamanlarda veya başkanlığı herhangi bir sebeple boşalmışsa yenisi işe başlayıncaya kadar, başkana ait görev ve yetkiler, kıdemli başkan yardımcısı tarafından yerine getirilir. Başkan yardımcılarının da yokluğunda bu yetki yönetim kurulunun en kıdemli üyesine aittir.

Genel Sekreter

MADDE 180– (1) Genel Sekreter, Yönetim Kurulu toplantılarına ait tutanakları düzenler, Türkiye Barolar Birliğinin iç çalışmaları ile yazı işlerini yönetir, Başkan tarafından verilen görevleri yapar.

Sayman

MADDE 181– (1) Sayman, Türkiye Barolar Birliğinin mallarını Başkanlık Divanının kararları gereğince yönetmeye ve para alıp vermeye, bütçenin uygulanmasına dair her türlü gözetimi yapmaya yetkilidir.

(2) Sayman, para alma ve vermede düzenlenen belgeleri Başkan, yokluğunda başkan yardımcılarında biri veya Genel Sekreter ile birlikte imzalar.

ALTINCI AYIRIM

Türkiye Barolar Birliği Başkanlar Kurulu

Başkanlar Kurulu

MADDE 182- (1) Bir danışma organı olan Başkanlar Kurulu, Türkiye Barolar Birliği Başkanının başkanlığında, tüm baro başkanlarının katılımıyla kurulur.

(2) Başkanlar Kurulu, Türkiye Barolar Birliği Başkanının daveti üzerine, her yıl en az iki kez olağan toplanır.

(3) Gerekli hallerde Başkanlar Kurulu, en az on baro başkanının yazılı talebi üzerine veya resen Türkiye Barolar Birliği Başkanı tarafından, her zaman olağanüstü toplantıya davet edilebilir.

(4) Başkanlar Kurulunun görevi, gündemde belirlenen konuları değerlendirip, gerektiğinde tavsiye niteliğinde kararlar almaktır. Toplantı ve karar yeter sayısı üye tam sayısının salt çoğunluğundan az olamaz.

(5) Toplantı gündemi, Türkiye Barolar Birliği Başkanı tarafından, Kurul üyelerinin önerileri de dikkate alınarak belirlenir ve her bir üyeye gönderilir.

(6) Bu madde kapsamında yapılacak toplantılara ilişkin yolculuk, konaklama ve diğer giderleri, her baro kendi bütçesinden öder.

YEDİNCİ AYIRIM

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu

Kuruluşu

MADDE 183– (1) Disiplin Kurulu, Genel Kurul tarafından meslekte yirmi yıllık kıdeme sahip avukatlar arasından gizli oyla seçilen sekiz üye ile Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından yirmi yıl meslek kıdemine sahip hâkimler arasından görevlendirilen iki hâkim üye olmak üzere toplam on üyeden oluşur. Aynı sayıda yedek üye seçilir ve görevlendirilir.

(2) Disiplin Kurulu beşer kişilik daireler halinde çalışır. Daireler arasındaki iş bölümü, çalışma şekli, sekretarya hizmetleri, benzer olaylarda verilecek kararlar arasında oluşabilecek aykırılıkların giderilmesi ve diğer hususlar Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkartılacak yönetmelikte düzenlenir.

(3) Disiplin Kurulu, seçimden sonraki ilk toplantısında üyelerin görev yapacağı daireleri belirler, her bir daire için avukat üyeler arasından bir başkan ve bir kâtip üye seçer. Daire başkanlarından en kıdemlisi Disiplin Kurulunun başkanlığını da yürütür.

(4) Genel Kurul, iş durumunu göz önüne alarak, birinci fıkradaki koşullara uygun olmak şartıyla yeni disiplin daireleri oluşturulmasına karar alabilir.

Seçim dönemi

MADDE 184– (1) Disiplin Kurulu üyeleri dört yıl için seçilirler. Süresi dolan üye yeniden seçilebilir.

(2) Bu Kanunun baro yönetim kurulu üyelerinin seçilme yeterliliği ve üyelikte boşalmaya ilişkin hükümleri, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu üyeleri hakkında da kıyasen uygulanır.

Toplantılar

MADDE 185– (1) Disiplin Kurulunun daireleri, iş durumlarını göz önüne almak suretiyle, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve karar alır.

(2) Haklı bir mazereti olmaksızın üst üste üç toplantıya gelmeyen üye, istifa etmiş sayılır.

Görevi

MADDE 186– (1) Disiplin Kurulunun görevleri şunlardır:

a) Baro Disiplin Kurulları tarafından verilen disiplin cezalarına karşı yapılan itirazları inceleyerek karara bağlamak,

b) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

(2) Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunun görevlerini yerine getirmesinde bu Kanunun Dokuzuncu Kısmında düzenlenen hükümler kıyasen uygulanır.

ALTERNATİF- (TBB Disiplin Kurulu yapılanmasına yönelik alternatifin kabul edilmesi ihtimali göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır.)

MADDE 186– (1) Disiplin Kurulunun görevleri şunlardır:

a) Avukatlarla ilgili kınama, meslekten geçici yasaklama ve meslekten çıkarma cezalarını vermek,

b) Tedbiren meslekten geçici yasaklama kararlarını vermek,

c) Baro Disiplin Kurulları tarafından verilen uyarma ve disiplin para cezası kararlarına karşı yapılan itirazları inceleyerek karara bağlamak,

ç) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

(2) Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunun görevlerini yerine getirmesinde bu Kanunun Dokuzuncu Kısmında düzenlenen hükümler kıyasen uygulanır.

YEDİNCİ AYIRIM

Türkiye Barolar Birliği Denetim Kurulu

Kuruluşu ve görevi

MADDE 187– (1) Genel Kurul, Türkiye Barolar Birliğinin mali işlemlerini denetlemek üzere, dört yıl için, kendi üyeleri arasından, gizli oyla, beş asıl ve beş yedek denetçi seçer.

(1) ALTERNATİF - Genel Kurul, Türkiye Barolar Birliğinin mali işlemlerini denetlemek üzere, dört yıl için, kendi üyeleri veya Genel Kurul üyelerinin en az onda birinin aday göstereceği meslekte en az on yıl kıdemi olan avukatlar arasından, gizli oyla, beş asıl ve beş yedek denetçi seçer.

(2) Bu Kanunun baro yönetim kurulu üyelerinin seçilme yeterliliği ve üyelikte boşalmaya ilişkin hükümleri, Türkiye Barolar Birliği Denetim Kurulu üyeleri hakkında da kıyasen uygulanır.

(3) Denetleme Kurulunun, görev ve yetkileri ile çalışma usulleri Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkartılacak yönetmelikte düzenlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ortak Hükümler

Baroların ve Türkiye Barolar Birliğinin organlarının seçimi

MADDE 188- (1) Barolar ile Türkiye Barolar Birliği organ seçimleri, aşağıdaki esaslara göre ve yargı gözetimi altında gizli oyla yapılır.

(2) Barolarda yapılacak seçimlerde baroya kayıtlı avukatlar katılır ve oy kullanır. Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulunda yapılan seçimlere ise asıl delege, asıl delegenin haklı mazereti nedeniyle yokluğunda yedek delege katılır ve oy kullanır.

(3) Seçim yapılacak genel kurul toplantısından en az iki hafta önce, baro seçimleri için levhaya kayıtlı avukatlar, Türkiye Barolar Birliği seçimleri için de genel kurula barolarca seçilen asıl ve yedek delegeler ile doğal delegeleri belirleyen liste, toplantının gündemi, yeri, günü, saati ile çoğunluk olmadığı takdirde yapılacak ikinci toplantıya ilişkin hususları belirten bir yazı ile birlikte üç nüsha olarak o yer ilçe seçim kurulu başkanı olan hâkime verilir. Bir yerde birden fazla ilçe seçim kurulu bulunduğu takdirde görevli hâkim, Yüksek Seçim Kurulunca belirlenir.

(4) Toplantı tarihleri, gündemde yer alan diğer konular göz önünde bulundurularak görüşmelerin bitimine göre seçimlerin ilçe seçim kurulu başkanının gözetiminde yapılması sağlanır. Kayıtlı avukat sayısı beşyüzü aşan barolarda görüşmeler cumartesi günü sonuçlandırılabilir ve seçimlere pazar günü dokuzda başlanır ve oy verme işi saat onyedide sona erer.

(5) Hâkim, gerektiğinde ilgili kayıt ve belgeleri de getirtip incelemek suretiyle varsa noksanları tamamlattırdıktan sonra seçime katılacak avukatları belirleyen liste ile yukarıdaki fıkrafta belirtilen diğer hususları onaylar. Onaylanan liste ile toplantıya ilişkin diğer hususlar adalet dairesi, baro ilan yeri ve elektronik ortamda üç gün süre ile ilan edilir.

(6) İlan süresi içinde listeye yapılacak itirazlar hâkim tarafından incelenir ve en geç iki gün içinde kesin olarak karara bağlanır. Bu suretle kesinleşen listeler ile toplantıya ilişkin diğer hususlar onaylanarak, ilgili baro veya Türkiye Barolar Birliğine gönderilir.

(7) Hâkim, kamu görevlileri veya aday olmayan avukatlar arasından bir başkan ile iki üyeden oluşan seçim sandık kurulu atar. Aynı şekilde ayrıca üç yedek üye de belirler. Sandık kurulu başkanının yokluğunda, kurula yaşlı üye başkanlık eder.

(8) Sandık kurulu, seçimlerin kanunun öngördüğü esaslara göre yürütülmesi, yönetimi ve oyların tasnifi ile görevli olup, bu görevleri seçim ve tasnif işleri bitinceye kadar aralıksız olarak devam eder.

(9) Kayıtlı avukat sayısı beşyüzden fazla olan barolarda, her beşyüz kişi için bir oy sandığı bulunur ve her seçim sandığı için ayrı bir kurul oluşturulur. Yüze kadar olan üye fazlalığı sandık sayısında nazara alınmaz. Seçimlerde kullanılacak araç ve gereçler ilçe seçim kurulundan sağlanır. Sandıkların konacağı yerler hâkim tarafından belirlenir.

(10) Seçim süresinin sonunda seçim sonuçları tutanakla tespit edilip, sandık kurulu başkan ve üyeleri tarafından imzalanır. Birden fazla sandık bulunması halinde tutanaklar,

hâkim tarafından birleştirilir. Tutanakların birer örneği seçim yerinde asılmak suretiyle geçici seçim sonuçları ilan edilir. Kullanılan oylar ve diğer belgeler tutanağın bir örneği ile birlikte, üç ay süreyle saklanmak üzere, ilçe seçim kurulu başkanlığına tevdi edilir.

(11) Seçimin devamı sırasında yapılan işlemler ile tutanakların düzenlenmesinden itibaren iki gün içinde seçim sonuçlarına yapılacak itirazlar, hâkim tarafından aynı gün incelenir ve kesin olarak karara bağlanır. İtiraz süresinin geçmesi ve itirazların karara bağlanmasından hemen sonra hâkim yukarıdaki hükümlere göre kesin sonuçları ilan eder ve ilgili baro ile Türkiye Barolar Birliğine bildirir.

(12) Kayıtlı avukat sayısı beşyüzü aşan barolarda görüşmeler, cumartesi günü sonuçlandırılır; seçime pazar günü saat 09:00 da başlanıp saat 17:00 de oy verme işi sonlandırılır. Organlarda görev almak isteyenlerin yazılı başvurularını cumartesi günü saat 17:00'ye kadar Başkanlık Divanına vermeleri zorunludur. Kayıtlı avukat sayısı beşyüzün altında olan barolarda ise görüşmeler ve seçimler bir günde sonuçlandırılabilir; bu durumda, organlarda görev almak isteyenlerin, yazılı başvurularını saat 12:00'ye kadar başkanlık divanına vermeleri zorunludur.

(13) Oy verme işlemi, gizli oy açık tasnif esasına göre yapılır. Listede adı yazılı bulunmayan avukat oy kullanamaz. Oylar, oy verenin kimliğinin baro veya resmi kuruluşça verilen belge ile ispat edilmesinden ve listedeki isminin karşısındaki yerin imzalanmasından sonra kullanılır. Oylar, organlara göre ayrı ayrı oluşturulan ve tüm adayların alfabetik sıraya göre isimlerinin yer aldığı oy pusulalarında seçilen adayların işaretlenmesi suretiyle, üzerinde ilçe seçim kurulu mühürü bulunan ve oy verme sırasında sandık kurulu başkanı tarafından verilecek zarfa konulması suretiyle kullanılır. Bunların dışındaki zarflara konulan oylar geçersizdir. Oy pusulasına seçilecek asıl üye sayısından fazla aday işaretlenmesi halinde, o oy pusulası geçersiz sayılır.

(14) Adaylar aldıkları oyların sayısına göre sıralanır ve en çok oy alandan başlanmak üzere önce asıl, sonra yedek üyeler tespit edilir. Adayların aldıkları oylarda eşitlik halinde üyelik kura çekilerek belirlenir.

(15) Organlarda yedek üyelerin göreve dahil edilmelerinde, aldıkları oy sayısına göre belirlenen sıra esas alınır.

(16) Hâkim, seçim sonuçlarını etkileyecek ölçüde bir usulsüzlük veya kanuna aykırı uygulama tespit etmesi halinde, bu tespite konu olan organla sınırlı olmak üzere seçimlerin iptaline karar verir. Bu takdirde, süresi bir aydan az ve iki aydan fazla olmamak üzere, seçimin yenileneceği pazar gününü tespit ederek, ilgili baroya veya Türkiye Barolar Birliğine bildirir. Belirlenen günde sadece seçim yapılır ve seçim işlemleri bu madde ile kanunun öngördüğü diğer hükümlere uygun olarak yürütülür.

(17) İlçe seçim kurulu başkanına ve sandık kurulu başkanı ile üyelerine, 26/04/1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunda belirtilen esaslara göre ücret ödenir. Bu ücret ve diğer seçim giderleri, Türkiye Barolar Birliği ve ilgili baroların bütçelerinden karşılanır.

(18) Seçimler sırasında sandık kurulu başkanı ve üyelerine karşı görevleriyle bağlantılı olarak işlenen suçlar, kamu görevlilerine karşı işlenmiş gibi cezalandırılır. Seçimlerin düzen içerisinde ve sağlıklı biçimde yürütülmesi amacıyla hâkimin ve sandık kurulunun aldığı tedbirlere uymayanlara, eylemin ağırlığına göre, bu Kanunda yazılı disiplin cezaları verilir.

Yardımcı personel

MADDE 189- (1) Barolarda ve Türkiye Barolar Birliğinde çalıştırılacak yardımcı personele ilişkin hususlar, Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkartılacak yönetmelikte düzenlenir.

Denetim

MADDE 190- (1) Adalet Bakanlığı, barolar ve Türkiye Barolar Birliği organlarının görevlerini kanun hükümlerine uygun olarak yapıp yapmadıklarını ve mali işlemlerini, Adalet Bakanlığınca çıkartılacak yönetmelikte belirlenen esaslara göre denetlemeye yetkilidir. Bu idari ve mali denetim, adalet müfettişlerince yapılır.

ONBİRİNCİ KISIM

Adli Müzaheret

Avukatlık hizmet yardımı

MADDE 191- (1) Kendisi ve ailesinin geçimini önemli ölçüde zor duruma düşürmeksizin avukatlık ücretlerini karşılayamayanlara ilgili baro tarafından bu Kanunda yazılı avukatlık hizmetleri sağlanabilir.

(2) Bu hizmetin yürütülebilmesi için baro bir veya birkaç avukatı görevlendirebilir. Görevlendirilen avukatlar bu hizmeti yerine getirmek zorundadırlar. Ancak haklı bir sebep olmaksızın görevlendirmeyi kabul etmeyen avukat, iki hafta içinde o iş için tarifede belirlenen ücreti baroya ödemek kaydıyla, bu işi yapmaktan çekinebilir.

(3) Hukuk Muhakemeleri Kanunu ve Ceza Muhakemesi Kanunu ile diğer kanunlardaki adli yardıma ilişkin hükümler saklıdır.

Avukatlık hizmet yardımı bürosu ve yönetmelik

MADDE 192- (1) Avukatlık hizmet yardımı, baro yönetim kurulları tarafından bu hizmetin yürütülmesi amacıyla oluşturulan bürolarca yerine getirilir.

(2) Büroların oluşumu, ücretlerin ödenmesi, hizmetin yerine getirilmesi, ilgili gelir ve giderlerin dağılımı, denetim, yıllık raporların hazırlanışı ve diğer konulardaki usul ve esaslar Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkartılacak yönetmelikte düzenlenir.

Büronun gelir ve giderleri

MADDE 193- (1) Büronun gelirleri şunlardır:

a) İki yıl öncesine ait kesin hesap sonuçlarına göre tespit edilen toplam miktarlar esas alınarak 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (1), (2) ve (3) sayılı tarifelere göre alınan harçların yüzde ikisi ile idarî nitelikteki para cezaları hariç olmak üzere para cezalarının yüzde ikisi,

b) Baroya düşecek paylar ile kamu ve özel kurum ve kuruluşlarından, il veya belediye bütçelerinden baroya yapılan yardımlar,

c) Bu amaçla yapılan her türlü bağışlar,

d) Avukatlık hizmet yardımı görevinden çekilen avukatların yatıracığı ücret,

e) Avukatlık hizmet yardımıyla görevlendirilen avukatın aldığı ücretin yüzde onu ile davadan haklı çıkan adli yardımdan yararlanan kişinin avukat ücretinden başka, yararlandığı kısmın yüzde beşi.

(2) Büronun giderleri şunlardır:

a) Avukatlık hizmet yardımıyla görevlendirilen avukatlara gerektiğinde ödenecek ücretler,

b) Büroda görevlendirileceklere ödenecek ücretler,

c) Büro giderleri ve diğer giderler.

(3) Avukatlık hizmet yardımı bürolarının gelir ve giderleri büro bütçesinin ayrı bölümlerinde gösterilir. Bu bölümde kalan gelir fazlasının bir sonraki yıla aynen aktarılması zorunludur.

(4) Birinci fıkranın (a) bendine göre hesaplanacak ödenek, Maliye Bakanlığınca her yıl Mart ayının sonuna kadar Türkiye Barolar Birliği hesabına aktarılır. Bu paralar, münhasıran avukatlık yardımı için kullanılır ve yılı içinde harcanmayan paralar, ertesi yıla aynen aktarılır. Bu paraların barolar arasındaki dağıtımı ve kullanılmasına ilişkin hususlar, Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkartılacak yönetmelikte düzenlenir.

(5) Maliye Bakanlığınca iki yıl öncesine ait kesin hesap sonuçlarına göre tespit edilen toplam tutarlar esas alınarak 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (1), (2) ve (3) sayılı tarifelere göre alınan harçların yüzde biri ile idarî nitelikteki para cezaları hariç olmak üzere para cezalarının yüzde biri; her yıl Mart ayının sonuna kadar Türkiye Barolar Birliği adına açılan hesaba aktarılır ve zorunlu müdafî ve vekil görevlendirme ile ilgili carî giderler bu hesaptan ödenir. Bu hesap, münhasıran zorunlu müdafî ve vekil görevlendirme ile ilgili carî giderler için kullanılır ve yılı içinde harcanmayan paralar, ertesi yıla aynen aktarılır. Bu paraların barolar arasındaki dağıtımı, harcanması ve bu hizmet için çalıştırılacak personele ilişkin hususlar, Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle Adalet Bakanlığı ile Türkiye Barolar Birliği tarafından birlikte çıkartılacak yönetmelikte düzenlenir.

ONİKİNCİ KISIM

Çeşitli Hükümler

Avukat ibaresinin kapsamı

MADDE 194– (1) Bu Kanunda geçen “avukat” terimi kapsamındaki hükümler, niteliğe uygun düştüğü ölçüde, avukatlık ortaklıkları ile avukatlık şirketleri hakkında da uygulanır.

Yönetmelik

MADDE 195- (1) Bu Kanunda düzenlenmesi yönetmeliğe bırakılan hususlar ile Kanunun uygulanabilmesi için yönetmelikte yer alması gereken diğer konuları kapsayan yönetmelikler Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu tarafından hazırlanarak Adalet Bakanlığına gönderilir.

(2) Yönetmelikler Adalet Bakanlığına ulaştığı tarihten itibaren iki ay içinde karar verilmediği veya onaylandığı takdirde kesinleşerek yürürlüğe girer. Ancak, Adalet Bakanlığı uygun bulmadığı yönetmelikleri bir daha görüşülmek üzere, gösterdiği gerekçeyle birlikte Türkiye Barolar Birliğine geri gönderir.

(3) Geri gönderilen bu yönetmelikler, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girer, aksi halde onaylanmamış sayılır ve sonuç Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığına bildirilir. Adalet Bakanlığının uygun bulmayıp bir daha görüşülmek üzere geri göndermesi üzerine Türkiye Barolar Birliğince verilen kararlara karşı, Adalet Bakanlığı idari yargı merciine başvurabilir. Barolar, kesinleşen kararları derhal yerine getirmeye mecburdurlar.

Değiştirilen hükümler

MADDE 196- (1) Tebligat Kanununun 1 inci maddesinde geçen “barolar” ibaresinden sonra gelmek üzere “, Türkiye Barolar Birliği” ibaresi eklenmiştir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 197- (1) 19/03/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunun sınav ve staja ilişkin hükümleri, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra hukuk fakültelerine kaydolunlar hakkında uygulanır.

(2) Birinci fıkra kapsamına girmeyenler hakkında 1136 sayılı Kanun hükümleri uygulanmaya devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Avukatla temsil zorunluluğuna ilişkin hükümler, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra açılacak dava ve takiplerde uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla görülmekte olan disiplin soruşturma veya kovuşturma dosyaları hakkında 1136 sayılı Avukatlık Kanunu hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 4- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak ilk olağan baro seçimleri 2016 yılının Ekim ayının ilk haftası içinde; Türkiye Barolar Birliği seçimleri ise 2017 yılının Mayıs ayının ilk haftası içinde yapılır. Mevcut organlar ve üyelerin görevleri belirtilen bu tarihlere kadar devam eder.

ALTERNATİF-

GEÇİCİ MADDE 4- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra seçilen baro başkanı, baro organ üyeleri ve delegelerin görev süresi, seçildikleri tarihe bakılmaksızın, 2016 yılı Ekim ayının ilk haftasında yeni seçilenlerin göreve başlamasına kadar devam eder.

(2) 2016 yılı Ekim ayının ilk haftasında tüm barolarda başkan, organ üyeleri ve Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu üyeliği için dört yıllığına seçim yapılır.

(3) Türkiye Barolar Birliğinde bu Kanun hükümlerine göre yapılacak seçimler 2017 yılının Mayıs ayının ilk haftası içinde yapılır. Türkiye Barolar Birliği Başkanı ile Yönetim Kurulu, Disiplin Kurulu ve Denetim Kurulu üyelerinin görevleri belirtilen bu tarihe kadar devam eder.

GEÇİCİ MADDE 5- (1) Bu Kanun gereği çıkartılması gereken yönetmelikler, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç altı ay içinde yayımlanır.

(2) Avukatlık asgari ücretinin belirlenmesine ilişkin yönetmelik ve tarifinin yayımlandığı tarihe kadar, mevcut avukatlık asgari ücret tarifesi hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 6- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla, 1136 sayılı Avukatlık Kanun hükümleri gereği dava vekilliği yapma hakkı kazanmış olanların bu hakları saklıdır.

GEÇİCİ MADDE 7- (1) 1136 sayılı Avukatlık Kanununa, 25/06/2002 tarihli ve 4765 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle eklenen, geçici 20 nci madde hükmü çerçevesinde öğretmenlik görevi ile avukatlık mesleğinin birlikte yapanlar hakkında bu Kanunun 6 ncı maddesi hükmü uygulanmaz.

Yürürlük

MADDE 198- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 199- (1) Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde yargı ile ilgili sorunların çözümü için farklı çalışmalar ve düzenlemeler yapılmaya çalışılmaktadır. Ancak, bu sorunların temelinde insan unsuru olduğu gibi, çözümünün de yine insan unsuruyla mümkün olduğu açıktır. Zira, yargılamada hak arayışı içinde olanlar ve hakkın muhatapları insandır; hakkı savunacak olanlar insandır; keza hak üzerinde karar verecek olanlar da insandır. İnsan kalitesini artırmadan ve onu göz ardı ederek ortaya konulacak her çözüm, eksik çözüm olacak ve istenen sonucu sağlayamayacaktır.

İnsan unsurunun önemi sebebiyle, hukuka ilişkin meslek alanlarında, diğer mesleklerden farklı olarak bir takım bağlayıcı etik kurallar ve değerler tespit edilmiştir. Bu kurallar ve değerlerin kağıt üstünde kalmaması için, meslekî faaliyeti sürdürenlerin bunların gereklerini yerine getirecek donanım, bilgi, eğitim ve yetkinlikte olması gerekir.

Hukukun, sav-savunma-karar üçgeni içinde, insan unsuru olarak hâkim-savcı-avukatların nitelikleri ne kadar yüksek olursa, yargının kalitesi de o kadar yüksek hale gelecek, sorunlar o ölçüde azalacak, çözümler o ölçüde kolaylaşacaktır. Hukuk alanında temel meslekler olan hâkimlik, savcılık ve avukatlık konusunda bir çok uluslararası düzenleme yapılmış, bu düzenlemeler ve bunlara bağlı iç hukuk düzenlemeleriyle hâkimlerin, savcılarının ve avukatların niteliklerinin artırılması ve ifa ettikleri görevlere uygun donatılmaları; ayrıca, hukukun sağlıklı işleyebilmesi için meslekî güvencelerinin sağlanması amaçlanmıştır. Şüphesiz burada temel amaç, bu meslek gruplarına ayrıcalık sağlamak değil, toplumun temeli olan hukuk ve adalet hizmetinin üzerinde tereddüt duyulmadan, onun uygulayıcıları eliyle sağlıklı bir şekilde yürütülmesidir.

Başta Anayasa Mahkemesi kararları olmak üzere, farklı yargı kararları ve doktrinde de çok sık zikredildiği üzere, hukuk devletinin olmazsa olmazlarının başında “bağımsız yargı”, yargının olmazsa olmaz koşulu olarak da gerçek anlamda bir “savunma” gelmektedir. Bugün geline nokta Anayasanın 2 nci maddesinde de belirtilen insan haklarına saygılı demokratik bir hukuk devletinin en önemli göstergelerinden biri, savunmaya verilen değerdir. Adaletli ve gerçek bir yargılama, ancak savunmanın ve onun somut kullanıcısı olan avukatın yetkinliği ve etkinliğiyle ölçülebilir. Sağlıklı bir savunma olmadan adil yargılama ve hukukî dinlenme hakkı gerçekleştirilemez.

Savunmanın, bağımsız yargı içinde tam anlamıyla yerini bulabilmesi ancak, savunma görevini üstlenen avukatların bu görevi tam olarak yapabilmelerine, bu donanıma sahip olabilmelerine, savunma mesleğinin hak ettiği değere ve mesleğin sağlıklı bir kurumsal yapıya kavuşturulmasına bağlıdır. Avukatın yetkinliği, seçkinliği ve etkinliği arttıkça, yargı da saygınlık kazanacak ve yargının birçok sorunu daha kolay çözümlenebilecektir. Dosyasını iyi hazırlayan, hukukî nitelendirmeyi tam yapan, meslek etiğine uyan bir avukatın, yargılamada yargı organlarının işini önemli ölçüde kolaylaştıracağı çok açıktır. Bu sebeple, savunma ve savunma mesleğini yerine getiren avukatların kalitesi, yetkinliği ve etkinliği, sadece meslekî bir sorun olmayıp, onun çok ötesinde ve üzerinde adil yargılama, adaletin gerçekleşmesi ve kamu yararı ile doğrudan ve vazgeçilmez bir bağ içindedir. Yine Anayasa Mahkemesi kararlarında vurgulandığı üzere, güçlü ve bağımsız savunma mesleği, hukukun üstünlüğünün, hukuksal uzlaşmanın, adil yargılama duygusunun ve toplumsal barışın güvencesi olup bu değer ancak yetkin bağımsız savunucularla teminat altına alınabilir.

Son yıllarda hâkim ve savcılarının yetişmesi, eğitimi ve uzmanlaşması için çalışmalar yapılmasına, bu mesleklere girişin ciddî sınavlara tâbi tutularak mesleğe kabulün çifte eleme yöntemi ile gerçekleşmesine rağmen, avukatlar bakımından yetkinliği ve kaliteyi ölçecek hiçbir değerlendirme olmadan mesleğe kabul gerçekleşmektedir. Yargının bir ayağını güçlendirirken diğerini zayıf bırakmanın total ve aksak bir yargı sonucu doğuracağı kuşkusuzdur. Avukatlığın kalite sorunu, aslında yargının kalite sorunudur. Nitekim, avukatlık sınavını yürürlükten kaldıran kanun hükmünü iptal eden Anayasa Mahkemesi de temelde burada zikredilen gerekçelere dayanmıştır.

Bugün Avukatlık Kanunu ve avukatlık uygulamamız birçok yönden çağdaş hukuk sistemlerinin gerisinde kalmış, bunun sonucu olarak da Ülkemiz avukatları hem savunma mesleğinin icrasında hem de Dünyadaki hukukçularla rekabette pek çok sorunla boğuşur hale gelmiştir. Avukatlık mesleğinin hem günlük uygulama içinde hem de kurumsal olarak birçok sorunla uğraştığı bilinmektedir. Bu sorunların bir kısmı doğrudan yargı sorunlarıyla ilgili olmakla birlikte, bir kısmı da mesleğin kendisiyle ilgilidir.

Son yıllarda Ülkemizde hukuk alanında farklı düzenleme yapılmış, temel kanunlar yenilenmiştir. Ancak, hukukun insan unsuru ile ilgili düzenlemeler tam olarak yapılmadıkça ve bu konuda uygulamada ilerleme sağlanamadıkça, diğer düzenlemelerden de istenen sonucu almak mümkün değildir. Tüm bu sebeplerle avukatlık alanında yeni bir düzenleme yapılması, hem sistematik hem de içerik olarak birçok yönden sorunlar bulunan Avukatlık Kanununun yerine yeni bir kanun yapılması zorunluluğu doğmuştur. Bu çerçevede, Adalet Bakanlığı ve Türkiye Barolar Birliği başta olmak üzere ilgililerin yer aldığı bir Bilim Komisyonu oluşturularak yeni bir Avukatlık Kanunu hazırlanması amaçlanmıştır. Bilim Komisyonu kendi içinde bir Alt Komisyon oluşturarak bu çalışmayı yürütmüştür.

Bilim Komisyonu çalışmalarında, konuyla ilgili önceki çalışmalar, Türkiye Barolar Birliğinin hazırladığı önceki metinler, baroların bu konudaki görüşleri, uluslararası metinler ve farklı ülke örnekleri ile bu konuda yapılan diğer çalışmalar değerlendirilmiş, konuyla ilgili Anayasa Mahkemesi kararları dikkate alınmıştır.

Bu çerçevede, özellikle avukatlık sınavını kaldıran kanun hükmünün Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesi oldukça yol göstericidir. Zira, Anayasa Mahkemesi iptal gerekçesinde, avukatlık sınavının kaldırılmasını, Anayasanın değiştirilemez nitelikteki 2 nci maddesi ile hak arama hürriyeti ve adil yargılanma hakkını düzenleyen 36 ncı maddesine aykırı bulmuştur. Böyle bir durumda, avukatlık sınavına ilişkin bir düzenlemenin yapılması, hukuka saygılı bir devlet içinde, hukukî ve anayasal bir zorunluluk haline gelmiştir.

19/03/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu, kabul edildiği dönem için birçok yenilik taşısa da bugün artık ihtiyaçlara cevap vermediği gibi, avukatlıkla ilgili bazı konular da Kanunda yer almamaktadır. Kanunun zaman içinde eskijen hükümleri gözden geçirilmiş, sorunlar tespit edilerek giderilmeye çalışılmış, yeni ve güncel ihtiyaçlara uygun düzenlemeler yapılmıştır. Mevcut düzenlemede sorunlu olmayan konularda düzeltici düzenlemeler yapılmış, sorunlu veya hakkında düzenleme olmayan konularda yeni hükümler getirilmiştir. Birçok uluslararası metin gözden geçirilmesine rağmen, ortaya çıkartılan metin Türk hukukuna özgü bir çalışmadır. Bir yandan uluslararası standartlar ve kurallar dikkate alınmış, diğer yandan Ülkemiz hukuk hayatının ve avukatlık mesleğinin gereklerine uygun hükümler getirilmesine çalışılmıştır.

Ayrıca, Kanunun sistematik yapısında da bazı sorunlar mevcuttur. Yapılan düzenlemeyle, sistematik yönden tutarlı ve uyumlu bir çalışma yapılması amaçlanmıştır.

Düzenlemede kavram, terim, kurum ve ifade bütünlüğü dikkate alınarak uyumlu bir yapı oluşturulmuştur.

Kanunda gerçekleştirilen en önemli yenilikleri şu şekilde belirtmek mümkündür:

1- Kanunun sistematik yapısı, meslekî faaliyete uygun olarak tamamen yenilenmiştir. Bu kapsamda, düzenleme oniki kısımdan oluşmaktadır. Birinci Kısımda temel ilkelere yer verilmiş, İkinci Kısımda avukatlık mesleğine kabul, Üçüncü Kısımda avukatın hak yetki ve ödevleri, Dördüncü Kısımda avukatlık sözleşmesi, Beşinci Kısımda çalışma türleri, Altıncı Kısımda avukatlık bürosu ve avukatın faaliyetini yürütmesi, Yedinci Kısımda baro levhası ve avukatlık listesi, Sekizinci Kısımda ceza soruşturması ve kovuşturması, Dokuzuncu Kısımda disiplin hükümleri, Onuncu Kısımda meslek örgütlenmesi, Onbirinci Kısımda adlî müzaheret, Onikinci Kısımda çeşitli hükümler düzenlenmiştir.

2- Avukatlığın kapsamı, niteliği ve amacı, avukatlık yapısını güçlendirecek şekilde ortaya konulmuştur. Avukatlıkta mesleğe kabul bakımından oldukça önemli ve yeni düzenlemeler yapılmıştır. Bu çerçevede, mesleğe kabul şartları gözden geçirilmiş, avukatlıkla bağdaşan işler ve mesleğe kabule engeller, güncel tartışmalar dikkate alınarak düzenlenmiştir.

Mesleğe kabulde, ruhsat alınmasına ve avukat unvanının kazanılmasına kadar süreç ile mesleğin fiilen yürütülmesi için bir baroya kaydolma birbirinden ayrılmıştır. Ancak, mesleğin fiilen yürütülmesi, hak ve yetkilerin tam olarak kullanılması için baroya kaydolmak gerekmektedir.

Mesleğe kabulde yapılacak işlemler de daha basit ve takibi kolay şekilde düzenlenmiştir.

3- Avukatlık yemini, önceki şeklinin özü ve ifadeleri korunmakla birlikte, savunma mesleğinin bağımsızlık ve kutsallığına yaraşır şekilde yeni bir şekle kavuşturulmuştur.

4- Düzenlemeyle getirilen önemli yeniliklerin başında, konuyla ilgili Anayasa Mahkemesi kararının da bir gereği olarak, avukatlık stajına kabul ve stajdan sonra mesleğe kabul ile ilgili sınav gelmektedir.

5- Avukatların kabul edecekleri stajyer sayısının sınırlanması benimsenmiştir.

6- Staj tamamen yeniden düzenlenmiş, staj süresi iki yıla çıkartılmış, bu sürenin son bir yılında kademeli olarak stajyerin belirli yetkileri kullanması, özellikle son yılında yanında staj yaptığı avukatın nezareti altında işleri doğrudan takip etmesi sağlanmıştır.

7- Stajyerlerin asgarî ücretten az olmayan ücret almaları, sosyal güvenlikleri ve diğer hakları da güvenceye kavuşturulmuştur.

8- Avukatların hak, yetki ve ödevleri yeniden ve sistematik bir bütünlük içinde düzenlenmiştir. Meslekî ödevler net bir şekilde düzenlenmiştir.

9- Avukatlık sözleşmesi bakımından, uygulamadaki sorunlar dikkate alınarak tarafların hak ve yükümlülükleri yeni bir çerçeveye kavuşturulmuştur.

10- Anayasaya uygunluğu kabul edilip daha etkin hak aramanın yolu olarak kabul edilen avukatla temsil zorunluluğu getirilmiştir ki, bu getirilen en önemli yeniliklerden biridir.

11- Uygulamada önemli bir sorun olan hem avukatlar hem de yargı organları için engel teşkil eden, avukatın bilgi ve belge toplama yetkisi kapsamlı şekilde düzenlenerek daha açık düzenleme yapılmıştır.

12- Sorunlu bir konu olan avukatın bilgi vermesi ve aydınlatma ödevinin sınırları netleştirilmiştir.

13- Avukatlık asgari ücret tarifesinin, tavanını aşan bir ücretin kararlaştırılması halinde tavan ücretin, tarifenin altında kalan bir ücret kararlaştırılması halinde ise asgari ücret tarifesi hükümlerinin uygulanacağı ilkesi benimsenmiştir.

14- Avukatlar bakımından önemli bir sorun olan ücret konusunda önemli hükümler getirilmiştir. Ücretin dörtte birinin peşin ödenmesi şart koşulmuş, bu peşin ödeme yapılmadıkça işe başlanmaması belirtilmiştir.

14- Kamu avukatlarının temsil ettikleri davalarda idare lehine hükmedilen vekalet ücretlerinin kamu avukatına ait olacağı düzenlenmiş, bunun aksine düzenleme yapılamayacağı vurgulanmıştır.

16- Avukatın ücret alacağı, İcra ve İflâs Kanunu çerçevesinde, birinci derecede imtiyazlı olarak kabul edilmiştir.

17- Yargılama sonunda karşı tarafa yükletilecek ücret bakımından, duruma göre Tarifedeki alt sınırın üzerine çıkılması mümkün hale getirilmiştir.

18- Avukatlık faaliyetinin yürütüldüğü avukatlık bürosu açıklığa kavuşturulmuş, büronun niteliği, büroda çalışacak kişiler yeniden düzenlenmiş, avukatlık faaliyetiyle ilgili olarak önemli bir sorun olan reklam ve tanıtım, hem güncel ihtiyaçlara cevap verecek çerçeveye kavuşturulmuş hem de avukatlık mesleğine yakışmayacak şekilde reklam ve tanıtımı engelleyecek sınır çizilmiş, yargı ve icra, infaz organlarında avukatlara ayrılacak yerler daha net olarak belirtilmiştir.

19- Avukatın faaliyeti içinde uzman avukatlık kabul edilerek avukatlığın niteliğinin artırılması amaçlanmış, yabancı ülkelerde faaliyet gösterme düzenlenmiştir.

20- Önemli diğer bir sorun olan yabancı avukatlık bürolarının faaliyeti yeniden düzenlenmiştir.

21- Avukatın çalışma türleri netleştirilerek bireysel avukatlık, ortak avukatlık, avukatlık şirketi, ücretli avukatlık, kamu avukatları ayrıca düzenlenmiştir.

Bu çerçevede, özellikle Ülkemizde kurumsal avukatlık yapılarının oluşmaması, güçlü ve kurumsal yabancı avukatlık büroları karşısında Ülkemiz avukatlarının yeterli organizasyona sahip olmaması önemli bir sorundur. Bugüne kadar avukatlık şirketleri istenen seviyede kurulamamış ve kalıcılık sağlanamamıştır. Bunlar da dikkate alınarak avukatlık şirket yapısı, Türk Ticaret Kanunu ile de uyumlu, ancak avukatlık faaliyetinin gereklerine uygun bir yapıya kavuşturulmuş, bu şirketlerin devamlılığını sağlayacak hükümlere yer verilmiş, avukatlık faaliyeti çerçevesinde şube açılması düzenlenmiştir.

Ücret karşılığı bir avukatla birlikte çalışan avukatların durumu açık olarak düzenlenmiştir. Bu avukatların ücret hakları teminat altına alınarak belirli bir miktarın altında ücret almaları engellenmiştir.

Kamu avukatlarının niteliği ve çalışma çerçevesi, avukatlık mesleğine uygun olarak ve avukatların haklarını koruyucu şekilde yeni bir yapıya kavuşturulmuştur.

22- Avukatlık levhası ve avukatlık listelerinin tutulması, yeni düzenlemelerle uyumlu şekilde yeniden ele alınmıştır. Levhadan silinme ve bu konuda yapılması gereken işlemler, özlük dosyalarına ilişkin hususlar da yeniden düzenlenmiştir.

23- Avukata karşı suç işlenmesi ve avukatın suç işlemesi, avukatlık yetkilerinin başkası tarafından kullanılması halleri, uygulamadaki şikâyetler ve uygulamalar göz önünde bulundurularak yeniden düzenlenmiştir.

24- Uygulamada disiplin işlemleri ile ilgili farklı sorunlarla karşılaşılmaktadır. Bu sebeple, disiplin hükümleri belirli yönlerden yeniden ele alınmıştır. Sırasıyla ağırlığına göre uyarma, disiplin para cezası, kınama, meslekten geçici yasaklama ve meslekten çıkarma cezaları belirlenmiştir. Burada kınama cezası ile disiplin para cezası sonuçları da dikkate alınarak ağırlık bakımından yer değiştirmiştir.

25- Yeni düzenlemede avukatlık meslek örgütleri olarak barolar ve Türkiye Barolar Birliğinin nitelik ve görevleri belirlenerek, etkinlikleri artırılmaya çalışılmıştır.

26- Her il merkezinde bir baro kurulması esası benimsenmiştir.

27- Barolardaki organların yapıları temelde korunmuş, ancak oluşumunu ve etkin çalışmasını sağlayacak hükümlere yer verilmiştir.

Türkiye Barolar Birliği'nin bir meslek örgütü olarak ana yapısı korunmuş, baro başkanlarından oluşan başkanlar kurulu şeklinde istişarî bir organ da kurulmuştur. Böylece kanun gereği barolardan oluşan Türkiye Barolar Birliğinin, kendisini oluşturulan barolarla kurumsal bağı da tam olarak sağlanmıştır.

28- Adli yardım, bir yandan 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunundaki düzenlemeyle uyumlu hale getirilmeye çalışılırken, diğer yandan da baroların adli yardım faaliyetlerinin etkin ve amacına uygun şekilde yürütülmesi amaçlanmıştır.

29- Alt düzenleme olarak birçok yerde yönetmelik düzenlemesi yapılması öngörülerek, bu konuda yetki Türkiye Barolar Birliğine verilmiştir. Böylece, ihtiyaçlara uygun ve bağımsız şekilde bir meslek örgütü olarak Türkiye Barolar Birliğine düzenleme yapma imkânı tanınmıştır. Bu durum, avukatlığın kendi iç dengeleri ile daha etkin yürütülmesini de sağlayacaktır.

30- Avukatlık Kanunu bakımından gerek önceki düzenlemelerdeki intibakların sağlanması gerekse yeni düzenlemeyle karşılaşılabilecek sorunların önüne geçilmesi amacıyla geçiş hükümlerine yer verilmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1– Maddeyle Kanunun amaç ve kapsamı düzenlenmektedir.

Kanunla avukatlık mesleğinin niteliği, amacı, avukatlık mesleğine kabul, avukatın hak ve yükümlülükleri, avukatlık faaliyetinin yürütülmesine ilişkin esas ve usuller, avukatın tabi olacağı disiplin ve ceza kuralları ile avukatlık mesleğine ilişkin kurumsal yapının düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 2– Maddeyle, avukatlık mesleğinin niteliği düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 1 inci maddesine karşılık gelmektedir.

Avukatlık, yargı erki içinde, bağımsız savunmayı temsil eden kamu hizmeti niteliğinde bir meslek olup yargının kurucu unsurlardan olan bağımsız savunmayı serbestçe ve eşitlik ilkesine göre temsil eder. Yeni bir hüküm olarak avukatlık mesleğinin ticarî bir faaliyet sayılmayacağı vurgulanmaktadır.

MADDE 3– Maddeyle avukatlık mesleğinin amacı düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 2 nci maddesine karşılık gelmektedir.

İlave olarak alternatif uyuşmazlık çözüm mercileri önünde de görev yapmasına vurgu yapılmaktadır.

MADDE 4– Maddeyle avukatlık mesleğine kabul şartları düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 3 ve 4 üncü maddelerine karşılık gelmektedir.

Yeni bir hüküm olarak mesleğe kabul şartları arasına avukatlığa kabul için yapılacak sınavda başarılı olma koşulu getirilmektedir.

Öte yandan, maddede sayılan hukuk mesleklerini yapanların avukatlığa kabul edilmesi halinde, daha önce yaptıkları mesleklerde geçirdikleri sürenin, avukatlık meslek kıdeminin hesaplanmasında dikkate alınması öngörülmektedir.

MADDE 5– Maddeyle avukatlık mesleğine kabule engel hususlar düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 5 inci maddesine karşılık gelmektedir.

MADDE 6– Maddeyle avukatlık mesleğiyle bağdaşan işler düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 11 ve 12 nci maddelerine karşılık gelmektedir.

Avukatlar mesleğin onuruyla bağdaşmayan iş ve faaliyetler yapamayacaktır. Yine kural olarak mesleklerinden başka gelir veya kazanç getirici hiçbir görev, iş, faaliyet veya hizmet yapamayacaklardır.

Ancak avukat, mesleği ile beraber ikinci fıkrada bentler halinde sayılan işleri yapabileceklerdir. Bu bağlamda avukatlar kadroya bağlı olmaksızın eğitim ve öğretim kurumlarında hukuk alanında ders verebilecek, arabuluculuk, uzlaştırıcılık, patent ve marka vekilliği yapabileceklerdir.

Yükseköğretim kurumlarının kadrolarında bulunan profesör, doçent ve yardımcı doçentler, bu Kanunda belirtilen şartlar dışında başkaca bir şart aranmaksızın avukatlık yapabilecek veya bir avukatlık şirketinin ortağı olabileceklerdir.

Milletvekilleri, milletvekilliği süresince avukatlık faaliyeti yürütemeyecekler ancak bir avukatlık şirketinin ortağı olabileceklerdir.

MADDE 7– Maddeyle avukatlık mesleğine kabul edilmek ve ruhsat almak için yapılacak başvuru düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 6 ve 7 nci maddelerine karşılık gelmektedir.

Gerekli şartları taşıyanların, stajlarını tamamladıkları baroya, avukatlık mesleğine kabul ve avukatlık ruhsatı verilmesi için bir dilekçeyle başvurmaları öngörülmektedir. Başvuruyu alan baronun yönetim kurulu, ilan süresinin sona ermesinden itibaren bir ay içinde mesleğe kabul ve ruhsat verilmesi talebi hakkında gerekçeli olarak kabul veya ret kararı verecektir.

İstenmesi halinde mesleğe kabul ve ruhsat verilmesi işlemi ile baro levhasına kayıt işlemi birlikte de yapılabilecektir.

MADDE 8– Maddeyle avukatlık mesleğine kabul ve ruhsat verilmesi talebinin kabulü halinde yapılacak işlemler düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 8 inci maddesine karşılık gelmektedir.

İlgili baro tarafından talebin kabulüne karar verilmesi halinde, gerekçeli karar ve dosya, Türkiye Barolar Birliğine gönderilecektir. Türkiye Barolar Birliği, bir ay içinde, dosya üzerinden yapacağı inceleme sonunda, gerekçeli olarak mesleğe kabul ve ruhsat verilmesi kararını uygun bulma veya uygun bulmama kararı verecektir. Türkiye Barolar Birliğinin bu kararları bir ay içinde Adalet Bakanlığına gönderilecektir.

MADDE 9– Maddeyle avukatlık mesleğine kabul ve ruhsat verilmesi talebinin reddi halinde yapılacak işlemler düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 8 inci maddesine karşılık gelmektedir.

Baro yönetim kurulunun, avukatlık mesleğine kabul ve ruhsat verilmesi talebinin reddine ya da kovuşturma sonuna kadar beklenmesine gerekçeli olarak karar verebilmesi, bu kararın başvurana tebliğ edilmesi öngörülmektedir.

Bu durumda başvuranın, ret kararına karşı iki hafta içinde Türkiye Barolar Birliğine itiraz edebilmesi benimsenmektedir. Türkiye Barolar Birliği, itiraz üzerine dosya üzerinden yapacağı inceleme sonunda, gerekçeli olarak karar verecek ve bir ay içinde Adalet Bakanlığına gönderecektir.

Mesleğe kabul ve ruhsat verilmesi talebinin reddine veya kovuşturma sonuna kadar beklenmesine dair kararlar kesinleşirse, ilgili baronun, başvuranın adını diğer barolara ve Türkiye Barolar Birliğine bildirmesi ve bu halde ret ve bekleme sebepleri ortadan kalkıncaya kadar hiçbir baronun o kişiyi levhasına yazamaması öngörülmektedir.

MADDE 10– Maddeyle avukatlık mesleğine kabul ve ruhsat verilmesi talep ve kararlarıyla ilgili Adalet Bakanlığının yapacağı işlemler düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 8 inci maddesine karşılık gelmektedir.

Adalet Bakanlığı, kendisine ulaşan Türkiye Barolar Birliği kararlarını iki ay içinde inceleyerek, gerekçeli olarak karar verecektir. Adalet Bakanlığınca süresi içinde karara bağlanmadığı ya da verilen kararın onaylandığı hallerde Türkiye Barolar Birliğinin kararının kesinleşmesi öngörülmektedir.

Adalet Bakanlığının uygun bulmadığı kararlar ise bir daha görüşülmek üzere, Türkiye Barolar Birliğine geri gönderilecektir. Geri gönderilen bu kararlar, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış, aksi halde onaylanmamış sayılacaktır. Verilen bu kararlara karşı, duruma göre ilgililerin yargı yoluna başvurulabilmesi öngörülmektedir.

MADDE 11– Maddeyle, ruhsatnamenin verilmesi ve yemin düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 9 uncu maddesine karşılık gelmektedir.

Avukatlık mesleğine kabul edilene, ilgili baro tarafından ruhsatname verilmesi öngörülmektedir. Ayrıca maddede, ruhsatnamenin şekli ve kimin imzasını taşıyacağı belirtilmektedir. Yine, ruhsatnamenin verilmesi sırasında yapılacak yemin düzenlenmektedir. Avukatlık mesleğine kabul edilme anı, ruhsatnamenin verildiği an olarak öngörülmektedir.

Her ne kadar ruhsatnamenin verilmesi ile kişi avukatlık mesleğine kabul edilmiş olsa da, avukatlık unvanını kullanabilmesi, avukatlık kimliği alabilmesi, fiili avukatlık yapabilmesi ve diğer hak ve yetkilerini kullanabilmesi için bir baro levhasına kayıt zorunluluğu öngörülmektedir.

MADDE 12– Maddeyle resmi kimlik düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 9 uncu maddesine karşılık gelmektedir.

Avukat ve avukat stajyerlerine resmi bir kimlik verilmesi, bu kimliğin şekil ve süresinin Türkiye Barolar Birliği tarafından belirlenmesi ve bu kimliklerin kurum ve kuruluşlar nezdinde resmî kimlik sayılması öngörülmektedir.

MADDE 13– Maddeyle avukatlık stajına kabul sınavı düzenlenmektedir.

Hukuk fakültesini bitiren ve Kanunda öngörülen şartları taşıyanların, avukatlık stajına kabul edilebilmesi için Adalet Bakanlığı tarafından yapılacak veya Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezine ya da uygun görülecek bir kuruma yaptırılacak yazılı sınava girmesi ve bu sınavda başarılı olması öngörülmektedir.

Bu sınavın, yılda en az iki defa yapılması düzenlenmektedir.

MADDE 14– Maddeyle, avukatlık stajı sonunda yapılacak avukatlığa kabul sınavı düzenlenmektedir.

Avukatlık stajının sonunda, stajyerin yeterliliğinin değerlendirilmesi ve avukatlığa kabulü için yazılı bir sınav yapılması, bu sınavın Adalet Bakanlığı tarafından yapılması veya Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezine ya da uygun görülecek bir kuruma yaptırılması ve bu sınavın yılda en az iki defa yapılması öngörülmektedir.

MADDE 15– Maddeyle avukatlık stajına kabul sınavı ile avukatlığa kabul sınavına ilişkin esas ve usullerin Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikte düzenlenmesi öngörülmektedir.

MADDE 16– Maddeyle avukatlık stajı düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 15, 16, 18 ve 20 nci maddelerine karşılık gelmektedir.

Avukatlık stajına kabul sınavında başarılı olup gerekli koşulları taşıyanların, staj yapmak istedikleri baroya başvurmaları, baronun staj başvurusu hakkında karar vermesi ve bu kararlara karşı yargı yoluna başvurulabilmesi düzenlenmektedir.

Staja kabul edilenlerin avukatlık stajını, bir baro bünyesinde, bir avukat veya avukatlık şirketi nezdinde ve sorumluluğu altında yapması öngörülmektedir.

Staj süresi iki yıl olarak belirlenmektedir. Bu sürenin ilk altı ayının yargı mercileri ile gerekli görülen kurum ve kuruluşlarda; kalan kısmının ise en az beş yıl kıdemi olan bir avukatın sorumluluğunda yapılması benimsenmektedir.

Stajın daha verimli geçmesini temin amacıyla bir avukatın nezdinde ve sorumluluğu altında en fazla üç adayın staj yapabildiği öngörülmektedir.

Avukatlık stajının gereklerini yerine getirmek, staja ilişkin zaman dilimlerinde görevlerini yapmak ve mesleğin onuruna uygun olmak şartıyla staj süresinde memur, işçi veya sözleşmeli olarak başka bir işte çalışabilmesine imkân tanınmaktadır.

Türkiye Barolar Birliğinin uygun göreceği şekilde ve toplamda bir yılı geçmeyecek sürede, stajyerlerin yurt dışındaki mesleki kurum ve kuruluşlar ile eğitim kurumlarında geçirdikleri sürelerin de staj süresinden sayılması benimsenmektedir.

Stajyerin haklı bir sebebinin bulunması ve talebi halinde, ilgili baro tarafından, stajın üç yılı geçmemek üzere, dondurulmasına karar verilebilmesi öngörülmektedir.

Stajyerin, gerek ilgili baronun ve gerekse Türkiye Barolar Birliğinin düzenlediği eğitim programlarına katılmasının zorunlu olması benimsenmektedir.

MADDE 17– Maddeyle avukatlık stajyer listesi düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 21 inci maddesine karşılık gelmektedir.

Her baronun kendi bölgesinde staj yapanların bir liste tutması öngörülmektedir.

Avukatlık stajının listeye yazılma ile başlaması ve stajın başarıyla tamamlanmasıyla sona ermesi benimsenmektedir.

MADDE 18– Maddeyle avukatlık stajının yapılması düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 23 üncü maddesine karşılık gelmektedir.

Stajın, Kanunda belirtilen süre ve şekilde yapılması, haklı nedenlere dayanarak staja devam edilemeyen günlerin tamamlanması, stajyere bir ayı aşmamak üzere izin verilebilmesi öngörülmektedir.

MADDE 19– Maddeyle stajyerin hak ve ödevleri düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 23 üncü maddesine karşılık gelmektedir.

Stajyere ödev olarak, avukatla birlikte duruşmalara katılma, avukatın mahkemeler ve idari makamlardaki işlerini yapma ve yardım etme, dava dosyaları ve yazışmaları düzenleme,

ilgili baro ve Türkiye Barolar Birliği tarafından düzenlenen eğitim çalışmalarına katılma yükümlülüğü öngörülmektedir.

Hak olarak ise staj süresince, genel sağlık sigortası yaptırılması, talep halinde staj süresince Türkiye Barolar Birliği tarafından kredi verilmesi, stajın ilk altı aylık dönemi hariç olmak üzere, nezdinde staj yaptığı avukat veya avukatlık şirketi tarafından her yıl için tespit edilen bir aylık net asgari ücretten az olmamak üzere aylık ücret ödenmesi, staj süresinde, avukatlık stajıyla bağdaşan ve mesleki gelişimine katkı sağlayan işler yapabilmesi ve yıllık iki hafta izin kullanabilmesi öngörülmektedir.

Staj süresinin verimli geçirilip geirilmediğinin ilgili baro tarafından denetlenmesi öngörülmektedir.

MADDE 20– Maddeyle staj raporları düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanununun 24 üncü maddesine karşılık gelmektedir.

Stajyer hakkında yanında staj gördüğü hâkimler, savcılar ve ilgili kurum amirleri ile nezdinde staj yaptığı avukat tarafından, stajyerin mesleki ilgisi ve meslek ilkelerine uygun davranıp davranmadığı hakkında raporlar düzenlenmesi öngörülmektedir.

Bu raporların gerekli görülen diğer bilgi ve belgelerle birlikte ilgili baro tarafından stajyer hakkında tutulan özlük dosyasına konulması kabul edilmektedir.

MADDE 21– Maddeyle stajın değerlendirilmesi ve denetimi düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanununun 25 inci maddesine karşılık gelmektedir.

Stajla ilgili hazırlanan raporlar incelenmek suretiyle ilgili baro yönetim kurulu tarafından stajın altı aya kadar uzatılmasına ya da staj bitim belgesi verilmemesine yönelik karar alınabilmesi öngörülmektedir. Bu kararlara karşı yargı yoluna gidilebilmesi benimsenmektedir. Stajyer hakkında, avukatlara ilişkin disiplin hükümlerinin, uygun olduğu lde kıyasen uygulanması kabul edilmektedir.

MADDE 22– Maddeyle stajyerin yapabileceği işler düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanununun 26 ve 46 ncı maddelerine karşılık gelmektedir.

Stajyerin, avukat nezdinde staja başladıktan sonra, avukatın yazılı muvafakatıyla ve onun gözetimi ile sorumluluğu altında, sulh mahkemeleri ve icra mahkemelerinde avukatın takip ettiği dava ve işlerle ilgili duruşmalara katılabilmesi, icra müdürlüklerindeki işleri yürütebilmesi öngörülmektedir.

Stajyerin, stajın son bir yılında, avukatın verdiği yazılı muvafakatla idare mahkemeleri, sulh mahkemeleri, asliye mahkemeleri ve icra mahkemeleri ile icra müdürlüklerinde işlemleri kendisinin yapabilmesi ve duruşmalara katılabilmesi benimsenmektedir.

MADDE 23– Maddeyle stajyerin yapabileceği işler düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanununun 27 ncı maddesine karşılık gelmektedir.

Staj süresince stajyere Türkiye Barolar Birliğince kredi verilebilmesi öngörülmektedir.

MADDE 24– Maddeyle staja ilişkin esas ve usuller ile diğer hususların Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkartılacak yönetmelikte düzenlenmesi öngörülmektedir.

MADDE 25– Maddeyle avukatın haklarını kullanırken ve görevlerini yerine getirirken tabi olacağı genel ilkeler düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 34 üncü maddesine karşılık gelmektedir.

Avukatların, haklarını kullanırken ve görevlerini yerine getirirken, mesleğe yakışır bir şekilde özenli, doğru ve onurlu davranmaları, mesleki faaliyetlerinde ve mesleki faaliyetleri dışında unvanının gerektirdiği saygı ve güveni zedelememek ve Türkiye Barolar Birliğince belirlenen meslek kurallarına uymakla yükümlü olmaları öngörülmektedir.

MADDE 26– Maddeyle avukatın müvekkili temsil edebilmesi için gerekli olan vekaletname düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 56 ncı maddesine karşılık gelmektedir.

Avukatın, bir iş veya davada müvekkilini temsil edebilmesi için vekâletname alması öngörülmektedir. Vekaletnamenin biçim ve içeriğinin Türkiye Barolar Birliği ile Türkiye Noterler Birliği tarafından hazırlanması benimsenmektedir.

Tebliğatlarda vekaletnamede ya da avukatlık sözleşmesinde gösterilen adreslerin esas alınacağı belirtilmektedir.

MADDE 27– Maddeyle sadece avukatlar tarafından yapılabilecek işler düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 35 inci maddesine karşılık gelmektedir.

Temel kural olarak, dava açmaya yeteneği olan herkesin kendi davasına ait evrakı düzenleyebilmesi, davasını bizzat açabilmesi ve işlerini takip edebilmesi birinci fıkrada aynen korunmuştur. Birinci fıkrada korunan temel kural dikkate alınarak, bir işin temsilen yapılması hali de dahil olmak üzere, maddenin ikinci fıkrasında sayılan işlerin sadece avukatlar tarafından yapılabilmesi öngörülmektedir.

Öte yandan, anonim şirketlerde avukat bulundurma zorunluluğunda dikkate alınan esas sermaye miktarı artırılmaktadır.

MADDE 28– Maddeyle avukatla temsil zorunluluğu düzenlenmektedir.

Adli ve idari yargıda, değeri yirmibeşbin Türk Lirasından fazla olan dava ve icra takipleri ile idari yargıda değerine bakılmaksızın her türlü iptal davalarında, kanun yolları da dahil olmak üzere, bir avukat aracılığıyla temsil edilme zorunluluğu getirilmektedir.

Ceza yargılamasında ise kovuşturma ve kanun yolları aşamasında bir avukat aracılığıyla temsil zorunluluğu öngörülmektedir.

Avukatla temsil kapsamında kalmasına rağmen bu zorunluluktan istisna tutulan hususlar sayılmaktadır.

Avukatla temsil zorunluluğunun, her bir taraf yönünden, dava ve takip şartı niteliğinde olması benimsenmekte ve bu şart yerine getirilmeden dava açılmaması, davaya ve usul işlemlerine devam edilememesi öngörülmektedir.

Avukatla temsil yükümlülüğünün yerine getirilememesi halinde, adli yardım hükümlerinin devreye sokulması kabul edilmektedir.

MADDE 29– Maddeyle avukatın işi ret etme hakkı düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 37 nci maddesine karşılık gelmektedir.

Avukatın, kendisine teklif olunan işi sebep göstermeden reddedebilmesi öngörülmektedir.

İş i iki ayrı avukat tarafından reddolunan kimsenin, baro başkanından kendisi için bir avukat görevlendirilmesini isteyebilmesi ve görevlendirilen bu avukatın, baro başkanı tarafından belirlenen avukatlık ücreti karşılığında iş i takip etmek zorunda olması kabul edilmektedir.

MADDE 30– Maddeyle avukatın örnek çıkarabilme hakkı düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 56 ncı maddesine karşılık gelmektedir.

Avukatın, vekâletnameyi tuttuğu dosyada saklaması, vekâletnamenin örneğini çıkarıp aslına uygunluğunu imzalayabilmesi, bunları tüm resmi dairelerde kullanabilmesi, istisnalar saklı kalmak kaydıyla aslı kendisinde bulunan her türlü kağıt ve belgelerin örneklerini onaylayarak yargı mercileri ile diğer adalet dairelerine verebilmesi öngörülmektedir. Bu yetkinin kötüye kullanılmasına ilişkin eylemler suç olarak düzenlenmekte ve yaptırıma bağlamaktadır.

MADDE 31– Maddeyle avukatın ücret hakkı düzenlenmektedir.

Avukatın, yaptığı iş ve sunduğu hizmet karşılığında, bu Kanunda öngörülen ilkelere göre belirlenen ücrete hak kazanması öngörülmektedir.

MADDE 32– Maddeyle avukatın tebligat yapabilme hakkı düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 56 ncı maddesine karşılık gelmektedir.

Avukatın, vekâlet aldıkları işlerde, ilgili yargı mercii aracılığıyla ve bu yargı merciinin tebligat konusunda bir kararı olmaksızın, diğer tarafa adli kağıt ve belge tebliğ edebilmesi ve Bu halde tebliğ edilen kağıt ve belgelerin birer nüshasının, gerekli harç, vergi ve resim ödenmek şartıyla, ilgili yargı merciinin dosyasına konulması öngörülmektedir.

MADDE 33– Maddeyle avukatın inceleme, bilgi ve belge toplama hakkı düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 2 nci maddesine karşılık gelmektedir.

Avukatın, özel kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, vekaletname olmaksızın, yazılı talep üzerine, personel eşliğinde bilgi ve belgeleri inceleyebilmesi, vekaletname ibraz etmesi halinde ise söz konusu belgelerden örnek alabilmesi düzenlenmektedir. Bu yükümlülüğe aykırı davranışların ise cezalandırılması benimsenmektedir.

MADDE 34– Maddeyle avukatın kararların yerine getirilmesi yetkisi düzenlenmektedir.

Yargı, soruşturma ve icra organlarınca verilen kararların yerine getirilmesi amacıyla yetkilendirilen avukatın, ilgili tüm kurum, kurul, kuruluş ve kişilerden söz konusu kararın yerine getirilmesini isteyebilmesi öngörülmektedir.

MADDE 35– Maddeyle avukatın sulh sağlama yetkisi düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 35/A maddesine karşılık gelmektedir.

Avukatın, kendisine intikal eden iş ve davalarda, üzerinde serbestçe tasarruf edilebilen konularda, avukatla temsil edilen karşı tarafı sulhe davet edebilmesi, karşı tarafın da bu davete icabet etmesi ve her iki taraf avukatlarıyla birlikte müzakereye katılarak sulh sağlanması halinde durumun bir tutanakla tespit edilmesi ve bu tutanağın İcra ve İflas Kanununun 38 inci maddesi anlamında ilâm niteliğinde olması öngörülmektedir.

MADDE 36– Maddeyle avukatın vekalet görevinden çekilme hakkı düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 41 inci maddesine karşılık gelmektedir.

Maddeyle avukatın üstlenmiş olduğu vekâlet görevinden her zaman çekilebilmesi, çekilmenin, iş sahibine gecikmeden bildirilmesi öngörülmektedir. Belli bir işi takipten veya savunmadan isteğiyle çekilen avukatın o işe ait vekâlet görevinin, durumu müvekkiline tebliğinden itibaren iki hafta süreyle devam etmesi benimsenmektedir. Buna karşın adli yardım bürosu veya baro başkanı tarafından görevlendirilen avukatın, kaçınılmaz veya haklı bir sebebi olmadıkça, görevi yerine getirmekten çekinemeyeceği kabul edilmektedir.

MADDE 37– Maddeyle avukatın işi ret zorunluluğu düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 38 inci maddesine karşılık gelmektedir.

Maddede sayılan hallerde avukata, teklif edilen işi ret etme zorunluluğu yüklenmektedir.

MADDE 38– Maddeyle sır saklama yükümlülüğü düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 36 ncı maddesine karşılık gelmektedir.

Maddeyle avukatın, mesleği veya görevi dolayısıyla elde etmiş olduğu bilgileri saklamakla yükümlü kılınması, bu yükümlülüğün meslek veya görev sona erdikten sonra da devam etmesi öngörülmektedir.

Yine avukatın, mesleği veya görevi dolayısıyla elde etmiş olduğu bilgiler hakkında tanıklık yapabilmesinin, ilgisinin muvakatine bağlı olduğu, ancak, bu halde dahi avukatın tanıklık yapmaktan çekinebileceği ve bundan dolayı hukuki ve cezai bir sorumluluğun doğmayacağı belirtilmektedir.

Sır saklama yükümlüğünün avukat stajyerleri ve avukatların yanlarında çalışanlar ile Türkiye Barolar Birliği ve barolarda görev alan avukatlar ve diğer çalışanlar hakkında da uygulanacağı hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 39– Maddeyle avukatın geçici olarak görevlendirilmesi düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 42 nci maddesine karşılık gelmektedir.

Bir avukatın ölümü, meslekten çıkarılması, meslekten geçici yasaklanması, tedbiren meslekten geçici yasaklanması veya geçici olarak iş yapamaz duruma gelmesi hallerinde, ilgililerin talebi üzerine veya resen, baro başkanının, işleri geçici olarak takip etmek üzere bir avukat görevlendirmesi öngörülmektedir. Kendisine görev verilen avukatın, haklı sebepler göstererek bunu reddedebilmesi benimsenmektedir. Bu durumda yeni görevlendirilen avukatın hak ve yetkileri ile avukatlık ücretine ilişkin hususlar düzenlenmektedir. Böyle bir

durumun meydana gelmesi halinde kanuni sürelerin en fazla üç ay süreyle işlemeyeceği hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 40– Maddeyle avukatın hâkim veya savcı ile aralarındaki ilişkiden kaynaklanan yasaklılık hali düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 13 üncü maddesine karşılık gelmektedir.

MADDE 41– Maddeyle avukatın dosya tutma ve belgeleri saklama ödevi düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 39 uncu maddesine karşılık gelmektedir.

Avukat, üzerine aldığı her iş için düzenli dosya tutma, takip ettiği işle ilgili elinde bulunan belgeleri ve dosyayı, işin sona ermesinden itibaren üç yıl süreyle saklama yükümlü kılınmaktadır.

Talep halinde avukatın, tutmuş olduğu belgeleri ve dosyayı müvekkile verme zorunluluğu ile buna ilişkin istisnalar düzenlenmektedir.

MADDE 42– Maddeyle avukatın tutanak düzenleme ödevi düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 53 üncü maddesine karşılık gelmektedir.

Avukata, iş için yaptığı görüşmelerden gerekli saydıklarını bir tutanakla tespit etme yükümlülüğü getirilmektedir.

MADDE 43– Maddeyle avukatın mal ve hakları edinme yasağı düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 47 nci maddesine karşılık gelmektedir.

Maddeye göre avukat, vekil sıfatıyla takip ettiği iş ve davaların konusunu oluşturan mal veya hakları, kısmen veya tamamen de olsa edinemez ve bunların edinilmesine aracılık edemeyecektir. Bu hükmün, avukatın ortaklarını ve yanında çalıştırdığı avukatları da kapsamı öngörülmektedir.

MADDE 44– Maddeyle avukatın ödemekle yükümlü olduğu baro aidatı düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 65 inci maddesine karşılık gelmektedir.

Düzenlemeye göre, baro levhasına ve sicile ilk defa yazılacak avukatın giriş aidatı ödemesi, baroya kayıtlı avukatın ise kayıtlı kaldığı her yıl için yıllık aidat ödemesi öngörülmektedir. Aidat miktarının belirlenmesi, ödenmesi ve ödenmeyen aidatlar için uygulanacak faize ilişkin hükümlere yer verilmektedir. Son olarak levhadan bir sebeple silinip de yeniden yazılan avukatın, ayrıca giriş aidatı ödememesi öngörülmektedir.

MADDE 45– Maddeyle avukatın mesleki ödevleri düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 64 üncü maddesine karşılık gelmektedir.

Maddeyle avukata, kayıtlı olduğu baronun veya Türkiye Barolar Birliğinin, bu Kanun kapsamında ve mesleki faaliyeti çerçevesinde verdiği görevleri yerine getirme yükümlülüğü yüklenmektedir.

Avukat sır saklama yükümlülüğüne aykırı düşmediği sürece denetim veya şikayetle ilgili konularda yetkili organların çağrısına uymak, onlara gerekli bilgi ve belgeleri vermek zorundadır.

Bu yükümlülükler aykırı davranılması halinde yaptırım öngörülmektedir.

MADDE 46– Maddeyle avukatın meslek içi eğitim hakkı ve ödevi düzenlenmektedir.

Bu düzenleme ile meslek içi eğitimin avukatın hem hakkı hem de ödevi olduğu vurgulanmakta, meslek içi eğitimin Türkiye Barolar Birliği tarafından, barolarla ve gerektiğinde Türkiye Adalet Akademisi ile işbirliği içinde yapılması öngörülmektedir. Her avukat için, üç yılda bir altmış saatlik meslek içi eğitim düzenlenmesi benimsenmektedir. Bu eğitimin alınması zorunlu olup, belirtilen sürede eğitimin alınmaması halinde meslekten geçici yasaklama yaptırımını öngörülebilir.

MADDE 47– Maddeyle avukatın aydınlatma ve bilgi verme ödevi düzenlenmektedir.

Avukata, takip ettiği iş ve davalarla ilgili olarak müvekkilini aydınlatma ve bilgilendirme yükümlülüğü yüklenmektedir. Avukat müvekkilini iş veya davanın başında aydınlatmak ve bilgilendirmek zorundadır. İşin veya yargılamanın önemli aşamaları hakkında bilgilendirmekle yükümlüdür. İşin veya yargılamanın sonuçlanması halinde, sonuç hakkında ve yapılan masraflar, tahsilatlar ve ödemeler konusunda bilgilendirmekle yükümlü olacaktır.

MADDE 48– Maddeyle avukatlık sözleşmesi düzenleme zorunluluğu ve avukatlık sözleşmesinin kapsamı düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 163 üncü maddesine karşılık gelmektedir.

Müvekkil ile avukat arasında bir avukatlık sözleşmesi yapılması, bu sözleşmenin Türkiye Barolar Birliği tarafından düzenlenecek tip sözleşmeye uygun olması ve yazılı olması öngörülmektedir. Avukatlık sözleşmesinin içeriği, belli bir hukukî yardımı ve bunun karşılık ödenecek ücreti kapsamak şartıyla, serbestçe düzenlenebilir. Kanuna aykırı olmadığı sürece, şarta bağlı sözleşmelerin de geçerli olması benimsenmektedir.

Taraflardan birinin edimini ifa etmiş olması halinde, sözleşmenin geçersizliğinin ileri sürülememesi, yokluk halleri hariç, avukatlık sözleşmesinin bir hükmünün geçersizliğinin, sözleşmenin tümünü geçersiz kılmayacağı hükme bağlanmaktadır.

MADDE 49– Maddeyle avukatlık ücreti düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 164 üncü maddesine karşılık gelmektedir.

Yapılan düzenlemeyle avukatlık ücretinin, avukatın hukukî yardımının karşılığı olduğu, yüzde yirmibeşi geçmemek kaydıyla avukatlık ücretinin dava veya hükmolunacak şeyin değerinin belirli bir yüzdesi şeklinde belirlenebileceği, belirli şartlar altında başarıya bağlı ücret belirlenebileceği, avukatlık ücretinin en az dörtte birinin peşin ödenmesi gerektiği, peşin ödeme yapılmadığı sürece avukatın işe başlamayabileceği ve bu durumda sorumluluğun iş sahibinde olacağı, avukatlık asgari ücret tarifesinin altında bir ücretin belirlenemeyeceği, ücretsiz dava alınması halinde, durumun baro yönetim kuruluna bildirilmesi gerektiği, belirlenen ücretin tavan ücreti aşması ya da asgari ücretin altında kalması halinde tavan ücretin ya da asgari ücretin geçerli olacağı, dava sonunda, karşı tarafa yüklenecek vekâlet ücretinin avukata ait olduğu, bu ücretin iş sahibinin borcu nedeniyle takas ve mahsup edilemeyeceği, haczedilemeyeceği, kamu avukatları tarafından takip edilen davalarda idare lehine hükmedilen vekâlet ücretinin kamu avukatına ait olduğu ve bunların kamu avukatlarına dağıtılmasına ilişkin esas ve usuller belirlenmektedir.

MADDE 50– Maddeyle avukatlık ücretinin ödenmesinde müteselsil sorumluluk konusu düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 165 inci maddesine karşılık gelmektedir.

İş sahibinin birden çok olması halinde bunlardan her biri avukatlık ücretinin ödenmesinden müteselsilen sorumlu olacaktır. Yine sulh veya her ne suretle olursa olsun taraflar arasında anlaşmayla sonuçlanan veya takipsiz bırakılan işlerde her iki taraf avukatlık ücretini ödemekten müteselsilen sorumlu olacaktır.

MADDE 51– Maddeyle avukatlık ücreti ödenmesiyle ilgili avukatın hapis hakkı ve avukatlık ücretinin rüçhanlı olması konusu düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 166 ncı maddesine karşılık gelmektedir.

Avukata, müvekkili tarafından verilen veya onun namına aldığı mal, para ve diğer her türlü kıymet üzerinde, avukatlık ücreti ve yaptığı giderler oranında hapis hakkı tanınmaktadır. Yine avukatın yaptığı giderler ve avukatlık ücretinin İcra ve İflas Kanununa göre birinci sırada imtiyazlı alacak sayılması kabul edilmektedir. Hatta bu imtiyazın, avukatın ölümü halinde, mirasçılara da intikal etmesi benimsenmektedir.

MADDE 52– Maddeyle avukatlık asgari ücret tarifesinin hazırlanması düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 168 inci maddesine karşılık gelmektedir.

Maddeyle, avukatlık asgari ücretinin belirlenmesine ilişkin esas ve usullerin, Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkartılacak bir yönetmelikle düzenlenmesi benimsenmektedir. Buna göre Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu, bir yönetmelik ve buna uygun olarak da bir asgari ücret tarifesi hazırlayacaktır. Hazırlanan tarife Adalet Bakanlığına gönderilecek. Adalet Bakanlığına ulaştığı tarihten itibaren bir ay içinde Bakanlıkça karar verilmediği veya tarife onaylandığı takdirde kesinleşecektir. Adalet Bakanlığınca uygun bulunmayan tarife, bir daha görüşülmek üzere, gösterilen gerekçesiyle birlikte, Türkiye Barolar Birliğine geri gönderilecektir. Geri gönderilen bu tarife, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış, aksi halde onaylanmamış sayılacaktır. Adalet Bakanlığının uygun bulmayıp bir daha görüşülmek üzere geri göndermesi üzerine Türkiye Barolar Birliğince verilen kararlara karşı Adalet Bakanlığının, idari yargı merciine başvurabilmesi öngörülmektedir.

Maddede ayrıca asgari ücretin belirlenmesinde esas alınacak bazı hükümlere yer verilmekte ve hüküm tarihindeki tarifenin esas alınması benimsenmektedir.

MADDE 53– Maddeyle yargı mercilerince karşı tarafa yükletilecek avukatlık ücreti düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 169 uncu maddesine karşılık gelmektedir.

Yargı mercilerince karşı tarafa yükletilecek avukatlık ücreti, asgari ücret tarifesinde yazılı miktardan az ve bu miktarın üç katından fazla olamayacaktır. Bu alt ve üst sınır arasında belirleme yapılırken hâkimin, davanın niteliği, avukatın emeği ve çabası, işin önemi, davanın süresi, tarafların dürüstlük kurallarına aykırı davranıp davranmadığı gibi hususlar göz önünde bulundurulması kabul edilmektedir.

MADDE 54– Maddeyle iş sahibinin işi başka bir avukata vermesi düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 172 nci maddesine karşılık gelmektedir.

İş sahibi, ilk anlaşmayı yaptığı avukatının yazılı muvafakatiyle, başka avukatları da işin yürütülmesine dahil edebilecektir. İlk avukatın muvafakat etmemesi halinde, avukatlık

sözleşmesinin kendiliğinden sona ermesi benimsenmektedir. Bu halde iş sahibi, muvafakat etmeyen avukata ücretin tamamını ödemekle yükümlü tutulmaktadır. Şayet ilk avukatın muvafakatı üzerine işin başka avukatlar tarafından da takip edilmesi halinde iş sahibi, ilk avukatın ücretinden kısıntı yapamayacaktır. Birden çok avukatın muvafakatle birlikte avukatlık hizmeti sunmaları halinde, iş sahibine karşı her bir avukatın müştereken ve müteselsilen sorumlu olması öngörülmektedir.

MADDE 55– Maddeyle avukatlık ücretinin kapsamı düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 173 üncü maddesine karşılık gelmektedir.

Sözleşmede aksi belirtilmediği hallerde, kararlaştırılan avukatlık ücretinin, avukatın üzerine almış olduğu işin karşılığı olması benimsenmektedir. Karşı dava, bağlantı ve ilişki bulunsa bile başka bir dava, icra takibi veya diğer her türlü hukuki yardımın ayrı ücrete tâbi olması öngörülmektedir.

MADDE 56– Maddeyle avukata giderlerinin ödenmesi düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 173 üncü maddesine karşılık gelmektedir.

Avukata tevdi edilen işle ilgili olarak gerekli bütün vergi, resim, harç ve giderlerin iş sahibine ait olması, avukat tarafından istendiğinde hemen ödenmesi gerektiği, şayet bu harcamaların avukat tarafından yapılması kararlaştırılmışsa bunun için yeterli avansın ödenmiş olması öngörülmektedir. Avukat iş için yolculuk yapacaksa veya bulunduğu yerden ayrılacaksa ayrıca buna ilişkin giderlerin de iş sahibi tarafından ödenmesi kabul edilmektedir. Bu giderlerin ödenmemesi halinde avukatın, işe başlamak veya işi takip etmek zorunda olmayacağı, bu sebeple doğacak sorumluluğun iş sahibine ait olacağı hükme bağlanmaktadır.

MADDE 57– Maddeyle avukatın işi takipten vazgeçmesi veya azli halinde ücret konusu düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 174 üncü maddesine karşılık gelmektedir.

Kural olarak avukat, haklı bir sebep olmadığı sürece, aldığı işi takip etmek zorundadır. Şayet avukat, üzerine aldığı işi haklı bir sebep olmaksızın takipten vazgeçerse, hiç bir ücret isteyemeyecek ve peşin aldığı ücreti de geri vermek zorunda kalacaktır.

Öte yandan müvekkil tarafından, kusur veya ihmali olmamasına rağmen avukatın azledilmesi halinde, avukata ücretin tamamının ödenmesi öngörülmektedir.

MADDE 58– Maddeyle tarafların adresi düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 175 inci maddesine karşılık gelmektedir.

Maddeyle, avukatlık sözleşmesinde, iş sahibi ve avukatın adreslerinin açıkça yazılması, belirtilen adreslere yapılacak bildirimlerin kendilerine yapılmış sayılacağı düzenlenmektedir. Yine adres değişiklikleri sözleşmenin diğer tarafına taahhütlü mektupla bildirilmesi, değişikliklerin bildirilmemesinden doğan sorumluluğun, bildirim yapmayan tarafa ait olacağı kabul edilmektedir. Ayrıca tarafların sözleşmede kararlaştırmaları halinde, elektronik ortamda da bildirim yapılabilmesine imkan sağlanmaktadır.

MADDE 59– Maddeyle avukatlık sözleşmesinden kaynaklanan haklarla ilgili zamanaşımı düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesine karşılık gelmektedir.

Tarafların avukatlık sözleşmesinden kaynaklanan haklarının, bu hakkın doğumunun öğrenildiği tarihten itibaren bir yıl ve her halde bu hakkı doğuran olaydan itibaren beş yıl geçmekle zamanaşımına uğraması öngörülmektedir.

MADDE 60– Maddeyle avukatların çalışma türlerinden bireysel avukatlık düzenlenmektedir.

Her avukat, bürosunda, kendi sorumluluğu altında, gerektiğinde ücret karşılığı birlikte çalışan avukat ve yardımcı personel de istihdam etmek suretiyle, bağımsız bir şekilde avukatlık faaliyetini yürütebilecektir.

MADDE 61– Maddeyle avukatların çalışma türlerinden birisi olan avukatlık ortaklığı düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 44 üncü maddesine karşılık gelmektedir.

Aynı baroya kayıtlı birden fazla avukat, tüzel kişiliği olmayan adi ortaklık şeklinde çalışabileceklerdir. Avukatlık ortaklıklarının, baronun ilgili listesine kaydedilmesi öngörülmektedir. Avukatlık ortaklığı hakkında öncelikle bu Kanun hükümlerinin, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde ise adi ortaklığa ilişkin genel hükümlerin uygulanması kabul edilmektedir.

MADDE 62– Maddeyle avukatların çalışma türlerinden birisi olan avukatlık şirketleri düzenlenmektedir.

Avukatlık faaliyeti yürütmek amacıyla anonim veya limited şirket kurulabilmesine imkan tanınmaktadır. Avukatlık şirketinin ortaklarının, baroya kayıtlı avukatlardan olması, şirket ortağı avukatın, şirketin merkezine veya şubelerinden birinin bulunduğu yer barosuna kayıtlı olması zorunluluğu öngörülmektedir. Yine şirket ortağı avukatın, ancak şirket merkez veya şubeleri bünyesinde avukatlık mesleğini yürütebilmesi benimsenmektedir.

Maddede ayrıca avukatlık şirketinin adının oluşturulmasıyla ilgili hükme yer verilmektedir. Avukatlık şirketinin çalışmasının meslek çalışması olduğu ve ticari faaliyet sayılmayacağı hüküm altına alınmaktadır. Avukatlık şirketinin kuruluşuna, baro listelerine kaydına ve ödeyeceği aidata ilişkin hükümlere yer verilmektedir. Bu Kanunda yer alan avukatlara ilişkin düzenlemelerin, niteliğine uygun düştüğü ölçüde avukatlık şirketlerine de uygulanması kabul edilmektedir.

MADDE 63– Maddeyle avukatlık şirketlerinde ortakların hak ve borçları düzenlenmektedir.

Avukatlık şirketi ortaklarının payı, ancak ortaklara veya avukat olan üçüncü kişilere devredilebilecektir. Bu şekilde bir devrin mümkün olmadığı hallerde şirketin tasfiyesine ilişkin hükümlerin uygulanması kabul edilmektedir. Avukatlık şirketlerinin aldığı vekaletnamelerin şirket adına düzenlenmesi ve şirketin, iş veya davayı takip edecek avukata yetki belgesi vermesi öngörülmektedir.

MADDE 64– Maddeyle avukatlık şirketi ortakların sorumluluğu düzenlenmektedir.

Avukatlık şirketi, amacı dışında hak ve mal edinmeyecek, üçüncü kişilerle ortaklık kuramayacak, tüzel kişilerin paylarını alamayacaktır. Bir avukatlık şirketinin ortağı olan avukatın, başka avukatlık şirketine ortak olamayacağı, şirketin bürosu dışında büro edinmeyeceği ve bağımsız olarak dava ve iş takip edemeyeceği kabul edilmektedir.

Avukatlık şirketinin, şirketle ilgili işlem veya eylem nedeniyle meydana gelen zararlardan dolayı, buna sebebiyet veren ortağı veya çalışan avukatı ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu olması benimsenmektedir.

Maddeyle ayrıca avukatlık şirketinin ortaklarının ve şirkette çalışan avukatların, mesleki görevlerinden dolayı bu Kanuna ve meslek kurallarına göre sorumlu olmaları düzenlenmektedir. Yine bu Kanundaki disiplin işlem ve cezalarının, niteliğe uygun olduğu ölçüde, avukatlık şirketleri hakkında da uygulanması öngörülmektedir. Avukatlık şirketinin, ayrıca iş ve dava defteri tutmakla yükümlü olması kabul edilmektedir.

MADDE 65- Maddeyle avukatlık şirketinde çıkabilecek uyuşmazlıkların çözümü düzenlenmektedir.

Avukatlık şirketinin ortakları, mirasçıları, paylarının devir ve intikaliyle ilgili meydana gelen uyuşmazlıkların sulh yoluyla çözümlenmesi benimsenmektedir. Uyuşmazlığın sulh yoluyla çözümlenemediği durumlarda, bağlı olunan baro nezdinde görevlendirilecek bir hakem kurulunun tahkim yoluyla uyuşmazlığı çözmesi kabul edilmektedir. Hakem olarak belirlenecek avukatların kıdemi, sayısı ve 6100 sayılı Kanunun tahkime ilişkin hükümlerinin uygulanacağı belirtilmektedir.

MADDE 66- Maddeyle avukatlık şirketlerinin şube açması düzenlenmektedir.

Sadece avukatlık şirketleri, yurt içinde veya ilgili ülke mevzuatının uygun olması halinde yurt dışında şube açabileceklerdir. Maddede ayrıca şube açılmasına ilişkin diğer koşullar, açılacak şube sayıları ve şubelerin ödeyeceği aidat miktarları belirlenmektedir.

MADDE 67- Maddeyle avukatların çalışma türlerinden birisi olan ücret karşılığı birlikte çalışan avukat düzenlenmektedir.

Ücret karşılığı birlikte çalışan avukat, mesleki faaliyetlerini bir avukat yanında veya avukatlık ortaklığı ya da avukatlık şirketi bünyesinde, yapılan bir sözleşme çerçevesinde yürüten kişi olarak tanımlanmaktadır. Ücret karşılığı birlikte çalışan avukatın, kanunlardan kaynaklanan görevlendirmeler dışında, kendi adına iş ve dava kabul edememesi, mesleki faaliyetlerini münhasıran işveren avukat tarafından verilen iş temelinde gerçekleştirmesi öngörülmektedir. Maddede ayrıca ücret karşılığı birlikte çalışan avukatın alacağı asgari ücret belirlenmekte ve kararlaştırılması halinde prim ve benzeri ödemelerin yapılabilmesine imkan tanınmaktadır.

MADDE 68- Maddeyle kamu avukatlığı düzenlenmektedir. Düzenlemede, kamu avukatlarının barolara ödemekle yükümlü olduğu aidat ve diğer ödemelerin serbest avukatlar için öngörülen miktarların yarısı kadar olacağı, bu ödemelerin avukatın görev yaptığı kamu kurumu, kuruluşu veya kamu iktisadi teşebbüsü tarafından ödeneceği; giriş ve nakil için ayrıca aidat alınmayacağı hüküm altına alınmaktadır.

Kamu avukatlarının disiplin işlemlerinin, idari nitelikteki konularda görev yaptığı idare tarafından; avukatlık mesleğinin icrasıyla ilgili konularda ilgili baro tarafından yürütüleceği hükümlerine de yer verilmektedir.

Maddede ayrıca, kamu avukatlarının disiplin kovuşturması aşamasında, disiplin kurulunda ilgilinin bağlı olduğu kurumun yetkili temsilcisinin de yer alması öngörülmektedir.

Maddenin alternatifi düzenlenen altıncı fıkrası, Türkiye Barolar Birliği disiplin Kurulunun yeniden yapılandırılmasının öngörüldüğü sistem dikkate alınarak, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu ya da dairelerinde de kurumun yetkili temsilcisinin de yer alması ayrıca düzenlenmiştir.

MADDE 69- Madde, avukatın büro edinme zorunluluğunu düzenlemektedir. 1136 sayılı Kanunun 43 üncü maddesine karşılık gelen maddede, her avukatın, levhaya yazıldığı tarihten itibaren üç ay içinde büro açma zorunluluğuna ilişkin hüküm korunmaktadır.

Maddede, ücret karşılığı birlikte çalışan avukatın, birlikte çalıştığı avukatın bürosunu, bünyesinde çalıştığı özel hukuk tüzel kişiliğini, kamu avukatının ise çalıştığı kurumu büro olarak bildireceği hükmüne yer verilmektedir.

MADDE 70- Büronun niteliğinin düzenlendiği madde yenidir.

Maddeyle, büronun, avukatlık mesleğinin onuruna ve mesleğin gerektiği gibi yürütülebilmesine uygun olacak şekilde oluşturulacağı; bu konudaki gerekli düzenlemelerin, her bir baro tarafından çıkarılacak iç yönetmelikle yapılacağı hükme bağlanmaktadır.

MADDE 71- Büro dışında iş kabul etme yasağını düzenleyen madde, 1136 sayılı Kanunun 51 inci maddesine karşılık gelmekte olup, eski hüküm korunmuştur.

MADDE 72- Maddeyle, büroda çalışabilecek kişiler düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 45 inci maddesine karşılık gelen madde hükmü özünde korunmuş olup, ikinci fıkraya “savcı”, “noter” ve “tedbiren meslekten yasaklananlar” ibareleri eklenmiştir.

MADDE 73- Maddede avukatın işi takip etmesi ve yetkilendirme konusu düzenlenmektedir. Avukatın, kural olarak, üzerine aldığı işi sonuna kadar ve bizzat takip edeceğine ilişkin mevcut hüküm korunmaktadır.

Maddede, avukata verilen vekâletnamede başkasını tevkil yetkisinin tanınmış olması halinde, avukatın, işin tamamını veya belirli bir kısmını süreli veya süresiz olarak başka bir avukata yetki vererek takip ettirebileceği hüküm altına alınmış olup; yetki belgesinin düzenlenmesi ve kapsamına ilişkin hususlar da düzenlenmektedir.

MADDE 74- Reklam ve tanıtım konusunu düzenleyen madde, 1136 sayılı Kanunun 55 inci maddesine karşılık gelmektedir.

Maddede, avukatın yapacağı reklam ve tanıtımın, gerçek, amaca uygun, meslek onur ve itibarına yaraşır ve hukuki yardım çerçevesinde avukatın mesleki yükümlülük ve görevine uygun olmak zorunda olduğu; avukatın, mesleğin onuru ve ilkeleriyle bağdaşmayan, objektif ve doğruluktan uzak olan tanıtım ve reklam yapmasının yasak olduğu düzenlenmektedir.

Maddede, her halde, reklam ve tanıtım bakımından yasak olan hususlar ayrıca düzenlenmektedir.

MADDE 75- Madde yeni olup, uzman avukatlık kurumunu düzenlemektedir.

Düzenlemeyle, Türkiye Barolar Birliği tarafından, en az on yıllık kıdeme sahip olmak koşuluyla talep üzerine, ceza hukuku, özel hukuk, idare ve vergi hukuku alanlarında “uzman avukat” unvanı kullanma yetkisinin verilebileceği düzenlenmektedir.

İcra hukuku alanında “uzman avukat” unvanı alınamayacağı açık olarak düzenlenmektedir.

Uzman avukatlık unvanını kullanma yetkisine ilişkin esas ve usullerin Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirleneceği de hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 76- Avukata menfaat karşılığında iş temini hükmünü düzenleyen madde, 1136 sayılı Kanunun 48 inci maddesine karşılık gelmekte olup, dili güncellenerek aynen alınmıştır.

MADDE 77- Bu hüküm, 1136 sayılı Kanunun 49 uncu maddesine karşılık gelmekte olup, madde sadece cübbeye özgülenmiş ve avukatın duruşmalara Türkiye Barolar Birliğinin şeklini belirleyeceği cübbeyle çıkmak zorunda olduğu hükmüne yer verilmiştir.

MADDE 78- Maddede, avukatlık kıdemine sayılacak hizmetler düzenlenmekte olup, avukatlık kademine hesabında, avukatın baro levhasına yazıldığı tarihten başlamak üzere fiilen meslek faaliyetini icra ettiği sürenin esas alınacağı düzenlenmektedir.

İkinci fıkrada, kademine hesaplanmasında, Kanunun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilenlerin, o alandaki hizmet sürelerinin de esas alınacağına ilişkin 1136 sayılı Kanun hükmü korunmaktadır.

MADDE 79- 1136 sayılı Kanunun 50 nci maddesine karşılık gelen maddede, baro ve avukatlara yer ayrılması hükmü düzenlenmektedir.

MADDE 80- Madde, 1136 sayılı Kanunun 46 ncı maddesine karşılık gelmektedir. Maddede, avukat kâtabi aracılığıyla işlerin takibi düzenlenmekte olup, eski hüküm korunmaktadır.

MADDE 81- Yabancı avukatların durumunu düzenleyen madde, 1136 sayılı Kanunun 44 üncü maddesine karşılık gelmektedir.

MADDE 82- Avukatın yabancı ülkede faaliyet göstermesini düzenleyen madde yenidir.

Birinci fıkrada, avukatın yurt dışında faaliyet göstermesi durumunda, o ülkenin mevzuatı ile ulusal ve uluslararası meslek ilkelerine uygun davranmasının zorunlu olduğu düzenlenmektedir.

İkinci fıkrada, avukatın yurt dışında mesleğiyle ilgili dernek, birlik veya buna benzer organizasyonlarda üye veya yönetici olması durumunda, bunu ayrıca Türkiye Barolar Birliğine bildirmesi gerektiği hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 83- Maddede, bazı görevlerden ayrılanların avukatlık yapma yasağı düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanununun 14 üncü maddesine karşılık gelen yeni düzenlemede, süreler yönünden değişiklikler getirilmektedir.

MADDE 84- Levhaya yazılma ve listeye kayıt usulünü düzenleyen madde, 1136 sayılı Kanunun 66 ve 75 inci maddelerine karşılık gelmektedir.

Her avukatın, bölgesi içinde sürekli olarak avukatlık yapacağı yerin baro levhasına yazılması gerektiği ve bir baro levhasına yazılmış olan avukatın, sürekli olmamak şartıyla, memleketin her yerinde avukatlık yapmaya yetkili olduğuna ilişkin hüküm korunmuştur.

Maddede ayrıca, avukatlık şirketlerinin merkezlerinin bulunduğu, şubelerin ise şubelerinin bulunduğu yerin baro levhasına yazılacağı; levhaya yazılma işlemleri, mesleğe kabul ve ruhsat alınması ile birlikte yapılmamış olması halinde, levhaya yeniden yazılmaya ilişkin hükümlerin uygulanacağı; baro levhasına kayıt olmak için, mesleğe kabul edilerek ruhsat almış ve Türkiye Barolar Birliği tarafından belirlenen esas ve usullere uygun olarak mesleki sorumluluk sigortası yaptırmış olmak gerektiği; her baro tarafından, bölgesinde bulunan bireysel avukatlar, ücret karşılığı birlikte çalışan avukatlar, kamu avukatları, avukatlık ortaklıkları ve avukatlık şirketleri için ayrı listeler tutulacağı düzenlenmektedir.

Levha ve listelerin tutulmasına, yayınlanmasına ve ilgili yerlere bildirilmesine ilişkin esas ve usullerin yönetmelikle düzenlenmesi öngörülmektedir.

MADDE 85- Madde, başka baroya nakli düzenlemektedir. 1136 sayılı Kanunun 68 inci maddesine karşılık gelmektedir.

MADDE 86- Madde, 1136 sayılı Kanunun 69 uncu maddesine karşılık gelmektedir.

Nakille ilgili inceleme hükmü maddeyle aynen korunmakta olup, ikinci fıkrayla getirilen düzenleme ile baro yönetim kurulunun yapacağı inceleme ve değerlendirme sonucunda, en geç bir ay içinde talebin kabulü veya reddi yönünde gerekçeli olarak karar vermek zorunda olduğu hususu hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 87- Madde, nakil isteminin kabulünü düzenlemekte olup, nakil talebinin kabulü halinde, 1136 sayılı Kanunun 69 uncu maddesine karşılık gelen ikinci fıkra hükmü aynen korunmakta olup, nakil kararının, nakledilen baro yönetim kurulu tarafından Türkiye Barolar Birliğine ve avukatın ayrıldığı baroya derhal bildirileceği hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 88- Madde, nakil isteminin reddini düzenlemekte olup, 1136 sayılı Kanunun 70 inci maddesine karşılık gelmektedir. Mevcut hüküm korunmuş olup, maddedeki onbeş günlük süreler, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu çerçevesinde iki hafta yapılmak suretiyle uyarlama yapılmıştır.

MADDE 89- Madde, levhadan silinmeyi gerektiren halleri düzenlemekte olup, 1136 sayılı Kanunun 72 nci maddesine karşılık gelmektedir.

Yeni hüküm olarak, mesleki sorumluluk sigortasının yapılmaması veya yenilenmemesi, levhadan silinmeyi gerektiren haller arasında yer almıştır.

MADDE 90- 1136 sayılı Kanunun 71 inci maddesine karşılık gelen madde, levhadan silinmeye ilişkin usulü düzenlemektedir.

Levhadan silme kararının, kayıtlı olunan baronun yönetim kurulu tarafından gerekçeli olarak verileceğine ilişkin hüküm korunmaktadır.

Yönetim kurulunun, avukatlık faaliyetinin devamında sakınca görülmesi halinde, levhadan silme kararının kesinleşmesine kadar ilgilinin tedbiren meslekten geçici yasaklanmasına karar verebileceğine ilişkin yeni bir düzenleme getirilmektedir.

Levhadan silme kararının, dosya üzerinden yapılacak incelemeyle verileceği, karardan önce, avukatın yazılı veya sözlü beyanının alınacağı, avukatın çağrıya uymaması halinde beyanı alınmadan da silme kararı verilebileceği düzenlenmektedir.

Karara karşı itiraz ve itiraz üzerine işleyecek prosedür maddede ayrıntılı olarak, mevcut madde hükümleri de korunarak düzenlenmektedir. Bu bağlamda, Adalet Bakanlığının uygun bulmayıp bir daha görüşülmek üzere dosyayı geri göndermesi üzerine Türkiye Barolar Birliğince verilen kararlara karşı, Adalet Bakanlığı, ilgili ve ilgili baro idari yargı merciine başvurabileceği hükmüne maddede açık olarak yer verilmiştir.

Baroların, kesinleşen kararları derhal yerine getirmesinin zorunlu olduğu vurgulanmaktadır.

Son fıkrayla, bir daha yazılmamak üzere levhadan silinmeye ilişkin hükümler saklı tutulmuştur.

MADDE 91- 1136 sayılı Kanunun 73 üncü maddesine karşılık gelen maddede, levhaya yeniden yazılma düzenlenmektedir. Mevcut hüküm uyarlanarak, levhadan silinmeyi gerektiren hallerin ortadan kalkması ve levhaya yazılma şartlarının yeniden kazanılması halinde, bu durumu ispat eden avukatın, levhaya yeniden yazılmayı talep edebileceği hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 92- Maddede, bir daha yazılmamak üzere levhadan silinmeye ilişkin hükümler ayrıntılı olarak düzenlenmektedir.

MADDE 93- Özlük dosyasının düzenlendiği madde, 1136 sayılı Kanunun “sicil cüzdanları” başlıklı 54 üncü maddesine karşılık gelmektedir.

Düzenlemeyle, baronun, levhasında yazılı olan her avukat için bir özlük dosyası tutacağı, bu dosyanın gizli olduğu; ancak ilgilisi veya vekâlet vereceği başka bir avukat tarafından görülebileceği hüküm altına alınmaktadır.

Maddede ayrıca, bir barodan diğerine nakil halinde, dosyanın, nakledilen baro başkanlığına gönderileceği; Türkiye Barolar Birliği tarafından da gerekli bilgileri içeren ayrı bir özlük dosyası oluşturulacağı; bu dosyaların tutulmasına ilişkin esas ve usullerin Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkartılacak yönetmelikte düzenleneceği hususlarına yer verilmektedir.

MADDE 94- Maddede, avukat hakkında yapılacak soruşturmaya ilişkin hükümler ayrıntılı olarak düzenlenmektedir.

Son fıkrayla, soruşturma aşamasında avukat hakkında koruma tedbirlerinin suçun işlendiği yer ağır ceza mahkemesince karara bağlanacağına ilişkin düzenleme getirilmektedir.

MADDE 95- Maddeyle, avukat hakkında kovuşturma yapılmasına ilişkin hükümler ayrıntılı olarak düzenlenmektedir.

MADDE 96- Madde, 1136 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesine karşılık gelmekte olup, mahkemelerin tutuklama veya salıverilmeye yahut kovuşturma açılmasına yer olmadığına dair kararlarına karşı Cumhuriyet savcısı veya ilgili tarafından yapılacak itirazı düzenlemektedir. Mevcut hüküm aynen korunmuş olup, yazım dili güncellenmiştir.

MADDE 97- Madde, 1136 sayılı Kanunun 62 nci maddesine karşılık gelmektedir.

MADDE 98- Madde, avukatlık yetkilerinin başkaları tarafından kullanılmamasını düzenlemektedir. 1136 sayılı Kanunun 63 üncü maddesine karşılık gelen madde uyarlanmış olup, maddede düzenlenen yasakların ihlali halinde cezalar yeniden düzenlenmektedir.

Avukatlık yapmak yetkisini taşımadıkları halde, muvazaalı yoldan alacak devralarak ve kanunların tanıdığı başka hakları kötüye kullanarak avukata ait yetkileri kullananların, o işten elde ettikleri menfaatin, ilgili baroya gelir kaydedileceği de yeni bir hüküm olarak düzenlenmektedir.

MADDE 99- Madde, 1136 sayılı Kanunun 57 nci maddesine karşılık gelmekte olup, özünde mevcut hüküm korunarak daha açık bir şekilde kaleme alınmıştır. Ancak, maddeye eklenen yeni hükümle, stajyerler de madde kapsamına alınmıştır.

MADDE 100- Madde, disiplin cezalarının uygulanacağı halleri düzenlemektedir. 1136 sayılı Kanunun 134 üncü maddesine karşılık gelen hüküm, aynen korunmuştur.

MADDE 101- Maddede, avukata verilecek disiplin cezaları düzenlenmektedir.

Disiplin cezaları; uyarma, disiplin para cezası, kınama, meslekten geçici yasaklama ve meslekten çıkarma şeklinde düzenlenerek tanımlanmıştır.

1136 sayılı Kanun sisteminde para cezası kınama cezasından daha sonra düzenlenen bir yaptırım olmasına rağmen, para cezasının disiplin para cezası olduğu vurgulanarak yaptırım uyarma cezasından sonra ve kınama cezasından önce olmak üzere düzenlenmiştir.

Madde, 1136 sayılı Kanunun 158 inci maddesine karşılık gelmekte olup, eski metinde geçen “işten çıkarma” disiplin cezası, “meslekten geçici yasaklama” şeklinde düzenlenmektedir.

Maddenin son fıkrasıyla getirilen yeni düzenlemeyle, ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkra hükmü saklı kalmak kaydıyla, disiplin cezası verilirken disiplin suçunu oluşturan eylem veya davranışın ağırlığı, avukatın daha önce bir disiplin cezası alıp almadığı, mesleki geçmişi, davranışları, eylemi sebebiyle pişmanlık duyup duymadığı gibi hususlar dikkate alınarak, bir alt veya bir üst ceza verilmesine; eylem veya davranışın uyarma cezasını gerektirdiği hallerde ceza verilmemesine karar verilebilecektir.

MADDE 102- Madde, disiplin soruşturması ve kovuşturması kapsamına giren diğer halleri düzenlemektedir.

1136 sayılı Kanunun 138 inci maddesine karşılık gelen düzenlemeyle, mevcut hüküm korunmaktadır. Maddenin daha anlaşılır olması için birinci ve ikinci fıkralara “soruşturma” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 103- Çekinme ve ret kurumunun düzenlendiği maddede, baro başkanı, baro yönetim ve disiplin kurulu üyelerinin, kendi haklarındaki soruşturma veya kovuşturmalarla ilgili görüşme ve kararlara katılamayacakları; disiplin kurulu üyelerinin, Ceza Muhakemesi Kanununda yazılı sebeplerle çekinebilecekleri veya reddedilebilecekleri düzenlenmektedir. Anılan hükümler, 1136 sayılı Kanunun 139 ve 151 inci maddelerinden aynen alınmıştır. Maddenin yazım dili güncellenmiştir.

MADDE 104- Madde, disiplin soruşturmasını düzenlemektedir. 1136 sayılı Kanununun 67 ve 139 uncu maddelerinden uyarlanarak düzenlenmiştir.

MADDE 105- Maddede, disiplin soruşturması açılması veya açılmaması kararları düzenlenmektedir. Madde, 1136 sayılı Kanununun 141 inci maddesine karşılık gelmektedir.

1136 sayılı Kanundaki, baro yönetim kurulunun, ivedilikle ve her halde, ihbar, şikâyet, Cumhuriyet savcısının istemi veya öğrenme tarihinden itibaren bir yıl içinde disiplin soruşturması hakkında bir karar verme zorunluluğu, yapılan yeni düzenlemeyle altı aya indirilmektedir.

İkinci fıkra hükmü uyarınca, yönetim kurulu tarafından disiplin soruşturması açılmasına yer olmadığına dair karar verilmesi halinde, bu karara karşı ilgililerin 108 inci maddenin ikinci ve devamındaki fıkralar uyarınca itiraz edebileceği düzenlenmektedir.

Üçüncü fıkrayla, 1136 sayılı Kanundaki hüküm korunarak, disiplin soruşturması açılmasına karar verilmesi halinde, baro yönetim kurulunun, soruşturmayı yapmak üzere yönetim kurulu üyeleri arasından bir üyeyi görevlendirebileceği düzenlenmektedir.

MADDE 106- Madde, disiplin soruşturması yapılmasını düzenlemekte olup, 1136 sayılı Kanununun 141 inci maddesinden uyarlanmıştır.

Üçüncü fıkrada, soruşturma yapmakla görevli üye tarafından hazırlanan dosyanın, görüşünü de içeren raporuyla birlikte, disiplin kovuşturması açılmasına veya açılmamasına karar verilmek üzere baro yönetim kuruluna sunulacağı düzenlenmektedir.

Dördüncü fıkrada ise yönetim kurulu tarafından yapılacak olan bu görüşmeye, soruşturma yapmakla görevli üyenin de katılacağı ve gerektiğinde sözlü açıklamalarda bulunabileceğini hüküm altına almaktadır.

MADDE 107- Disiplin kovuşturmasını düzenleyen ve 1136 sayılı Kanununun 141 inci maddesine karşılık gelen maddede, baro yönetim kurulunun, soruşturma yapmakla görevli üye tarafından sunulan dosya ve raporu inceleyerek, disiplin kovuşturması açılıp açılmayacağına bir hafta içinde gerekçeli olarak karar vereceği düzenlenmektedir.

MADDE 108- Madde,1136 sayılı Kanununun 142 nci maddesine karşılık gelmektedir.

Madde, yönetim kurulu tarafından disiplin kovuşturması açılmasına yer olmadığına dair karar verilmesi halinde kararın ilgililere tebliği, ilgililerin anılan kararın tebliğinden itibaren iki hafta içinde Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kuruluna itirazı, itiraz üzerine verilen kararlar ve bu kararlara ilişkin izlenecek yasal prosedürü ayrıntılı olarak düzenlemektedir.

MADDE 109- Maddeyle, disiplin kovuşturması açılması düzenlenmektedir.

Birinci alternatifte 1136 sayılı Kanundaki düzenleme korunmakta, disiplin kovuşturması açılmasına karar verilmesi halinde dosyanın, disiplin kovuşturması yapmak ve karar vermek üzere, ilgili baro disiplin kuruluna gönderileceği hüküm altına alınmıştır.

Maddeye ilişkin alternatif olarak getirilen düzenlemede ise Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunun yapısı yeniden düzenlenmekte ve kınama, meslekten geçici yasaklama ve

meslekten çıkarma cezaları bakımından kovuşturma yapmaya yetkili hale getirilmektedir. Alternatif bu düzenlenmede, disiplin kovuşturması açılmasına karar verilmesi halinde dosyanın, disiplin kovuşturması yapmak ve karar vermek üzere, uyarma ve disiplin para cezaları bakımından ilgili baro disiplin kuruluna, kınama, meslekten geçici yasaklama ve meslekten çıkarma cezaları bakımından ise Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kuruluna gönderilmesi hükmüne yer verilmiştir.

MADDE 110- 1136 sayılı Kanununun 144 üncü maddesine karşılık gelmektedir.

1136 sayılı Kanundaki düzenlemede yer alan, disiplin kurulunun incelemeyi ivedilikle ve her halde kararın kendisine ulaştığı tarihten itibaren en geç bir yıl içinde sonuçlandırmasına ilişkin süre altı aya indirilmiştir.

109 uncu maddede alternatif olarak öngörülen Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunun yeni yapılanması dikkate alındığında, madde hükmü hem baro disiplin kurulu hem de Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu yönünden geçerli olacaktır.

MADDE 111- Madde, tedbiren meslekten geçici yasaklamayı düzenlemektedir.

Birinci fıkrada hakkında meslekten çıkarma cezasını gerektirebilecek mahiyette bir eylem veya davranıştan dolayı kovuşturma yapılmakta olan avukatın, disiplin kurulu kararıyla, öncelikle ve acele olarak tedbir mahiyetinde meslekten geçici yasaklanabileceği hüküm altına alınmaktadır.

İkinci fıkrada, tedbiren meslekten geçici yasaklama kararının verilmesinden önce ilgilinin dinlenmiş veya dinlenmek üzere çağrılmış olup da belirtilen günde gelmemiş olması şart koşulmuş; ancak, baroya bildirdiği büro adresine tebligat yapılamayan avukatın ayrıca çağrılması ve dinlenmesinin zorunlu olmadığı düzenlenmiştir.

Üçüncü fıkrada, disiplin kurulunun, bu karara esas olacak delillerin hangi sınır dahilinde gösterilip inceleneceğini, istekle bağlı olmaksızın, serbestçe takdir edeceğine dair düzenleme yer almaktadır.

Dördüncü fıkrada, kararın, verildiği tarihte yürürlüğe gireceği; kararın, en kısa sürede hakkında kovuşturma yapılan avukata gerekçesiyle birlikte tebliğ edileceği düzenlenmektedir.

Beşinci fıkrada karara karşı Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kuruluna bir ay içinde itiraz edilebileceği; itirazın, kararın uygulanmasını durdurmayacağı, itirazların ivedilikle incelenip en geç bir ay içinde karara bağlanacağı ve itiraz incelemesi aşamasında, ilgili avukatın isteği üzerine veya resen, duruşma yapılması yönünde karar alınabileceği düzenlenmektedir.

Altıncı fıkrada, kararın, gerekli görülen durumlarda yeniden değerlendirilebileceği ve kaldırılabilmesi düzenlenmektedir.

Yedinci fıkrada, kararın, yargı organları, Adalet Bakanlığı ve diğer ilgili mercilere duyurulması düzenlenmektedir.

Sekizinci fıkrayla, meslekten çıkarma cezası verilmesi halinde, karar kesinleşinceye kadar uygulanmak üzere, tedbiren meslekten geçici yasaklama kararı verilmesi zorunluluğu düzenlenmektedir.

Dokuzuncu fıkra, tedbiren meslekten geçici yasaklananların, bu tarihten itibaren avukatlığa ait yetkileri hiçbir şekilde kullanamayacakları hükmüne yer vermektedir.

Alternatif olarak öngörülen Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu yapılanmasına uygun olarak düzenlenen alternatif maddede birinci ve beşinci fıkralar yönünden farklı düzenlemeler öngörülmüştür. Birinci fıkraya ilişkin olarak hazırlanan alternatif düzenlememde, tedbir mahiyetinde meslekten geçici yasaklama kararı verme yetkisi Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kuruluna verilmiştir. Beşinci fıkraya ilişkin alternatifte ise Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunun bir dairesi tarafından verilecek karara karşı diğer daireye itiraz edilmeye ilişkin hüküm düzenlenmiştir.

MADDE 112- Madde, ceza soruşturma ve kovuşturmasının etkisini düzenlemektedir.

Birinci fıkrada, avukat hakkında başlamış olan ceza soruşturmasının, disiplin işlem ve kararlarının uygulanmasına engel olmayacağı düzenlenmektedir.

İkinci fıkrada, disiplin işlem ve kararına konu bir eylem veya davranışta bulunmuş olan avukat hakkında aynı eylem veya davranıştan dolayı ceza mahkemesinde dava açılmış ise avukat hakkındaki disiplin soruşturması veya kovuşturmasının, ceza davasının sonuna kadar bekletileceği; ancak, bekleme süresi içinde meslekten çıkarmayı gerektiren durumlarda, disiplin kurulu tarafından, tedbiren meslekten geçici yasaklama kararı verilebileceği düzenlenmektedir.

Üçüncü fıkrada, eylemin işlenmemiş veya sanığı tarafından gerçekleştirilmemiş olması hali hariç olmak üzere, ceza davasının beraatle sonuçlanmasının, disiplin soruşturması ve kovuşturması yapılmasına engel olmadığı düzenlenmektedir.

Dördüncü fıkrada, baro yönetim kurullarının mahkûmiyetle sonuçlanan bir ceza davasının konusunu oluşturan eylemlerden dolayı ayrıca disiplin soruşturması açmak zorunda oldukları hükmüne yer verilmektedir.

Alternatif olarak öngörülen Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu yapılanmasına uygun olarak düzenlenen alternatif maddede, ikinci fıkrada tedbiren meslekten geçici yasaklama kararının Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu tarafından verilmesi hükmüne bağlanmıştır.

MADDE 113- Maddede, disiplin kurulunda duruşma yapılmasını düzenlemektedir.

Disiplin kurulunda, avukatın isteği üzerine veya disiplin kurulunca gerek görülmesi halinde resen alınacak karar gereği duruşma yapılabileceği; duruşma gizli olacağı ve duruşmaya ilişkin usul hükümleri düzenlenmektedir.

Alternatif olarak öngörülen Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunun yeni yapılanması dikkate alındığında, madde hükmü hem baro disiplin kurulu hem de Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu yönünden geçerli olacaktır.

MADDE 114- Delillerin gösterilmesi ve incelenmesi konusunu düzenleyen maddede, disiplin kurulunun, delillerin gösterilme ve incelenme şeklini, istek, feragat veya daha önce verilmiş kararlarla bağlı olmaksızın, resen takdir ve tayin edeceği hüküm altına alınmaktadır.

Alternatif olarak öngörülen Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunun yeni yapılanması dikkate alındığında, madde hükmü hem baro disiplin kurulu hem de Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu yönünden geçerli olacaktır.

MADDE 115- Madde, tanık ve bilirkişinin çağırılması, dinlenmesini düzenlemektedir.

Birinci fıkrada, tanık ve bilirkişilerin 11/02/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre çağrılacağı düzenlenmektedir.

İkinci fıkrada, 1136 sayılı Kanun hükmü korunarak, usulüne göre çağırılıp da hukuken geçerli bir mazereti olmaksızın gelmeyen veya kanuni bir sebep olmaksızın tanıklık veya bilirkişilikten ya da yemin etmektan çekinen kimseler hakkında, Ceza Muhakemesi Kanununun tanıklıkla ilgili hükümlerinin uygulanacağı; bu fıkra hükmüne göre gerekli kararları vermeye, baronun bulunduğu il merkezindeki sulh ceza hâkiminin, yetkili olduğu; sulh ceza hâkiminin bu kararları ilgili disiplin kurulunun tutanak örneği üzerinden vereceği düzenlenmektedir.

Alternatif olarak öngörülen Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunun yeni yapılanmasına uygun olmak üzere düzenlenen alternatif maddede, ikinci fıkrada birinci alternatiftan farklı olarak, bu fıkra hükmüne göre gerekli kararları vermeye, baronun bulunduğu il merkezindeki sulh ceza hâkimi, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu yönünden ise Ankarada bulunan sulh ceza hâkimi yetkili kılınmaktadır.

MADDE 116- Madde, ilgili baro disiplin kurulunca istinabe yönünde karar alınması halinde izlenecek usulü düzenlemektedir.

Alternatif olarak öngörülen Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunun yeni yapılanması dikkate alındığında, madde hükmü hem baro disiplin kurulu hem de Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu yönünden geçerli olacaktır.

MADDE 117- Maddede savunma hakkı düzenlenmektedir.

1136 sayılı Kanunun 137 nci maddesine karşılık gelen madde hükmü korunmuş olup, eski düzenlemedeki on günlük savunma süresi iki hafta olarak düzenlenmektedir.

Alternatif olarak öngörülen Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunun yeni yapılanması dikkate alındığında, madde hükmü hem baro disiplin kurulu hem de Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu yönünden geçerli olacaktır.

MADDE 118- Madde, disiplin kovuşturması sonunda verilen kararı düzenlemektedir.

Madde iki alternatifli düzenlenmiş olup, birinci alternatifte, disiplin kovuşturması sonunda, ilgili baro disiplin kurulu tarafından, avukat hakkında disiplin cezası veya disiplin cezası verilmesine yer olmadığına dair karar verileceği düzenlenmektedir.

Alternatif olarak öngörülen Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunun yeni yapılanmasına uygun olmak üzere düzenlenen alternatif maddede ise disiplin kovuşturması sonunda, ilgili baro disiplin kurulu veya Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu tarafından, avukat hakkında disiplin cezası veya disiplin cezası verilmesine yer olmadığına dair karar verileceği hükmüne yer verilmektedir.

MADDE 119- Maddede; 1136 sayılı Kanunun 152 nci maddesine karşılık gelen hüküm korunarak, disiplin kurullarının kararlarının onanmış bir örneğinin, ilgililere ve ilgili baronun bulunduğu il merkezindeki Cumhuriyet savcısına tebliğ olunacağı düzenlenmiştir.

Alternatif olarak öngörülen Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunun yeni yapılanması dikkate alındığında, madde hükmü hem baro disiplin kurulu hem de Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu yönünden geçerli olacaktır.

MADDE 120- Madde, baro disiplin kurulu kararına karşı başvuru yollarını düzenlemektedir.

Madde, 1136 sayılı Kanunun 157 nci maddesine karşılık gelmekte olup, baro disiplin kurulu kararına karşı başvuru yollarını ayrıntılı olarak düzenlemektedir.

MADDE 120/A- 120 nci maddeyle benimsenen sisteme alternatif olarak Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu yapılanmasının değerlendirmesi kapsamında 120/A maddesi kaleme alınmış ve maddede Türkiye Barolar Birliği disiplin kurulu kararına karşı başvuru yolları düzenlenmiştir.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu daireler şeklinde yapılandırılmaktadır.

Birinci fıkrada, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu dairelerinin kararlarına karşı, ilgililerin, kararın tebliği tarihinden itibaren bir ay içinde, numara itibarıyla bir sonraki daireye, son numaralı daire için bir numaralı daireye başvurarak itiraz edebilecekleri düzenlenmektedir.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu dairelerinin incelemesini dosya üzerinden yapacağı, ancak, ilgili avukatın isteği üzerine veya resen, duruşma yapılması yönünde karar alınabileceği hükmüne de yer verilmektedir.

Dairenin, inceleme konusu kararın onanmasına veya kovuşturmanın derinleştirilmesi için kararın bozularak dosyanın ilgili daireye gönderilmesine karar verebileceği gibi, yeniden incelemeyi gerektirmeyen hallerde, uygun görmediği kararı kaldırarak işin esası hakkında karar verebileceği veya verilmiş olan kararı düzelterek onaylayabileceği düzenlenmektedir.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunun ilgili dairesinin itiraz üzerine verdiği kararların, Adalet Bakanlığına ulaştığı tarihten itibaren iki ay içinde, Bakanlıkça karar verilmediği veya karar onaylandığı takdirde kesinleşeceği; ancak Adalet Bakanlığı uygun bulmadığı kararları bir daha görüşülmek üzere, gösterdiği gerekçesiyle birlikte Türkiye Barolar Birliğine geri göndereceği; geri gönderilen bu kararların, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Genel Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış, aksi halde onaylanmamış sayılacağı; sonucun Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığına bildirileceği düzenlenmektedir. Adalet Bakanlığının uygun bulmayıp bir daha görüşülmek üzere geri göndermesi üzerine Türkiye Barolar Birliği Disiplin Genel Kurulunca verilen kararlara karşı, Adalet Bakanlığı, ilgili ve ilgili baronun idari yargı merciine başvurabileceği; barolar, kesinleşen kararları derhal yerine getirmeye mecbur oldukları hükmüne de yer verilmektedir.

MADDE 121- Madde, meslekten geçici yasaklama cezası verilmesi halinde, varsa tedbiren yasaklanılan sürenin, bu cezadan mahsup edileceğini düzenlemektedir.

MADDE 122- Disiplin cezasını gerektiren eylem veya davranışların işlenmesinden itibaren beş yıl geçmiş olması halinde disiplin cezası verilemeyeceği düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 159 uncu maddesine karşılık gelen düzenlemeyle, eski düzenlemedeki dört buçuk yıllık süre beş yıl olarak yeniden düzenlenmektedir.

Üçüncü fıkrada, disiplin cezasını gerektiren eylem veya davranışın aynı zamanda bir suç teşkil etmesi halinde, disiplin soruşturması yapılması ve disiplin cezası verilmesi bakımından, suça ilişkin zamanaşımı sürelerinin uygulanacağı düzenlenmektedir.

MADDE 123- Aynı eylemden dolayı yeniden incelemeyi düzenleyen madde, 1136 sayılı Kanunun 143 üncü maddesine karşılık gelmekte olup, maddede uyarılma yapılmıştır.

MADDE 124- Madde, meslekten geçici yasaklama kararlarının sonuçlarını düzenlemektedir. Yeni bir hüküm olup, tedbir mahiyetinde veya geçici olarak meslekten yasaklanmış olanların, bu tarihten itibaren baro ve Türkiye Barolar Birliği organlarında görev alamayacakları, görevde olanların görevinin sona ereceği, yasak süresince yerine yedek üyenin görev yapacağını hüküm altına almaktadır.

MADDE 125- Madde, disiplin kararlarının uygulanması ve cezaların silinmesini, silinme talebi ve buna ilişkin süreyi düzenlemektedir.

Meslekten çıkarma ve meslekten geçici yasaklama cezaları hakkında silinme işleminin yapılamayacağı düzenlenmektedir.

MADDE 126- Madde, tanık ve bilirkişi giderini düzenlemektedir. Düzenlemeyle, bu giderlerin, hakkında soruşturma veya kovuşturma yapılan avukatın kayıtlı olduğu baro tarafından karşılanacağı; tanık dinlenmesi veya bilirkişi incelemesinin, şikayetçi veya hakkında soruşturma ya da kovuşturma yapılan avukat tarafından talep edilmiş olması halinde ise bu giderlerin, şikayetçi veya avukat tarafından ödeneceği, giderlerin, avans olarak da alınabileceği hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 127- Maddeyle, disiplin para cezası veya giderlerin tahsili usulü düzenlenmektedir. Disiplin para cezasına veya giderlerin ödenmesine dair kararların, İcra ve İflas Kanununun ilamların icrasına ilişkin hükümlerine göre yerine getirileceği; disiplin para cezaları, hakkında karar verilen avukatın kayıtlı olduğu baroya gelir olarak yazılacağı hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 128- Maddeyle, baroların nitelikleri ayrıntılı olarak düzenlenmekte, baroların, meslek mensuplarının hak ve yükümlülüklerinin korunması ve geliştirilmesini sağlamasına ilişkin niteliğine vurgu yapılmaktadır.

Baroların hangi durumlarda dava açma ve açılan davalara katılma hakkına sahip oldukları da maddede düzenlenmektedir.

MADDE 129- Baroların oluşumunu düzenleyen maddede, il sınırları içerisinde en az bu Kanunun öngördüğü organların toplam üye sayıları ile delegeler toplam sayısı kadar kayıtlı avukat bulunan her il merkezinde, bir baro kurulacağı öngörülmektedir.

Maddede, kuruluş yeterliliğini kaybeden baroların veya baro kurulamayan yerlerin, en yakın baroya bağlanması veya birleştirilerek bir baro kurulması ile merkezlerinin belirlenmesine Türkiye Barolar Birliğinin karar vereceği; maddede yazılı şekilde görevine son

verilen organın yönetim kurulu olması halinde, kararı veren mahkemece, yeni seçilenlerin görevine başladığı tarihe kadar bu organın görevlerini yerine getirmek üzere, son genel kurul delegeleri arasından en az üç avukatın geçici yönetim kurulu sıfatıyla görevlendirileceği gibi hükümlere ayrıntılı olarak yer verilmektedir.

MADDE 130- Madde, görevlerin ifasında ücreti düzenlemektedir.

Maddeyle, baro başkanlığı, başkan yardımcılığı, genel sekreterliği, saymanlığı ve baro ilçe temsilciliği görevlerinin ücretli olduğu; yeni bir hüküm olarak, baro yönetim kurulunun başkanlık divanında görev almamış olan üyeleri ile disiplin ve denetleme kurulları üyelerine, katıldıkları toplantılar için huzur hakkı ödeneceği; ücretler ile huzur hakkının miktarları ve ödenme şekillerinin baro genel kurulunca belirleneceği düzenlenmektedir.

MADDE 131- Madde bir kişide birleşemeyecek görevleri düzenlemektedir. Düzenlemeyle, baro başkanlığı, baro yönetim ve disiplin kurulu üyelikleri ve denetçiliğin bir kişide birleşemeyeceği; ancak, levhada yazılı avukat sayısı kırktan az olan barolarda disiplin kurulu üyeliği ile denetçiliğin bir kişide birleşebileceği hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 132- Madde, baronun organlarını düzenlemekte olup, 1136 sayılı Kanunun 79 uncu maddesine karşılık gelmektedir.

Mevcut hüküm aynen korunarak, baro organlarının, baro genel kurulu, baro yönetim kurulu, baro başkanlığı, baro başkanlık divanı, baro disiplin kurulu ve baro denetleme kurulundan oluştuğu düzenlenmiştir.

MADDE 133- Madde, 1136 sayılı Kanunun 80 inci maddesine karşılık gelmektedir.

MADDE 134- Maddeyle, baro genel kurulunun görev ve yetkileri düzenlenmektedir. Madde, 1136 sayılı Kanunun 81 inci maddesinden uyarlanmış olup, anılan maddenin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi, avukatın borçları ve ödevleri arasında düzenlenen “Baro aidatı” kenar başlıklı 44 üncü maddesi kapsamında düzenlenmiştir.

MADDE 135- Maddeyle, baro genel kurulu olağan toplantısı düzenlenmektedir. Madde, 1136 sayılı Kanunun 82 nci maddesinden alınmıştır. 1136 sayılı Kanundan farklı olarak genel kurulun toplanması için gerekli iki yıllık süre dört yıla çıkarılmaktadır.

MADDE 136- Maddeyle, baro genel kurulu olağanüstü toplantısı düzenlenmektedir. Madde, 1136 sayılı Kanunun 83 üncü maddesinden uyarlanmıştır. Düzenlemeye göre, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu, baro başkanı, baro yönetim kurulu, baro denetleme kurulu veya baroya kayıtlı avukatların beşte biri tarafından baro genel kurulunun olağanüstü toplantıya çağırabileceği, baro başkanının, baro genel kurulunu, yazılı isteme uygun gündem çerçevesinde, en geç iki hafta içinde olağanüstü toplantıya çağırarak zorunda olduğu ve çağrı üzerine yapılan olağanüstü toplantılarda seçim kararı alınamayacağı hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 137- Maddeyle, baro genel kurul toplantısının ilanı, gündeminin belirlenmesi ve toplantı yapılması ayrıntılı bir şekilde düzenlenmektedir. Ayrıca, 1136 sayılı Kanunun 84 üncü maddesinden farklı olarak, yönetim kurulunca gündem belirlenirken, baroya kayıtlı avukatların onda birinin olağan genel kurul toplantısının yapılacağı yılın ağustos ayı içinde sunacakları yazılı istemleriyle önerdikleri konuların da dikkate alınacağı düzenlenmektedir.

MADDE 138- Maddeyle, olağan ve olağanüstü genel kurul toplantılarına katılma yükümlülüğü, katılmamanın yaptırımı ve itiraz yolu düzenlenmektedir.

MADDE 139- Maddeyle, baro genel kurulunun görüşme ve karar yeter sayısına ilişkin düzenlemeler yapılmaktadır.

Buna göre, genel kurul, levhada yazılı avukatların yarısından bir fazlasının katılımıyla toplanacak, birinci toplantıda anılan çoğunluk sağlanamazsa, yeter sayı aranmaksızın hazır bulunanların katılımıyla ikinci toplantı yapılacaktır.

Birinci ve ikinci toplantıda toplanma yeter sayısı, bu Kanunun öngördüğü organ üyeleri ve delege toplam sayısından az olamayacaktır. Birinci ve ikinci toplantıda bu Kanunda öngörülen organ üyeleri ile delege toplam sayısına ulaşamaz ise baro kuruluş yeterliliğini kaybedecek ve en yakın baroya bağlanma ve birleştirmeye Türkiye Barolar Birliği tarafından karar verilecektir.

MADDE 140- Maddeyle, genel kurul başkanlık divanı düzenlenmektedir.

Toplantı yeter sayısının oluşup oluşmadığını tespit etme yeni bir hüküm olarak düzenlenmekte ve bu görev baro başkanına verilmektedir. Düzenlemeye göre, genel kurul toplantılarında, baro başkanı tarafından toplantı yeter sayısının oluştuğu tespit edildikten sonra, ilk iş olarak genel kurul üyeleri arasından bir başkan, bir başkanvekili ve iki üyeden oluşan genel kurul başkanlık divanı seçimi yapılacaktır.

MADDE 141- Maddeyle, genel kurul toplantılarında gündem dışı görüşme yasağı düzenlenmektedir. Madde, 1136 sayılı Kanunun 88 inci maddesinden uyarlanmıştır. Genel kurul toplantılarında, ilan edilen gündemde yer almayan konular hakkında görüşme yapılamayacağı ve karar alınamayacağı hükme bağlanmaktadır.

MADDE 142- Maddeyle, genel kurulda kararların alınması usulü düzenlenmektedir. Madde 1136 sayılı Kanunun 87 nci maddesinin üçüncü fıkrasından uyarlanmıştır. Genel Kurulda kararlar, tekliflerden en çok oy alanın kabul edilmiş sayılması suretiyle alınacaktır. Oylarda eşitlik halinde divan başkanının bulunduğu taraf çoğunluğu sağlamış sayılacaktır.

MADDE 143- Maddeyle, baro yönetim kurulunun kuruluşu düzenlenmektedir.

Yönetim kurulunun oluşumunda, barolarda kayıtlı avukat sayısı dikkate alınarak temsilde adaletin sağlanması ve daha katılımcı bir yapının oluşturulması amacıyla farklı iki ayrı alternatif düzenleme kaleme alınmıştır. Her iki alternatif düzenlemede, özellikle her ilde bir baro oluşturulabilmesine yönelik yeni anlayış çerçevesinde, iki üye seçilmesine imkan veren hükme özellikle yer verilmiştir.

MADDE 144- Maddeyle, yönetim kurulu üyelerinin seçilme yeterliği düzenlenmektedir. Maddeye göre üyeler, levhada yazılı ve avukatlıkta en az beş yıl kıdemi olan avukatlar arasından seçilir. Geçmiş beş yıl içinde disiplin kurulunca kesinleşmiş bir kararlar, kınama veya meslekten geçici yasaklama cezalarıyla cezalandırılmış olanlar yönetim kurulu üyesi seçilemeyeceklerdir.

MADDE 145- Maddeyle, 1136 sayılı Kanunun 91 inci maddesine göre yönetim kurulunun iki yıl olan görev süresinin dört yıl olarak öngörülmektedir. Süresi dolan üyeler yeniden seçilebileceklerdir.

MADDE 146- Maddeyle, yönetim kurulunda boşalma olması durumunda uygulanacak prosedür düzenlenmektedir. Buna göre, seçim dönemi bitmeden önce ayrılan yönetim kurulu üyesinin yeri, en çok oy almış yedek üye ile doldurulacaktır. Baro yönetim kurulunun yedekleri ile birlikte istifa etmesi halinde, Türkiye Barolar Birliği, üç ay içinde seçimlerin yapılabilmesi amacıyla, ilgili baro bölgesinde bürosu bulunan levhaya kayıtlı avukatlardan en kıdemli avukatı görevlendirecektir. Görevli avukatın seçeceği ve başkanlığını yapacağı dört kişilik kurul işlemleri yürütecek ve sonucu Türkiye Barolar Birliğine bildirecektir.

MADDE 147- Maddeyle, yönetim kurulunun toplantıya çağırılması, toplantı ve karar yeter sayısı, toplantının yapılması ve toplantıya katılmamanın sonuçları ile itiraza ilişkin düzenleme yapılmaktadır. Madde, 1136 sayılı Kanunun 93 ve 94 üncü maddelerinden uyarlanmıştır.

MADDE 148- Maddeyle, yönetim kurulunun görevleri belirlenmektedir. Ayrıca, 1136 sayılı Kanunun 95 inci maddesinden farklı olarak, baroyu temsilen dava açmak ve açılan davalara katılmak ile meslek öncesi ve meslek içi eğitim faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek, bu konuda ilgili kurumlarla işbirliği yapmak görevleri açıkça yönetim kurulunun görevleri arasında sayılmaktadır.

MADDE 149- Maddeyle, baro başkanının seçimine ilişkin düzenlemeler getirilmektedir. Madde 1136 sayılı Kanunun 96 ncı maddesinden uyarlanmıştır.

Baro organlarıyla uyumlu olacak şekilde, baro başkanının görev süresinin dört yıl olması öngörülmektedir.

Baro başkanı, levhada yazılı ve avukatlıkta en az on yıl kıdemli avukatlar arasından gizli oyla seçilecek, üye sayısı yüzden az olan barolarda kıdem şartı aranmayacaktır.

Geçmiş beş yıl içinde disiplin kurulunca kesinleşmiş bir kararla, kınama veya meslekten geçici yasaklama cezalarıyla cezalandırılmış olanlar başkan seçilemeyecek, seçim yeterliliğini kaybeden baro başkanının görevi kendiliğinden sona erecektir.

Seçim döneminin bitmesinden önce herhangi bir sebeple görevi sona eren baro başkanının yerine, kalan süreyi tamamlamak üzere, bu Kanun hükümlerine göre derhal yeni seçim yapılacaktır.

MADDE 150- Maddeyle, baro başkanının görevleri belirlenmektedir. Madde 1136 sayılı Kanunun 97 nci maddesinden uyarlanmıştır.

MADDE 151- Maddeyle, başkanlık divanının baro başkanı, baro başkan yardımcısı, baro genel sekreteri ve baro saymanından oluşması öngörülmektedir. Düzenlemeye göre, kayıtlı avukat sayısı elliden fazla olan barolarda, başkanlık divanı kurulması zorunluluğu bulunmaktadır.

MADDE 152- Maddeyle, başkanlık divanının görevleri belirlenmektedir. Madde 1136 sayılı Kanunun 99 uncu maddesinden alınmıştır.

Düzenlemeye göre, başkanlık divanı, kanunla veya yönetim kurulu kararıyla kendisine verilen görevleri yerine getirecek, baro mallarının yönetimi hakkında gerekli kararları alacak ve aynı konuda yönetim kurulunun isteğine göre, yönetim kuruluna yazılı veya sözlü bilgi verecektir.

MADDE 153- Maddeyle, baro başkan yardımcısı düzenlenmektedir. Baro başkan yardımcısı, baro başkanının bulunmadığı zamanlarda veya baro başkanlığı herhangi bir sebeple boşalmışsa yenisi işe başlayıncaya kadar, başkana ait yetkileri kullanacak ve görevleri yerine getirecektir.

Başkan yardımcısının yokluğunda başkana ait yetkilerin kullanılması ve görevlerin yerine getirilmesi yönetim kurulunun meslekte en kıdemli üyesine aittir.

Başkanlık divanı kurulması zorunlu olmayan barolarda bir üye başkan yardımcısı seçilecektir.

MADDE 154- Maddeyle, baro genel sekreterinin görevleri düzenlenmektedir. Madde, 1136 sayılı Kanunun 101 inci maddesinden alınmıştır. Buna göre, baro genel sekreteri, yönetim kurulu toplantılarına ait tutanakları düzenleyecek, baronun iç çalışmaları ve yazı işlerini yönetecek, baro kalemine gerekli talimatları verecek ve kalemin çalışmasını denetleyecektir.

MADDE 155- Maddeyle, baro saymanının görevleri düzenlenmektedir. Madde, 1136 sayılı Kanunun 102 nci maddesinden alınmıştır.

Baro saymanı, baronun mallarını başkanlık divanı kararları gereğince yönetmeye ve para alıp vermeye, aidatların toplanmasına, baroya gelir yazılacak para cezalarının tahsiline ve bütçenin uygulanmasına dair her türlü gözetimi yapmaya yetkilidir. Baro saymanı, para alma ve vermede düzenlenen belgeleri, baro başkanı, yokluğunda baro başkan yardımcısı veya baro genel sekreteriyle birlikte imzalama görev ve yetkisine sahiptir.

MADDE 156- Maddeyle, baro disiplin kurulunun kuruluşu düzenlenmektedir.

Yeni getirilen düzenlemeyle, disiplin kurulunun daha etkin ve işlevsel çalışması amacıyla kurulunun, kayıtlı avukat sayısı; bine kadar olan barolarda üç, binbirden beşbine kadar olan barolarda beş, beşbinbirden onbine kadar olan barolarda on, onbinbirden fazla olan barolarda ise on beş asıl üyeden oluşması öngörülmektedir.

On ve onbeş üyeden oluşan kurullar beşer kişilik daireler halinde çalışacaktır. Birden fazla daire oluşturulan barolarda daireler arasındaki işbölümü, çalışma şekli, sekreteryaya hizmetleri, benzer olaylarda verilecek kararlar arasında oluşabilecek aykırılıkların giderilmesi ve diğer hususlar Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkartılacak yönetmelikte düzenlenecektir.

MADDE 157- Maddeyle, baro disiplin kurulu üyelerinin seçilme yeterliği belirlenmektedir.

Bu Kanunun baro yönetim kurulu üyelerinin seçilme yeterliliği ve üyelikte boşalmaya ilişkin hükümleri, baro disiplin kurulu üyeleri hakkında da kıyasen uygulanacaktır.

MADDE 158- Maddeyle, baro disiplin kuruluna ilişkin seçim dönemi düzenlenmektedir.

Disiplin kurulu üyelerinin, baro organlarının seçim dönemiyle uyumlu olarak dört yıl için seçilmeleri öngörülmektedir. Süresi dolan üye yeniden seçilebilecektir.

Disiplin kurulu, seçimden sonra ilk toplantısında üyeleri arasından bir başkan ve bir kâtip seçecektir.

Birden fazla disiplin dairesinin olduğu barolarda, disiplin kurulu ilk toplantısında üyelerin görev yapacağı daireleri belirleyecek, her bir daire için bir başkan ve bir kâtip üye seçecektir.

Daire başkanlarından en kıdemlisi, baro disiplin kurulunun başkanlığını yürütecektir.

MADDE 159- Maddeyle, baro disiplin kurulu toplantılarına ilişkin usul ve esaslar belirlenmektedir.

Disiplin kurulu, salt çoğunlukla toplanacak ve üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar verecektir. Oylarda eşitlik halinde, başkanın bulunduğu taraf çoğunluğu sağlamış sayılacaktır. Bu hüküm, daire halinde çalışan disiplin kurullarında her bir daire hakkında da uygulanacaktır.

Başkanın bulunmadığı zamanlarda, kurula veya daireye meslekte en kıdemli üye başkanlık edecektir.

MADDE 160- Maddeyle, baro disiplin kurulunun görevleri düzenlenmektedir.

Maddeye göre, disiplin kurulu, baro yönetim kurulunun disiplin kovuşturması açılmasına dair kararı üzerine avukatlar hakkında disiplin kovuşturması yapmak, disiplinle ilgili kararları ve cezaları vermek ve kanunla verilen diğer görevleri yapmakla görevlidir. Bu madde kapsamında disiplin kurulu, baro yönetim kurulunun uyarma ve disiplin para cezasını gerektiren eylem ve davranışlara yönelik disiplin kovuşturması açılmasına dair kararı üzerine kovuşturma yapacak ve bu yönde gerekli ceza ve kararı verecektir.

Baro disiplin kurulunun görevlerini yerine getirmesinde usul hükümleri yönünden Dokuzuncu Kısımda düzenlenen hükümler kıyasen uygulanacaktır.

MADDE 161- Maddeyle, baro denetleme kurulunun kuruluş ve görevleri düzenlenmektedir.

Baro denetleme kurulu, baronun mali işlerini denetlemek üzere, dört yıllık bir süre için, baro genel kurulu tarafından kendi üyeleri arasından seçilecektir. 1136 sayılı Kanunun 108 inci maddesinde iki yıl olan görev süresi, baro organlarının seçim dönemiyle uyumlu olarak dört yıl olarak değiştirilmektedir.

Baro denetleme kurulu, avukat sayısı, bine kadar olan barolarda üç, binbirden beşbine kadar olan barolarda beş, beşbinbirden fazla olan barolarda ise yedi asıl üyeden oluşmaktadır.

Baro yönetim kurulu üyelerinin seçilme yeterliliği ve üyelikte boşalmaya ilişkin hükümleri, baro denetim kurulu üyeleri hakkında da kıyasen uygulanacaktır.

Denetim kurulunun görevleri ile çalışma esas ve usulleri Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkarılacak yönetmelikte düzenlenecektir.

MADDE 162- Maddeyle, Türkiye Barolar Birliğinin kuruluş ve nitelikleri düzenlenmektedir.

Düzenlemeye göre, Türkiye Barolar Birliği, avukatlık mesleğinin amaçlarına uygun bir şekilde görölmesini, mesleğin gelişmesini, barolar ve meslektaşlar arasında birlik ve dayanışmayı sağlamak üzere kurulan, tüzel kişiliğe sahip, barolar tarafından oluşturulan, kamu kurumu niteliğinde bağımsız bir meslek kuruluşudur.

Ayrıca, avukatlık mesleğinin, yargının kurucu unsurlardan olan bağımsız savunmayı temsil etmeleri nedeniyle Türkiye Barolar Birliği Başkanının, protokolde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ile yan yana yer alması öngörölmüştür.

MADDE 163- Maddeyle, Türkiye Barolar Birliğinin görevleri düzenlenmektedir.

1136 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinden farklı olarak, meslek öncesi, meslek içi ve meslekle ilgili eğitim çalışmalarını planlamak, düzenlemek ve bu konuda gerekirse ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak, hukukla ilgili Ülke içinde veya dışındaki kurum, kuruluş ve meslek örgütleriyle işbirliği yapmak, toplantılar düzenlemek ve faaliyetlerde bulunmak da Türkiye Barolar Birliğinin görevleri arasında sayılmıştır.

Ayrıca, Türkiyede yeni bir hukuk faköltesinin veya adalet programının açılmasından önce Türkiye Barolar Birliğinin yazılı görüşünün alınması sağlanmasına yönelik yeni bir düzenleme getirilmektedir.

MADDE 164- Maddeyle, 1136 sayılı Kanunun 112 nci maddesinde olduğu gibi, Türkiye Barolar Birliği başkanlığı, başkan yardımcılığı, genel sekreterliği ve saymanlığı görevlerinin ücretli olduğu hükme bağlanmaktadır.

Türkiye Barolar Birliği yönetim kurulunun başkanlık divanında görev almamış olan üyeleri ile disiplin ve denetleme kurulları üyelerine, katıldıkları toplantılar için huzur hakkı ödeneceği, ücretler ile huzur hakkının miktarları ve ödenme şekilleri Türkiye Barolar Birliği genel kurulunca belirleneceği, Ankaradan başka illerden seçilenlere yolculuk, ikamet giderleri ile diğer zorunlu giderler Türkiye Barolar Birliği bütçesinden ödeneceği ve bunların miktarının genel kurulca belirleneceği düzenlenmektedir.

MADDE 165- Maddeyle, Türkiye Barolar Birliğinin organları düzenlenmektedir.

Başkanlar Kurulu, 1136 sayılı Kanunda yer almayan yeni bir organdır.

MADDE 166- Maddeyle, Türkiye Barolar Birliğinin, avukatlara tedavi, muhtaçlık, olağanüstü hal, işgöremezlik gibi sebeplerle sosyal yardımlarda bulunabileceği, stajyerlere kredi vereceği ve stajyerlerin genel sağlık sigortası primlerini ödeyeceği hükme bağlanmaktadır.

Sosyal yardımların kaynağı maddede detaylarıyla düzenlenmiştir.

Avukatlık unvan ve sıfatını almış olup da fiilen avukatlık yapmayanların, baroların ve Türkiye Barolar Birliğinin imkânlarından yararlanmasına ilişkin esas ve usuller, Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkartılacak yönetmelikte gösterilecektir.

MADDE 167- Maddeyle, Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulunun oluşumu düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanunun 114 üncü maddesinden uyarlanmıştır.

Temsilde adalet temel ilkesi çerçevesinde, Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulunun oluşunu ve delegelerin seğimiyle ilgili farklı alternatiflere de yer verilmiştir.

MADDE 168- Maddeyle, Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulunun olağan ve olağanüstü toplantı usulü düzenlenmiştir.

MADDE 169- Maddeyle, Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulunun, toplanma ve karar alma usulü belirlenmiştir.

Baro genel kuruluna ilişkin hükümler, Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu toplantıları ve görüşmeleri hakkında da kıyasen uygulanacaktır.

MADDE 170- Maddeyle, Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulunun görevleri düzenlenmektedir.

MADDE 171- Maddeyle, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunun kuruluşu düzenlenmektedir. Madde, 1136 sayılı Kanunun 118 inci maddesinden uyarlanmıştır.

Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu, Türkiye Barolar Birliği Başkanı ile Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu tarafından kendi üyeleri arasından gizli oyla seçilen on üyeden kurulacaktır.

Alternatif düzenlemeyle, Türkiye Barolar Birliği yönetim kurulu üyelerinin, genel kurul üyelerinin en az onda birinin aday göstereceği meslekte en az on yıl kıdemi olan avukatlar arasından da seçilebilmesi imkanı getirilmiştir.

MADDE 172- Maddeyle, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunun görev süresinin dört yıl olduğu, süresi dolan üyelerin yeniden seğilebileceği, Kanunun baro yönetim kurulu üyelerinin seçilme yeterliliği ve üyelikte boşalmaya ilişkin hükümlerinin, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu üyeleri hakkında da kıyasen uygulanacağı düzenlenmektedir.

MADDE 173- Maddeyle, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunun ayda en az bir defa olağan toplantı yapması, başkan veya yönetim kurulu üyelerinden birinin isteği ile kurulun, acele hallerde her zaman olağanüstü toplantıya çağırılabilmesi, üst üste üç toplantıya, geçerli bir mazereti olmaksızın katılmayan üyenin istifa etmiş sayılması, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunun, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanması ve karar alması öngörülmektedir.

MADDE 174- Maddeyle, Türkiye Barolar Birliği yönetim kurulunun görevleri belirlenmektedir. Düzenlemeyle, Kanunla kendisine verilen görevleri ilgilendiren konular ile bu Kanunda barolara verilen dava açma ve açılan davalara katılma hakkına ilişkin konularda dava açmak ve açılan davalara katılmak, başka bir organa verilmemiş olmak kaydıyla, Türkiye Barolar Birliğinin görevleri arasında sayılan görevleri yerine getirmek de yönetim kurulunun görevleri arasında sayılmaktadır.

MADDE 175- Maddeyle, Türkiye Barolar Birliği Başkanının seçilme usulü düzenlenmektedir.

Türkiye Barolar Birliği başkanı, Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu tarafından, kendi üyeleri arasından dört yıllık bir dönem için seğileceği öngörülmektedir. Geçmiş beş yıl

içinde disiplin kurulunca kesinleşmiş bir kararla, kınama veya meslekten geçici yasaklama cezalarıyla cezalandırılmış olanlar Türkiye Barolar Birliği Başkanı seçilemeyeceklerdir.

Seçim yeterliliğini kaybeden Türkiye Barolar Birliği Başkanının görevi kendiliğinden sona erecektir. Seçim döneminin bitmesinden önce herhangi bir sebeple görevi sona eren Türkiye Barolar Birliği Başkanının yerine, bu Kanun hükümlerine göre derhal yeni seçim yapılacak ve yeni seçilen, kalan süreyi tamamlayacaktır.

Alternatif düzenlemeyle, Türkiye Barolar Birliği Başkanının, genel kurul üyelerinin en az onda birinin aday göstereceği meslekte en az on yıl kıdemi olan avukatlar arasından da seçilebilmesi imkanı öngörülmüştür.

MADDE 176- Maddeyle, Türkiye Barolar Birliği Başkanının görevleri düzenlenmektedir. 1136 sayılı Kanununun 123 üncü maddesine karşılık gelmektedir.

MADDE 177- Maddeyle, Türkiye Barolar Birliği Başkanlık Divanının, Türkiye Barolar Birliğinin Başkanı, iki başkan yardımcısı, genel sekreter ve saymandan oluşması öngörülmektedir.

Düzenlemeye göre, başkan dışındaki üyeler, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunun ilk toplantısında, kendi üyeleri arasından gizli oyla seçilecektir. Başkanlık Divanı üyelerinden birinin görevi herhangi bir nedenle sona ererse, kalan süreyi tamamlamak üzere, bir ay içinde seçim yapılacaktır.

MADDE 178- Maddeyle, Başkanlık Divanının görevleri düzenlenmektedir. Düzenlemeye göre, Divan, Kanunla veya Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu kararıyla kendisine verilen görevleri yerine getirmek, Türkiye Barolar Birliği mallarının yönetimi hakkında gerekli kararları almak ve aynı konuda Yönetim Kurulunun isteğine göre, bu kurula yazılı veya sözlü bilgi vermekle görevlidir.

MADDE 179- Maddeyle, Türkiye Barolar Birliği Başkan yardımcılarının görevleri düzenlenmektedir. Bu bağlamda, başkan yardımcıları, Başkan tarafından verilecek görevleri yapmak ve yetkileri kullanmakla görevlendirilmektedir. Düzenlemeye göre, Başkanın bulunmadığı zamanlarda veya başkanlığın herhangi bir sebeple boşalması durumunda yenisi işe başlayıncaya kadar, başkana ait görev ve yetkiler, kıdemli başkan yardımcısı tarafından yerine getirilecektir. Başkan yardımcılarının da yokluğunda bu yetki yönetim kurulunun en kıdemli üyesine ait olacaktır.

MADDE 180- Maddeyle, Türkiye Barolar Birliği Genel Sekreterinin, Yönetim Kurulu toplantılarına ait tutanakları düzenleme, Türkiye Barolar Birliğinin iç çalışmaları ile yazı işlerini yönetmek ve Başkan tarafından verilen görevleri yapmakla görevli olduğu hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 181- Maddeyle, Türkiye Barolar Birliği Saymanının, Türkiye Barolar Birliğinin mallarını Başkanlık Divanının kararları gereğince yönetmek ve para alıp vermek, bütçenin uygulanmasına dair her türlü gözetimi yapmakla yetkili olduğu, Saymanın, para alma ve vermede düzenlenen belgeleri Başkanın, yokluğunda başkan yardımcılarında biri veya Genel Sekreter ile birlikte imzalayacağı hüküm altına alınmaktadır. Düzenleme, 1136 sayılı Kanununun 128 inci maddesinden aynen alınmıştır.

MADDE 182- Maddeyle, 1136 sayılı Kanunda bulunmayan, bir danışma organı olan Türkiye Barolar Birliği Başkanlar Kurulunun kurulması amaçlanmaktadır.

Kurul, Türkiye Barolar Birliği Başkanının başkanlığında, tüm baro başkanlarının katılımıyla oluşacaktır.

Başkanlar Kurulunun görevi, gündemde belirlenen konuları değerlendirip, gerektiğinde tavsiye niteliğinde kararlar almaktır. Başkanlar Kurulu, Türkiye Barolar Birliği Başkanının daveti üzerine, her yıl en az iki kez olağan toplanacaktır. Toplantı gündemi, Türkiye Barolar Birliği Başkanı tarafından, Kurul üyelerinin önerileri de dikkate alınarak belirlenecektir.

MADDE 183- Maddeyle, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunun kurulması öngörülmektedir.

1136 sayılı Kanunda bulunmayan düzenlemeye göre, Disiplin Kurulu, Genel Kurul tarafından meslekte yirmi yıllık kıdeme sahip avukatlar arasından gizli oyla seçilen sekiz üye ile Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından yirmi yıl meslek kıdemine sahip hâkimler arasından görevlendirilen iki hâkim üye olmak üzere toplam on üyeden oluşmaktadır.

Disiplin Kurulu beşer kişilik daireler halinde çalışacak ve daireler arasındaki iş bölümü, çalışma şekli, sekreteryaya hizmetleri, benzer olaylarda verilecek kararlar arasında oluşabilecek aykırılıkların giderilmesi ve diğer hususlar Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkartılacak yönetmelikte düzenlenecektir.

Genel Kurul, iş durumunu göz önüne alarak, birinci fıkradaki koşullara uygun olmak şartıyla yeni disiplin daireleri oluşturulmasına karar verebilecektir.

MADDE 184- Maddeyle, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunu üyelerinin dört yıl için seçileceği, Kanunun baro yönetim kurulu üyelerinin seçilme yeterliliği ve üyelikte boşalmaya ilişkin hükümlerinin, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu üyeleri hakkında da kıyasen uygulanacağı hükme bağlanmaktadır.

MADDE 185- Maddeyle, Disiplin Kurulunun daireleri, iş durumlarını göz önüne almak suretiyle, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanacağı ve karar alacağı, haklı bir mazereti olmaksızın üst üste üç toplantıya gelmeyen üyenin, istifa etmiş sayılacağı düzenlenmektedir.

MADDE 186- Maddeyle, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunun görevleri düzenlenmektedir.

Düzenlemeye göre, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu, Baro Disiplin Kurulları tarafından verilen disiplin cezalarına karşı yapılan itirazları inceleyerek karara bağlamakla ve kanunlarla verilen diğer görevleri yapmakla görevlendirilmektedir.

Alternatif olarak öngörülen Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunun yeni yapılanmasına uygun olarak alternatif düzenleme yapılmış ve görevler yeni yapılanmaya uygun olarak kaleme alınmıştır.

MADDE 187- Maddeyle, Türkiye Barolar Birliği Denetim Kurulunun kuruluş ve görevleri düzenlenmektedir.

Maddeye göre, denetçiler, Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu tarafından, Türkiye Barolar Birliğinin mali işlemlerini denetlemek üzere, dört yıl için, kendi üyeleri arasından, gizli oyla seçilecektir. Bu Kanunun baro yönetim kurulu üyelerinin seçilme yeterliliği ve üyelikte boşalmaya ilişkin hükümleri, Türkiye Barolar Birliği Denetim Kurulu üyeleri hakkında da kıyasen uygulanacaktır. Denetleme Kurulunun, görev ve yetkileri ile çalışma usulleri Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkartılacak yönetmelikle düzenlenecektir.

Alternatif düzenlemeyle, denetim kurulu üyelerinin, genel kurul üyelerinin en az onda birinin aday göstereceği meslekte en az on yıl kıdemi olan avukatlar arasından da seçilebilmesi imkanı öngörülmüştür.

MADDE 188- Maddeyle, baroların ve Türkiye Barolar Birliğinin organlarının seçimi ve seçimlerin gerçekleştirilmesine ilişkin esas ve usuller detaylı olarak düzenlenmektedir.

Buna göre, Türkiye Barolar Birliği organ seçimlerinin, yargı gözetimi altında gizli oyla yapılması, barolarda yapılacak seçimlerde baroya kayıtlı avukatların, Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulunda yapılan seçimlerde ise asıl delege, asıl delegenin haklı mazereti nedeniyle yokluğunda yedek delegenin katılarak oy kullanması öngörülmektedir. Ayrıca, seçime katılacak avukatları belirleyen ve hâkim tarafından onaylanan liste ile toplantıya ilişkin diğer hususların elektronik ortamda da ilânına imkân tanınmaktadır.

Düzenlemeye göre, kayıtlı avukat sayısı beşyüzü aşan barolarda görüşmeler, Cumartesi günü sonuçlandırılacak; seçimlere Pazar günü saat 09:00 da başlanıp saat 17:00 de oy verme işi sonlandırılacaktır. Organlarda görev almak isteyenlerin yazılı başvurularını Cumartesi günü saat 17:00'ye kadar Başkanlık Divanına vermeleri, kayıtlı avukat sayısının beşyüzün altında olan barolarda ise görüşmeler ve seçimlerin bir günde sonuçlandırılacağı öngörülmektedir. Bu durumda, organlarda görev almak isteyenlerin, yazılı başvurularını saat 12:00'ye kadar başkanlık divanına vermeleri gerektiği düzenlenmektedir.

Oylar, organlara göre ayrı ayrı oluşturulan ve tüm adayların alfabetik sıraya göre isimlerinin yer aldığı oy pusulalarında seçilen adayların işaretlenmesi suretiyle, üzerinde ilçe seçim kurulu mührü bulunan ve oy verme sırasında sandık kurulu başkanı tarafından verilecek zarfa konulması suretiyle kullanılacaktır. Bunların dışındaki zarflara konulan oylar geçersiz olacak ve oy pusulasına seçilecek asıl üye sayısından fazla aday işaretlenmesi halinde, o oy pusulası geçersiz sayılacaktır. Adaylar aldıkları oyların sayısına göre sıralanacak ve en çok oy alandan başlanmak üzere önce asıl, sonra yedek üyeler tespit edilecektir. Adayların aldıkları oylarda eşitlik halinde üyelik kura çekilerek belirlenecektir. Organlarda yedek üyelerin göreve dahil edilmelerinde, aldıkları oy sayısına göre belirlenen sıra esas alınacaktır.

MADDE 189- Maddeyle, barolarda ve Türkiye Barolar Birliğinde çalıştırılacak yardımcı personele ilişkin hususların, Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği hükme bağlanmaktadır.

MADDE 190- Maddeyle, Adalet Bakanlığının, barolar ve Türkiye Barolar Birliği organlarının görevlerini kanun hükümlerine uygun olarak yapıp yapmadıklarını ve mali işlemlerini, Adalet Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikte belirlenen esaslara göre denetlemeye yetkili olduğu, bu idari ve mali denetimin, adalet müfettişlerince yapılacağı öngörülmektedir.

MADDE 191- Maddeyle, adli müzaharet kapsamında avukatlık hizmet yardımı düzenlenmektedir.

Düzenlemeye göre, kendisi ve ailesinin geçimini önemli ölçüde zor duruma düşürmeksizin avukatlık ücretlerini karşılayamayanlara ilgili baro tarafından Kanunda yazılı avukatlık hizmetleri sağlanabilmesi öngörülmektedir.

Bu hizmetin yürütülebilmesi için baro bir veya birkaç avukatı görevlendirebilecektir. Görevlendirilen avukatlar bu hizmeti yerine getirmek zorundadırlar. Ancak haklı bir sebep olmaksızın görevlendirmeyi kabul etmeyen avukat, iki hafta içinde o iş için tarifede belirlenen ücreti baroya ödemek kaydıyla, bu işi yapmaktan çekinebilecektir.

MADDE 192- Maddeyle, avukatlık hizmet yardımının, baro yönetim kurulları tarafından bu hizmetin yürütülmesi amacıyla oluşturulan bürolarca yerine getirilmesi öngörülmektedir.

Büroların oluşumu, ücretlerin ödenmesi, hizmetin yerine getirilmesi, ilgili gelir ve giderlerin dağılımı, denetim, yıllık raporların hazırlanışı ve diğer konulardaki usul ve esaslar Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkarılacak yönetmelikte düzenlenecektir.

MADDE 193- Maddeyle, avukatlık hizmet yardımı büronun gelir ve giderleri düzenlenmektedir.

MADDE 194- Maddeyle, Kanunda geçen “avukat” terimi kapsamındaki hükümlerin, niteliğe uygun düştüğü ölçüde, avukatlık ortaklıkları ile avukatlık şirketleri hakkında da uygulanacağı hükme bağlanmaktadır.

MADDE 195- Maddeyle, Kanunda düzenlenmesi yönetmeliğe bırakılan hususlar ile Kanunun uygulanabilmesi için yönetmelikte yer alması gereken diğer konuları kapsayan yönetmeliklerin düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir.

Maddeye göre, söz konusu yönetmelikler Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu tarafından hazırlanarak Adalet Bakanlığına gönderilecektir. Yönetmelikler Adalet Bakanlığına ulaştığı tarihten itibaren iki ay içinde karar verilmediği veya onaylandığı takdirde kesinleşerek yürürlüğe girecek, Adalet Bakanlığı uygun bulmadığı yönetmelikleri bir daha görüşülmek üzere, gösterdiği gerekçesiyle birlikte Türkiye Barolar Birliğine geri gönderecektir. Geri gönderilen bu yönetmelikler, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girecek, aksi halde onaylanmamış sayılacak ve sonuç Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığına bildirilecektir. Adalet Bakanlığının uygun bulmayıp bir daha görüşülmek üzere geri göndermesi üzerine Türkiye Barolar Birliğince verilen kararlara karşı, Adalet Bakanlığı idari yargı merciine başvurabilecektir. Barolar, kesinleşen kararları derhal yerine getirmeye mecburdurlar.

MADDE 196- Maddeyle, Türkiye Barolar Birliği tarafından yapılacak elektronik ortam da dâhil tüm tebligatların, 7201 sayılı Tebligat Kanununa göre yapılabilmesi amacıyla, Tebligat Kanununda değişiklik yapılmaktadır.

MADDE 197- Maddeyle, 19/03/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu yürürlükten kaldırılmaktadır.

GEÇİCİ MADDE 1- Maddeyle, Kanunun sınav ve staja ilişkin hükümlerinin, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra hukuk fakültelerine kaydolunanlar hakkında uygulanacağı hüküm altına alınmaktadır. Ayrıca, Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla hukuk fakültelerinde öğrenci olanlar, mezun olup da henüz avukatlık stajına başlamamış olanlar, avukatlık stajına başlamış olup henüz bitirmemiş olanlar, stajı bitirmesine rağmen henüz mesleğe kabul edilmemiş olanlar hakkında 1136 sayılı Avukatlık Kanunu hükümlerinin, uygulanmaya devam olunmasına yönelik geçiş hükmü öngörülmektedir.

GEÇİCİ MADDE 2- Maddeyle, avukatla temsil zorunluluğuna ilişkin hükümlerin, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra açılacak dava ve takiplerde uygulanacağına ilişkin geçiş hükmü düzenlenmektedir.

GEÇİCİ MADDE 3- Maddeyle, Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla görülmekte olan disiplin soruşturma veya kovuşturma dosyaları hakkında 1136 sayılı Avukatlık Kanunu hükümlerinin uygulanmasına devam olunacağı hüküm altına alınmaktadır.

GEÇİCİ MADDE 4- Maddeyle, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak ilk olağan baro seçimlerinin 2016 yılının Ekim ayının ilk haftası içinde; Türkiye Barolar Birliği seçimlerinin ise 2017 yılının Mayıs ayının ilk haftası içinde yapılması öngörülmektedir. Mevcut organlar ve üyelerin görevleri, 1136 sayılı Kanunun öngördüğü iki yıllık süreye tabi olmaksızın, belirtilen bu tarihlere kadar devam edecektir.

Alternatif düzenlemeyle, 1136 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde seçimler için baro genel kurul toplantılarının iki yıllık süreye tabi usulde devam etmesi, dört yıllık süreye tabi yeni usul hükümlerinin 2016 yılı Ekim ayında yapılacak toplantıdan itibaren uygulanmasına yönelik geçiş hükmü kaleme alınmıştır.

GEÇİCİ MADDE 5- Maddeyle, Kanun gereği çıkarılması gereken yönetmeliklerin, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç altı ay içinde yayımlanması, avukatlık asgari ücretinin belirlenmesine ilişkin yönetmelik ve tarifenin yayımlandığı tarihe kadar, mevcut avukatlık asgari ücret tarifesi hükümlerinin uygulanmasına devam olunması öngörülmektedir.

GEÇİCİ MADDE 6 – Maddeyle, Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla, 1136 sayılı Kanun hükümleri gereği dava vekilliği yapma hakkı kazanmış olanların bu haklarının saklı olduğu hükme bağlanmaktadır.

GEÇİCİ MADDE 7- Maddeyle, 1136 sayılı Kanuna, 25/06/2002 tarihli ve 4765 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle eklenen, geçici 20 nci madde hükmü çerçevesinde öğretmenlik görevi ile avukatlık mesleğinin birlikte yapanlar hakkında bu Kanunun 6 ncı maddesi hükmünün uygulanmayacağı düzenlenmektedir.

MADDE 198- Yürürlük maddesidir.

MADDE 199- Yürütme maddesidir.